המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ב', פ' וירא ט"ו מרחשון מ"ז (17 בנובמבר 86)
דף היומי: בבלי–בבא קמא נ"ו; ירושלמי — יבמות מ"ו

שנה ל"ח גליון 10638
38 אג"ח כ' מע"מ

סגן רה"מ ושה"ח חזר מארה"ב

– שר החוץ, שמעון פרס, שב אתמול בא"ל מניו יורק בתום ססעו בענינים יהודים בארה"ב.

בנמל התעופה לא מסר כל הודעה, ועהודי ביקשו מראש מהעתונאים להימנע מלבוא לשדה, משם יצא מיד למשרדו.

דוברו, אחי סביר, שנלווה אליו למסע אמר כי היה זה סיור מוצלח, בו נוצר הבסיס להזרמה מסיבית של השקעות ופרוייקטים לפיתוח הנגב, אך מוקדם עדיין לנקוב בסכומים, אמר סביר.

למרות עיסקות הנשק החשאיות עם השלטון האיראני:

ראש ממשלת אירן: "לא נוכל לכונן קשרים עם ארה"ב"

טהרן — ראש ממשלת אירן חוסיין מוסאבי אמר אתמול בראיון ברדיו טהרן, כי אירן אינה יכולה לכונן קשרים כלשהם עם ארה"ב.

ארה"ב תמיד נקטה עמדה עוינת נגד המהפכה האיסלמית. היא לא חדלה אפילו לרגע מלפעול נגד המהפכה האיסלמית. אי לכך אין הרפובליקה האיסלמית של אירן יכולה לקיים קשרים כלשהם עם משטר כזה". כבר הכרזתי כי לא ייתכנו קשרים בין הזאב והכבשה".

עם זאת יש לציין, כי שגריר אירן בארים, רגאאי חוראסאני, אמר בראיון בסוכנות הידיעות האיראנית, כי הדברים שהשמיע לאחרונה הנשיא רייגן הצביעו על תפנית דרסטית במדיניות ארה"ב כלפי אירן... עלינו לראות בכך התפתחות חיובית, וזהי תמורה של 180 מעלות במדיניות החוץ האמריקאית.

ראש הממשלה מוסאבי נשאל לאחר ישיבת הממשלה על תגובתו על נאומו של רייגן, בו חשף ביום חמישי שעבר יוזמות אמריקאיות סודיות כדי לשפר את היחסים עם אירן.

על כך השיב מוסאבי לכתב רדיו טהרן. "רייגן ניסה ליישב את קשייו הפנימיים בקשרים עם בעלות בריתו... הוא ניסה להצדיק את מדיניותו הצבועה...".

השגריר בארים חוראסאני אמר, כי "הנצחון הקרוב" של אירן במלחמה נגד עירק שימש גורם ראשון במעלה בהחלטתה של וושינגטון לקיים מגעים עם אירן.

בשאלת בני הערובה האמריקאים בלבנון, אמר חוראסאני כי רייגן מנסה לשכנע את הציבור האמריקאי כי "במקום לשאת ולתת עם החוטפים, מוטב יהיה לשוחח עם ממשלה הניהנת מהשפעה בקרב מוסלמים לבנונים, אירן היא הבחירה הנכונה, ולכן יש להיענות לאחרות מתביעותיה, כולל הספקת נשק הבנתי".

השגריר הכחיש ידיעות כי נציג ישראלי תיווך בין אירן לארה"ב. (ער)

בתגיגה מפוארת ומרגשת ערב יום הזכרון של מרן החזו"א

הוכנס ספר תורה לביהמ"ד "לדרמן" לזכרון של מרן הגרי"י קנייבסקי זצ"ל

סיום כתיבת אותיות סה"ת, נערך בביתו של הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א בראשות מרן הגרא"מ שך שליט"א ★ כתיבת הספר ארכה למעלה משנה והשתתפו בו מתפללי ביהמ"ד לדרמן

מאת מיכאל צורן

ספר התורה שנכתב לע"נ של מרן הקהילות יעקב זצ"ל הוכנס אמש, ביום הזכרון של גאון מרן החזו"א זצ"ל, לבית המדרש "לדרמן" בשיכון חזו"א, בתהלוכה מפוארת, ברשימה בה השתתפו מתלמידי ושוחרי של יהדות התורה בבני ברק.

בכתיבת הספר השתתפו מתפללי ביהמ"ד "לדרמן" בו התפלל מרן זצ"ל וכתיבתו ארכה למעלה משנה.

סיום כתיבת האותיות התקיים בבית הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, בראשות מרן הגרא"מ שך שליט"א ראש ישיבת פוניבז'.

החל משעה 4.30 אחה"צ המה ביתו של הגר"ח שליט"א, ודרכו עברו כל גדולי ראשי הישיבות ומדיני ביהמ"ד לדרמן. בשעה 6 הועתקה כתיבת האותיות לישיבת "קהילות יעקב" ברח' דבורה הנביאה, ובשעה 7.30 החלה התהלוכה הענקית דרך רחובות דבורה הנביאה, עזרא, נחמיה ומשם לרשב"ם.

בתהלוכה השתתפו נושאי לפידים מהלמודי התורה תשב"ר, תורת אמת, קרלין, עטרת צבי, שתילי זיתים, הבאר ברחובות התת"ת של פתח תקוה. בלווי תזמורת צעדו אלפי אברכים ליד חופה הספר עד הגיעה אל בית המדרש לדרמן שהואר באור יקרות לכבוד המעמד הגדול.

כזכור נהג מרן בעל ה"קהילות יעקב" זצ"ל לומר שיעור קבוע בכולל חזון איש ביום הזכרון שחל היום, היה זה שיעורו היחיד שאמר בציבור ואליו נהרו אלפי אברכים מכל רחבי העיר ומחוצה לה.

בהגיע התהלוכה ללדרמן התלהטה בביהמ"ד שמחה עצומה ולגיונות לגיונות של בני תורה פרצו בריקודים מסביב לספרי התורה שהוצאו מן ההיכל.

היום יום הזכרון של מרן ה"חזון איש" זצוק"ל, יעלו המונים על ציונו שבבית החיים בבני ברק.

בכנס מרשים שנערך בביתו של גאב"ד לונדון:

קריאה נרגשת להצלתם הרוחנית והגשמית של עולי ארצות המצוקה

הועדה למען יהודי ארצות המצוקה שליד אגודת ישראל באר"י מסרה פרטים על הנעשה בעקיפין ובמישרין לקליטתם

מאת סופר המודיע

כנס מרשים רב משתתפים שהתקיים אתמול אחה"צ בביתו של גאב"ד לונדון, הגאון רבי חנוך פאדווא שליט"א אשר זימן לביתו כנס כללי של רבני התפוצות ובתי המדרש בלונדון, יחד עם ראשי הציבור והעסקנים, לדון בנושא הצלתם של יהודי ארצות המצוקה לאחר שניצלו בעמק הבכא.

אל הכנס הגיעו במיוחד נציג הועד להצלת יהודי ארצות המצוקה בארה"ב ר' שלמה ברגר שמסר דיווח על הנעשה בקליטת ובהצלתם הרוחנית של יהודי המצוקה בארה"ב. כ"כ הגיע ר' שלמה שוב מהמתנכים וראשי הועד בירנה, שמסר על הפעילות הרחבה והמקיפה בקרב יהודות ארצות המצוקה המגיעה לוינה ברוחניות וגשמיות.

בכנס השמעה סקירה מקיפה של הועדה להצלה ולקליטה רוחנית של אגודת ישראל בארץ ישראל, ע"י ר' בנימין רתנשטיין, אשר מסר פרטים על הנעשה בטיפול הועדה כאן בישראל, ופרטים רבים על דרכי ההצלה המופלאה של יהדות מצוקה זו.

פתח את הישיבה ידיד האסיפה ר' יצחק מאיר צימרמן שהוא יד"ר ריא"ף באנגליה, היוזם והמרכז של הועד למען יהודי ארצות המצוקה, לאחר מסירת פרטים ודו"ח שהתקבלו על הנעשה במישרין ובעקיפין, יצא הגאון רבי פדוואה שליט"א בקריאה נרגשת שכל מי שבידו לעזור לענין ולתת יד להצלה מצוה עליו לקום ולעשות ככל שביכלתו ויותר.

בקריאה טלפונית תוך כדי האסיפה הצטרף הרה"ג רבי משה טלוזיצקי שליט"א מלונדון שבשווייץ וקרא: "בכל כוחותי אני קורא ומכריז שכל מי שיתן יד לענין זה נותן יד להצלת נפשות ממש הן ברוחניות והן בגשמיות".

בדיון שהתמשך מספר שעות השתתפו הרה"ג שליט"א: אדמו"ר מססוב הרה"ג ר' אלחנן הלפרין, הרה"ג הרב ר"א רוברטס שליט"א, א. ד. דונר, הרב ש. דונר, הרב שלום אשכנזי, הרב באבד, הרב אברהם דוד מישיבת עוד יוסף חי, והרב גבאי, כ"כ השתתפו העסקנים, מנכ"ל אגו"י באנגליה הרב דיוויס, הרב שפירגער ועוד רבנים, דיינים רבנים ומורי הוראה ואישי ציבור.

תחזית מזג האויר

מעונן חלקית עם אפשרות לגשם מקומי.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 8 עד 14, רמת הגולן 9 עד 16, צפת 8 עד 13, חיפה 13 עד 21. עפולה 8 עד 21. שומרון 7 עד 16, תל אביב 10 עד 21. באר שבע 8 עד 20.

● פאריס — כוחות איראניים לוחמים כורדים הצליחו להשתלט על קטע מן הכביש המקשר בין עירק וטורקיה.

הגה"צ רבי ישכר בער רוטנברג זצ"ל

רבבות השתתפו בהלויתו של גאב"ד וודיסלאב בניו-יורק

אבל כבד ירד על העולם התורתי, עם קבלת הידיעה על פטירתו הפתאומית של אחד מגדולי התורה המובהקים בדורנו, הגאון הצדיק המפורסם רבי ישכר בער רוטנברג זצ"ל אב"ד וודיסלאב, סגן נשיא התאחדות הרבנים ומשרידי דור דעה של יהדות פולין המפוארה בשעתו, ובדורנו מהאישים הרבניים הבולטים ביהדות ארה"ב.

סופרנו בניו יורק מוסר כי הידיעה על פטירתו בערש"ק, סמוך לכניסת השבת, התפשטה במהירות במרכזים החרדיים בניו יורק והכתה בתדהמה את רבבות החרדים מכל החוגים, שכן הגה"צ המנוח התבלט במשך עשרות בשנים בתפקידיו המרכזים והאראים, תכיד ימינו של כ"ק הגה"ק מססאמאר זצ"ל ב"התאחדות

הרבנים" וכראש המדברים בכל המערכות למען ארץ ישראל וקדושתה.

בהגיעו לפירקו בנה את ביתו עם בתו של הגה"צ ר' שלום משקובין משאץ-לונדון. בשטתו הסתופף בצלו הקדוש של הגה"ק מהרד"א מבעלזא זי"ע, ביקר בבעלזא עוד לפני השואה, וגם לאחר שהאדמו"ר מבעלזא ניצל בחסדי ה' והתישב באה"ק הסתופף המנוח בצילו.

פעמיים ביקר הגה"צ המנוח בארצה"ק. ביקורו הראשון היה בשנת תשי"ד, לעת נשואי בנו הה"ג ר' משה שליט"א לבתו של הגה"צ רבי נחמן זצ"ל האדמו"ר מספינקא. ביקורו השני התקיים לפני שנתיים, בה השיא את נכדתו בתו של חתנו הרה"ג רבי משה סופר שליט"א, אב"ד פאפא בירושלים, לבנו של הרה"ג רבי דוב

(המשך בעמוד ב')

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת בעלי אבינו אחי וסבינו היקר

הרה"ח ר' יוסף פריד ז"ל

בן ר' מרדכי ז"ל

שטוקהולם — שוודיה — בני ברק

ההלויה התקיימה ביום שישי ערב שבת קודש פרשת לך לך י"ב חשון תשמ"ז לבית העלמין נציבי פתיבר בני ברק

המשפחה המתאבלת

יושבים שבעה בבית המנוח שדרות ויזניץ 18 בני ברק

הננו להודיע כי

הקמת מצבה

לבעלי, אחינו, אבינו וסבנו היקר

ר' צבי גולד ז"ל

תתקיים בע"ה ביום ג' ט"ז חשון תשמ"ז בשעה 3.30 בבית העלמין סגולה בפ"ת

נפגשים בכניסה לבית העלמין

משפחות גולד, הרבסט, אסקל קאופמן, ברמינקה

הקמת מצבה

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

מרת ברטה (פייגה) שפיצר ע"ה

אשת ר' יחזקאל שיחי' לאו"ט

נעלה לקברה להקמת מצבה אי"ה ביום רביעי, י"ז בחשון תשמ"ז (19.11.86) בבית העלמין "סגולה" בפתח תקוה

יוצאים מבית המנוחה ברח' אריה בן אליעזר 12 רמת גן בשעה 14.30

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המשפחה

מטוסי חיל האויר תקפו בסיס מחבלים ליד צידון

מטוסי חיל האויר תקפו אתמול אחר הצהריים בסיס מחבלים דרומית לצידון בלבנון — כך הודיע דובר צה"ל.

כל מטוסינו שבו בשלום לבסיס. הטייסים דיווחו על פגיעות טובות במטרה.

כתבים בצידון מסרו פרטים על התקיפה, בהודיעם על שני מטוסים של חיל האויר הישראלי שתקפו שלושה בסיסים של מחבלים פלשתינים באזור בקרבת מחנה הפליטים עין אל חילווה.

סוכנות רויטר הוסיפה כי ארבעה אנשים נפצעו בהתקפה על הבסיסים באזור דארב אל-סים, מזרח לצידון, וההתקפה נמשכה 15 דקות.

סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה כי 6 מטוסים השתתפו בהתקיפה, הראשונה מזה חודש ימים. ההתקפה כוונה נגד מוצבים של "פאתח" על גבעת ג'אבל אל-חאליב.

מקור של המחבלים אמר, כי המטוסים הישראלים הפציצו מגובה רב ותותחי נ.מ. פלשתינים השיבו אש.

ענני עשן שחור היתמרו מעל למקומות המופצצים.

במחנה עין חילווה חיים לפחות 30,000 פליטים פלשתינים.

ההתקפה הקודמת ב־16 באוקטובר היתה באזור מחנה הפליטים מיה מיה. גם הוא ממזרח לצידון ואז הופל אחד מארבעה מטוסים ישראלים.

שני אנשי הצוות צנחו שניות לפני שהמטוס התפוצץ באויר. הטייס חולץ על ידי מסוק ישראלי ואילו טייס-המשנה נלכד, כנראה על ידי המיליציה השיעית אמל. (ע"ר ע"צ)

הגיע שר החוץ של אקוודור

נשיא אקוודור ליאון הברס קורדרו שיגר מסר אישי לבבי מאד לממשלת ישראל, תשמד לבקר כאן בקרוב. זאת אמר בבואו אמש בערב שר החוץ של אקוודור ד"ר ארגר מרן מרן, שבא לביקור של חמישה ימים בישראל.

בעת ביקורו כאן יוועד האורח עם ראש הממשלה יצחק שמיר, שר החוץ שמעון פרס, יו"ר הכנסת ושרים.

משקיפים מדיניים בבירה האמריקנית סבורים:

פרשת משלוחי הנשק לאירן פגעו קשות באמינותה של מדיניות החוץ האמריקאית

דיפלומטים בוושינגטון: "העסקות עם אירן גרמו נחת בישראל" ★ הרמטכ"ל האמריקאי הורה לחקור את עסקות הנשק בין ארה"ב ואירן

וושינגטון — פרשת משלוחי הנשק האמריקאים לאירן הגבירה מהלומה קשה על אמינותה של מדיניות החוץ האמריקאית, העלולה לשבש את שתי השנים האחרונות שנותרו לכהונתו של הנשיא רייגן, גורסים משקיפים בוושינגטון.

העסקות החשאיות עם אירן — אותן אישר הנשיא רייגן סוף סוף ביום חמישי שעבר, אחרי שתיקה שנמשכה כעשרה ימים — נתקבלו בבהלה רבה בקונגרס ועל ידי בעלות ברית רבות של ארה"ב, בלי לדבר על המדינות הערביות המתונות. אם לשפוט לפי סקרים ראשונים, הרי גם הציבור הרחב מותח ביקורת על מיקוחים אלה.

פרשנים רבים מציינים, כי הבריכות בהן התנהלו פעולות אלה, מעידות על בלבול ומבוכה בניהול מדיניות החוץ האמריקאית.

שר החוץ שולץ טרח להדגיש ביום ששי, כי "לא היה מעורב במישרין" בפרשה זו, אם כי נמסרו לו פרטים מסויימים עליה. וכן הוא אישר את חילוקי הדעות בתוך הממשל האמריקאי, לגבי החלטת הנשיא לספק לאירן כמויות קטנות של "נשק הגנתי".

לפי מקורות יודעי דבר גם שר ההגנה וויינברגר התנגד למגעים עם אירן, אשר התנהלו בעיקר על ידי מועצת הביטחון הלאומית, בהנהגת האדמירל פוינדקסטר.

סקר של רשת הטלוויזיה א־ב־סי העלה כי 72 אחוז מהאנשים שנשאלו מתנגדים לאספקת נשק לאירן "כדי לשפר את הקשרים עם גורמים מתונים במדינה זו".

מספרם של המתנגדים גבוה עוד יותר — 79 אחוז — אם מטרת המשלוחים היתה להשיג את שיחרורם של בני הערובה האמריקאים.

יצוין, כי זו הפעם הראשונה שהאמריקאים דוחים בצורה כה בוטה יוזמה של הנשיא רייגן.

העסקות עם אירן גרמו נחת בישראל

דיפלומטים ומשקיפים בוושינגטון מסרו לסוכנות רויטר, כי בעוד שבארה"ב התעוררה מבוכה נוכח מאמצי הנשיא רייגן לרכוש ידידים באירן, יש לישראל סיבה לשביעות רצון.

ידיעות ממקורות אמריקאים ואחרים חשפו מעורבות ישראלית עמוקה במבצע החשאי בן 18 החודשים שניהל הבית הלבן כדי לזכות בהשפעה בטהרן.

שגריר ערבי אמר, כי נראה שוושינגטון "נגררה לתוך הרפתקה ישראלית".

לפי המקורות, החלו המגעים הסתריים בין ארה"ב לאירן באוגוסט אשתקד, לאחר שרוברט מקפארלן, שהיה אז יועץ לביטחון לאומי של רייגן, שיגר עוזר בכיר לשוחח עם ראש הממשלה שמעון פרס.

פרס עודד את הרעיון, ופקידים ישראליים שהמשיכו לקיים קשרים חוסיים עם אירן, הציעו לתווך באמצעות איש עסקים אירני גולה, מאנושר גורבאניפאר.

בספטמבר הוטסו משלוחי הנשק הישראלים הראשונים, בחסותו של מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, שהיה בעבר "מראשי המוסד".

רייגן ציוה להפסיק את משלוחי הנשק לאחר שרק בן ערובה אחד שוחרר בלבנון, בספטמבר, אך הקשרים עם טהרן נשארו פתוחים.

רייגן שוב אישר בחודש מרס השנה משלוחי נשק, ומקפארלן

(המשך בעמוד אחרון)

מתח רב והפרעות סדר אתמול בירושלים; כוחות משטרה ומג"ב בעיר העתיקה

נכבדים ערבים שהוזמנו ע"י ראש העיריה להעמידם על חומרת המצב, ניצלו את המיפגש לתביעות לשירותים עירוניים

מאת סופר "המודיע"

מתח רב, התפרעויות והפרות סדר, היו אתמול בירושלים, לאחר הרצח של תלמיד ישיבת "שובו בנים" בעיר העתיקה, אליהו עמדי הי"ד.

כוחות גדולים של משטרת ישראל ומשמר הגבול סיירו ברחובי העיר העתיקה ומחוצה לה, בנסיון להרגיע את הרוחות ולמנוע הפרעות והפגנות ברחוב.

במשך שעה ארוכה ודפו אמש כוחות של המשטרה אחרי מפגינים שהתאספו בשכונת שמואל הנביא, אשר ניסו לחסום את הכביש הראשי של שדרות אשכול.

המשטרה עצרה חברים מתנועת "כך", אשר לדבריה, השליכו בקבוקי תבערה בעיר העתיקה שלא גרמו כל נזק.

אתמול אחר הצהריים כינס ראש העיריה מ. קולק קבוצה גדולה של מכובדים ערבים, כדי להעמידם על חומרת המצב. הוא ביקש מהם לשתף פעולה בנסיון להרגיע את הרוחות בעיר, בהסבירו כי בסופו של דבר זה לטובתם, משום שאם האלימות תמשך ידירו התיירים את רגליהם מהעיר העתיקה חיי המסחר ייפגעו. כתב עתיים מציין כי הנכבדים הערבים לא גינו בפגישה את הרצח ובמקום זאת הם ניצלו את המיפגש כדי לשטוח בפני ראש העיריה את בעיותיהם... וראש העיריה הבטיח לבדוק את טענותיהם.

בתשובה לדרישתם של הנכבדים הערבים, להוציא את כוחות משמר הגבול מתוך העיר העתיקה — אמר מפקד משטרת ירושלים, תת ניצב יוסף יהודאי, כי שלושת המחבלים שנתפסו כחשודים ברצחו של אליהו עמדי הי"ד נתפסו ע"י משמר הגבול: "עובדה שהם תפסו את הרוצחים" — ציין מפקד המשטרה.

סופרנו מוסיף כי במשך יום אתמול נמצאו רבים מבעלי החנויות שבין החומות לפתוח את עסקיהם מחשש למהומות.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות החלו אלמונים לידות אבנים על בתיהם של תושבי ערבים ואף נעשה נסיון להצית חנויות. שמשות של מכוניות נופצו וכאשר ניסו בעזרת סתבות בוערות להדליק את ותנת הירק שליד מתחנת "מקלה" ..., הקבלת כנגד ..., לוקו את מקו מוצרים ... מספר יהודים באויר כדי להרגיע את הרוחות.

לפנות בוקר עצרה המשטרה צעיר בן שמונה עשרה, תושב קרית יובל אשר שיכל את שתי אחותיו בפיצוץ אוטובוס קו 18 לפני שלש שנים החשוד שהכבל בצעיר ערבי. לדברי המשטרה הוכה הצעיר במעשה.

● דמשק — סגן נשיא סוריה, עבד אל חלים חדאם, נועד בדמשק עם מנהיג החזית הדמוקראטית לשיחרור פלשתין.

מפקד משטרת ירושלים:

"הרוצחים באו לרצוח יהודים"

מאת סופר "המודיע"

מפקד משטרת ירושלים, תת ניצב יוסף יהודאי, גילה אתמול, כי שלושת המחבלים שנתפסו כחשודים ברציחת אליהו עמדי הי"ד, באו לירושלים כדי לרצוח יהודים.

הוא סיפר, כי השלושה הגדו שהם רכשו סכינים בעיר העתיקה ושוטטו בסימטאותיה במשך שלוש שעות, עד אשר הבחינו באליהו ז"ל, כשהוא הולך לבדו לכיון הישיבה, אז הם התנפלו עליו ודקרוהו מספר פעמים רב. בעיקר בחלק העליון של גופו. "כל דקירה היתה קטלנית בפני עצמה" — אמר תנ"ץ יהודאי, והוסיף כי שלוש דקירות היו עמוקות במיוחד ואחת פגעה באיזור הלב.

אמש נמסר כי השלושה הם תושבי העיר ג'נין, והם חברי תוליה של התנועה לשחרור פלשתין.

בנימין אפוליון — מלכה מנדלבוים
ירושלים — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור לט"ו חשון תשמ"ז

יוסף וולקן — שרה אייכלר
בני ברק — ק. צאנז ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור ליום ט"ו מר חשון תשמ"ז עיה"ק ירושלים

יהושע חיים ביטון — אילנה עמר
חדרה — חיפה
מאורשים
בס"ד, אור לט"ו בחשון תשמ"ז

ירוחם אלינגר — רחל שיק
בני ברק — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור לט"ו מר חשון תשמ"ז

באום שהשמיע ביום השנה ה־16 לעלייתו לשלטון:

אסד תוקף בחריפות את ארה"ב ובריטניה בדחותו את האשמות כלפי סוריה

האשמת ע"י שתי מדינות אלה כתומכת בטרור הערבי

דמשק — נשיא סוריה חאפז אסאד, יצא ביום א' בהתקפה חריפה נגד ארה"ב ובריטניה, בדחותו את ההאשמות בדבר תמיכה בטרור שהעלו שתי מדינות אלה נגד סוריה.

בנאום שהשמיע ביום השנה ה־16 להעלותו לשלטון גם הודה אסאד בעובדה "כי סוריה עומדת בפני בעיות כלכליות אך לא בפני משבר שאין לו פיתרון".

בשללו את זכותה המוסרית של ארה"ב להאשים מדינות אחרות בתמיכה בטרור, אמר אסאד בין היתר: "כיצד אלה, שעלשו לגרנדה, חספו מטוסים מצריים ולוביים, רצחו מליוני וייטנאמים, חימשו את תושבי ניקארגואה נגד ממשלתם, תקפו את לוב כדי להרוג את קאדפי, גרמו לגרוש העם הלבנוני תוך כדי סיוע לישראל — כיצד יכולים הם להאשים את סוריה בטרור?".

אסאד גם יצא בהתקפה חריפה נגד בריטניה, שניתקה את יחסיה עם סוריה ב־24 באוקטובר.

"ידוע מגוחך הוא שבריטניה נושאת ברמה את דגל המאבק נגד הטרור, שכן תולדותיה היא עשירות ברצח עם... בריטניה מצטיינת באיבתה ההיסטורית לאומה הערבית, היא הפרה את הבטחותיה והתעלמה מהתחייבויותיה, במקום לסייע לערבים להחזיר לעצמם את חרותם.

לבסוף קרא בהתרגשות: "ישתאציר ואדוניה (הכוונה לנשיא רייגן) יבינו היטב: חלפה ללא שוב התקופה אשר בה קבעו הקולוניאליסטים את גורלו של אזורנו".

בעסקו לדבר על בעיותיה הכלכליות של ארצו, הדגיש אסאד כי מימון המאמץ המלחמתי נגד ישראל, המקבלת מיליוני דולרים מארה"ב, מאירועים ציוניים וכמכה מדינות במערב אירופה, וסובלת אף על פי כן ממשברים כלכליים קשים" פוגעת קשה בכלכלה הסורית.

בחלק אחר של נאומו, אשר שודר בטלויזיה הסורית, הדגיש אסאד כי סוריה מתנגדת לטרור.

"אמרנו זאת בעבר, ואנו אומרים זאת כיום — אנחנו לא עוסקים בטרור, ואין אנו מרשים לאף אחד לעסוק בטרור בארצנו.

"אך אנו תומכים במאבק נגד כיבוש, ואנו תומכים בתנועות השיחרור הלאומיות של העמים. וזוהי עמדה עקרונית, אשר ממנה לא ניסוג".

בהמשך דבריו אמר אסאד כי נסיונות להתנגד לישראל נחשבים לטרור, ואילו "הטרור של ישראל" הוא נושא שמתעלמים ממנו.

אסאד טען כי הטרור שמיוחס לסוריה, אינו הסיבה האמיתית לצעדים שנקטה ארה"ב נגד דמשק: "ידוע להם שאין אנו עוסקים בטרור אבל הם רוצים שניכנע. אך הם יצאו מדעתם אם הם מדמים שאנחנו נכנע לאחר כל נסיונותיהם עימנו". הוא קרא לכמשלה האמריקאי "רב אומן של טרור", בציינו כי בימיו של רייגן הגיע טרור זה "לשיאים מכוערים" ללא תקדים. (ער).

הרה"ח ר' יצחק כוגן הגיע ארצה מרוסיה

בקבלת פנים נרגשת התקבל אמש בנמל התעופה בלוד הרה"ח ר' יצחק כוגן הי"ו שוכנה כבבר "הצדיק מלנינגראד", שהגיע ארצה לאחר 12 שנות סירוב.

הרב יצחק כוגן בן 40 הגיע ארצה יחד עם אשתו ושלוש בנותיו. בלנינגרד השאיר אחריו הלמידים רבים, ביניהם רבים שאותם לימד מלאכות הקודש, ושם הרביץ תורה וחסידות.

ר"י כוגן שהוא חסיד חב"ד עבד כמהנדס במפעל אלקטרוניקה התקרב לתורה ולחסידות

האבלים על פטירת

הרה"ח ר' משה שטמברגר ז"ל

יושבים שבעה בבית המנוח רח' שבטי ישראל 36 פינת רח' ביקלוב ב"ב

תפוח לכל כיס!

צרכנית "בשעריך ירושלים"

רמת אלחנן בני ברק

בהשגחת הרב לנדא שליט"א

מבצע ענק ללא תקדים

תפוחים במחיר נמוך במיוחד

מחיר לדוגמא:

★ דלישס מוזהב גודל 5% 1.40 ש' לק"ג קרטון 22 ק"ג — 26 ש"ח

★ יונתן גודל 5% 1.70 ש' לק"ג קרטון 22 ק"ג 33 ש'

★ יונתן גודל 6% מגש 5 ק"ג 13 ש'

★ סטרקינג "חרמון" גודל 5% 1.70 ש' לק"ג קרטון 22 ק"ג 33 ש'

★ דלישס מוזהב גדול 2.20 ש' לק"ג קרטון 22 ק"ג 38 ש'

★ אפרסמון (ענק בלי גרעינים) סלסלה 2 ק"ג 5 ש'

המבצע לשבוע בלבד

משלוחים לבית הלקוח

דרוש בחור חסידי

ללינה בבית אדמו"ר ב"ים

בתנאים טובים

פרטים: 70. 02-825543

בין השעות 8.00-10.30 בערב

נפתחה

חנות ירקות

בהכשר הרב לנדא שליט"א

בבני ברק רח' סוקולוב 37

משלוחים חינם

"שרותי נקיון בני ברק"

(חברה חרדית)

פרטים בעמוד לוח

03-790280

"יד-דוד"

בס"ד

פילטים אורז בד"ץ	0.75	מתוסות 500 יחי'	0.80
זיתים בד"ץ	1.10	כנסטון 1 ליטר	2.29
שמפו חוואי	2.49	שמן 1 ליטר	1.39
טחינה	1.80	בשר בקר בד"ץ	25.80
כעכים בד"ץ	7.80	אבקה 1 ק"ג	1.80
תפוחי עץ מוזהב		תפוחי אדמה	0.80
אשכוליות גדול	1.50	תפוזים	1.40

קניה מעל 60 ש"ח משלוח חינם לכל חלקי העיר

מתקבלות הזמנות גם דרך הטלפון

02-826233/4 101

בית הספר לבנות רמות פולין

ירושלים

הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יטו

ברנשי תורה הוקרה מביעים אנו בזה ברגשות הנאמנות למכובדנו הדגול, איש רב חו׳ פעלים לצדקה ולחסד

הרה"ח ר' מרדכי דויטש הי"ו

מנכ"ל קופת רמבעה"נ — כולל פולין

מקימה ומייסדה של "רמות פולין" ומוסדות החינוך בה

למכובדנו היקר רב המעש והגדול הבשורה

הרה"ח ר' דב מונטג הי"ו

מנהל בית הספר

על עמלם ללא לאות ובמסירות למען בניית בית ספרנו ולאכלוס התלמידות במבנה החדש של בית הספר

ברוכים תהיו!

משמים תבורכו בכל ברכות הטוב

המנהלה, המורות, המזכירה והתלמידות

כסא דברכתא

ממעון הברכות יתברך במזלא טבא מעלת כבוד מרן הגאון הגדול המפורסם אוצר התורה והחכמה שלשלת היוחסין

כקש"ת מוה"ר נתן גשטעטנער שליט"א

האב"ד דקרית אגו"י ורים דמתיבתא פנים מאירות בעל שו"ת "להורות" ועוד ספרי יוסף פרודי על הש"ס

לרגל אירוסי בנו הבחור המופלג בתורה ויראה ומכתר במעשים לו

נ"ה קילסטין כמר אהרן מאיר חיים נ"י

עב"ג בת ההרה"ח המפואר רודף צדקה וחסד

כש"ת מו"ה זלמן לייב וייס שליט"א

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין ומשמרתו זו ישפע שפע רב לכל בית ישראל להתברך בכל מילי דמילי דמיטב אכי"ר

כברכת אברכי מתיבתא פנים מאירות בני ברק

הד היום

רצח בירושלים

מ/ה. תלמיד ישיבת "שובו בנים" נרצח בצאתו מן הישיבה. העובדה שהמרצחים באו מרחוק כדי לבצע את מזימתם, אין בה כדי להקל על הצער והאבל, שהוא מנת חלקם של רבים ולא רק של תלמידי הישיבה. גם העובדה שהישיבה מצאה את מקומה במרכז הרובע המוסלמי שבירושלים בין החומות, אינה גורעת מאומה מחומרת האירוע המעציב.

הישיבה מתמקמת בבית שכבר לפני שנים רבות שימש מקום תורה לישיבת "חיי עולם". לא רק ישיבה זו, גם מוסדות ותושבים יהודים רבים היו תמיד ברובע זה. גם כיום יש ישיבות ובתי כנסת, כמו תושבים שהחזירו עטרה ליושנה. לא זו ההזדמנות למנות את כל אותם מוסדות יהודיים, כולם מוסדות ללימוד תורה, ואין אנו באים לשאול אותם: מדוע נכנסו לגוב האריות ברובע המועד לפורענות? אם נתחיל בשאלות מסוג זה, אפשר להציג גם שאלות אחרות, מעשי רצח ונסיונות לרצוח בני אדם, אירעו גם באיזורים אחרים בירושלים. עדיין לא נשכח מאתנו המאורע בו נדקר ראש ישיבה בדרכו לתפילה ליד הכותל, ובמרחק מן הרובע המוסלמי. ראש הישיבה, מגדולי התורה שבירושלים, ניצל בדרך נס, אך מתיסר ביסורים שנגרמו לו כתוצאה מן הדקירה.

באותו איזור עצמו נרצח לפני חמישים שנה, יהודי שהיה בדרכו מן הישיבה אל דירתו באותו איזור, היה זה הרצח הראשון שאירע בירושלים בתקופת המאורעות שהתחוללו בשנת תרצ"ו. הקדוש מיקירי ירושלים וחכמיה הרה"צ רבי ראובן קלפהולץ הי"ד, לא פגע באיש ולא התגרה בשכניו, הוא לא ידע, איזו סכנה אורבת לחייו כאשר התנפלו עליו מרצחים מן המארב וקיפחו את חייו. אנו מזכירים אירוע זה, מפני שבודאי יהיו כאלה אשר ינסו לטעון, כאילו חזרתם של יהודים לרובע המוסלמי מהווה התגרות שלא לצורך. מאז עברו ימים רבים, האיבה הערבית לא פגה מאומה, אלא אף החמירה. ההבדל היחיד, בימים ההם שלט בירושלים שלטון זר, שעמד מנגד, והיום שולט בירושלים משטר יהודי, שממנו יש לתבוע מדה גדולה יותר של הגנה על תושבים יהודיים.

לא רק תושבי הרובע היהודיים עוברים באיזור זה, רבים הולכים דרכו אל הכותל המערבי, ובעיקר בשבתות כאשר הם עושים דרכם רגלי. כבר בעבר היו הולכי רגל אלה מטרה לפגיעות, הערבים חזרו להשתמש בסכין, אולי מפני שהם מפחדים מסיכון להשתמש בנשק, שמא ייתפסו לפני המעשה. מי שמזדמן בדרך זו, יבחין שהשמירה מוגבלת מאוד, להוציא ימים "חמים" שבהם חוששת המשטרה מפני הפגנות מצד הערבים. אך בימים רגילים, יכול אדם לעבור בכל הרובע, החל משער שכם ועד למנהרה המוליכה אל הכותל מבלי למצוא שוטר אחד לרפואה.

יהודים מירושלים ומכל מקום אחר, ימשיכו בודאי גם בעתיד לצעוד בדרכם אל הכותל המערבי. ועל האחראים לבטחון לדאוג, שתהיה שמירה מעולה באיזור, ולא רק בימים של התלהטות יצרים. זה צריך להיות גם אינטרס של התושבים הערביים באיזור ושל הסוחרים שיש להם שם חנויות, אין די בזה שגינו את הרצח, הם חייבים גם להרתיע מרצחים בכוח כדי להבטיח את שלומם של היהודים, עובדה היא, שיהודים אינם פוגעים בערבים שלוים העוברים בשכונות יהודיות בכל שעות היום והלילה ללא פחד. יחסי שכנות מחייבים יחס של הדדיות, ובדרך זו יובטח השלום והשלווה בירושלים ולא נוסיף עוד להתאבל על קרבנות שנפלו.

הגה"צ רבי ישכר בער רוטנברג זצ"ל

(הכשך מעמוד ראשון)

בעריש פאנעט שליט"א אב"ד קרית אליעזר חיפה.

הגאון המנוח נטל חלק פעיל בהופעות ציבוריות וכן בעבודת הקודש לביצור ערכי הדת בשטח הכשרות, החינוך, וצניעות.

כן ישב בראש כל הדיונים ההלכתיים שהתנהלו ב"התאחדות הרבנים". והכרעותיו היו מקובלות בכל שדרות הציבור החרדי.

פטירתו הפתאומית לאחר התקף לב חמור, היא אבידה גדולה ליהדות החרדית, אשר אבד לה אחד מגדוליה.

בהלויה שנערכה במוצש"ק הן בבורו פארק והן בויליאמסבורג השתתף קהל רבבות. בראשונה הוכנס ארונו לבית מדרשו אשר בבורו פארק ואילו בויליאמסבורג הוכנס הארון לבית המדרש הגדול דסטמאר.

הספידוהו מרנות: כ"ק האדמו"ר מסאטמאר, הגרי"ם דושינסקי, (השוהה בארה"ב) הגר"ח קרייזוירט, הדיינים דבארא פארק, וויליאמסבורג, הגאב"ד קאשוי, חתנו הגה"צ משיבאוע־מאנטי, בנו יחידו ומ"מ הגה"צ רבי משה רוטנברג.

ארונו הוטמן במנוחה, סמוך ונראה לקברו של הגה"ק מסטמאר זצ"ל, ושם הספידוהו הדיין הגר"ג ברקוביץ שליט"א, הגרי"א לייטנר מאנטיזויאו והגרי"א טייטלבוים ראש ישיבת תורה ויראה רב קרית יואל דסאטמאר.

גם בירושלים פשטה השמועה המרה והכתה גלים בחוגי הצבור החרדי. מטעם הבד"צ של העדה החרדית ומוסדות נוספים הופיעו מודעות אבל על הסתלקותו של גאב"ד וידיסלאב זצ"ל.

קנה "אבן ששוויה 2.3 מיליון דולר ב־10 דולר

קילגור. ארה"ב. — סוחר של אבנים יקרות, שרכש אבן כחולה, לכאורה סתם אבן גולמית, תמורת עשרה דולר ביריד באריזונה זכה למעשה באבן ספיר ששוויה נאמד ב־2.3 מיליון דולר, שהיא כנראה אבן הספיר הגדולה שבעולם.

רוי ואסטסיין, הקונה המאושר החליט למכור את האבן, שגודלה כגודל תפוח אדמה, כדי ששני בניו "יוכלו לחיות ללא בעיות פיננסיות עד קץ ימיהם".

ואסטסיין ביקר ביריד של אבנים יקרות בעיר טוסון שבמדינת אריזונה, לאחר שקיבל "הוראה" משני בניו, בני 11 ו־4 שנים, להביא להם משהו. לשם כך קיבל מכל אחד מהם 5 דולרים.

לאחר שעיין בדוכנים של הסוחרים המקצועיים, עבר לפני אלה של הסוחרים החובבים, ובין היתר ראה במיכל פלסטי ערמה של אבנים, ביניהם אבן כחולה, במחיר של 15 דולר. למעשה היתה שם אבן ספיר גולמית בגודל 1,905 קארטים.

"כאשר ראיתי את האבן, סיפר היה זה כאילו מישהו הלם על ראשי, ונזקקתי לשתי דקות כדי להרגע".

"אתה דורש 15 דולר בשביל זה?" שאל בארשת פנים מופתעת. המוכר, שחשב כי הלקוח מבקש להתמקח, מסר לו את החבילה תמורת עשרה דולר בלבד. (ע"צ)

אמריקני נידון ל־30 שנות מאסר בניקראגואה

מאנאגואה, האמריקני יוג'ין האזנפוס נידון לעונש מירבי, 30 שנות מאסר, בבית משפט עממי במאנגואה, בירת ניקראגואה.

האזנפוס, שנלכד ב־6 באוקטובר בתחום ניקראגואה על ידי הצבא הסאנדיניסטי, ליד שברי מטוס שהופל יום קודם לכן, הורשע באשמת טרור. המטוס הוביל נשק, וכנראה נועד למורדים של ניקראגואה.

50 נידונו למאסר באלג'יריה

אלג'יר, — 50 איש נידונו בבית משפט בעיר קונסטנטין במערב אלג'יריה, למאסר שנתיים עד 8 שנים בתוספת קנסות, בעקבות ההפגנות האלימות שארעו בשבוע שעבר בעיר זו.

הם הורשעו בהשמדת רכוש ציבורי ופרטי ובהפגנות בניגוד לחוק.

בשבוע שעבר כבר נגזרו עונשים ל־136 איש, על השתתפות באותן הפגנות.

בית המדרש חניכי הישיבות - צעירי אגודת ישראל
רחוב בן זכאי 50 בני ברק

בשברון לב אנו מודיעים על פטירתו של איש החסד אציל הרוח ועדין הנפש ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, מהלומדים הקבועים בשעור "דף היומי" שע"י בית מדרשנו

הב' הרב **חיים שטרק** ז"ל

בן יבלחט"א ר' **אברהם** הי"ו

המקום ינחם את הוריו היקרים וכל משפחתו שיחיו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד.

עם כלות השבעה יערך אי"ה מספד מר בבית מדרשנו ביום חמישי, י"ח מר־חשון בשעה 9 בערב

הגבאים ולומדי השעור.

עוד 40 טונות נשק ותחמושת עושות דרכן מפורטוגל לאיראן

ליסבון, — 40 טונות של נשק ותחמושת שנועדו לאיראן הוטענו ביום חמישי שעבר בנמל סאטובל, מדרום לליסבון, על סיפון אוניה רשומה בפאנמה — נודע משלטונות הספנות בפורטוגל.

האוניה היא "אנג'ליקה". בשבוע שעבר המריא מטוס של חברת התעופה הפורטוגלית מליסבון, ובו מטען של מרגמות ופגזים לתותחים כבדים.

מקור דיפלומטי ערבי בליבנון אמר, כי איראן, הלקוחה הגדולה ביותר של ציוד צבאי פורטוגלי, רכשה בשלוש השנים האחרונות נשק ותחמושת מפורטוגל בשווי של כ־150 מיליון דולר.

סחר הנשק עם איראן גדל בשנים האחרונות על חשבון עירק, ויצואנים פורטוגליים אמרו כי עירק מתקשה לשלם, מכיון שרוב תפוקת הנפט שלה נועדה לצרפת, לתשלום עבור נשק ממדינה זו.

ראשי תעשיית הנשק בפורטוגל — המעסיקה כיום 10,000 עובדים ב־5 מפעלים גדולים ממשלתיים למחצה - אמרו כי המוצרים המיוצרים בפורטוגל אינם מכריעים בזירת המלחמה. בניגוד לטילים, מטוסים וטנקים, שאותם מקבלת איראן ממקורות אחרים". (ע"ר).

בין השאר נחקרת הודעתו של אחד מראשי איגוד הימאים הדני, אשר סיפר כי נמל אלקנטה בים התיכון שימש כמאגר למכולות טעונות נשק אמריקני, אשר סופקו לאיראן.

העתון היומי הספרדי "אל פאיס" מסר כי קצין של חיל האויר האיראני בדרגת קולונל ביקר בחודש שעבר במאדריד כדי לשאת ולתת על משלוחי נשק עם אנשי עסקים אמריקנים וספרדים. העתון מוסר בשם מקורות מסחריים אירניים במאדריד, כי קולונל איסמעיל חוסייני שהה במאדריד למעלה מ־10 ימים באוקטובר השנה, ועסק בארגון משלוחי נשק לטהראן.

העתון מוסר עוד, כי שני דיפלומטים אמריקניים נעצרו לחקירה בנמל התעופה בראחס במאדריד ב־24 באוקטובר, לאחר שנתברר כי הם נושאים עמהם חמשה מיליון דולר כדי להשיג את שחרורם של בני ערובה אמריקניים המוחזקים על ידי ארגונים פרו איראניים בביירות.

"אל פאיס" מוסר בשם מקורות ממשלתיים כי הדיפלומטים העבירו את דמי הכופר לציריך. אולם דובר השגרירות האמריקנית הכחיש את הידיעה הזאת מכל וכל. לדברי העתון הורשו הדיפלומטים להמשיך בדרכם לאחר התערבות מצד פקידים אמריקניים בכירים.

מצב כוננות בנמלי ספרד נגד משלוחי נשק לאיראן

מאדריד, — נמלי ספרד הועמדו במצב כוננות מכסימלי נוכח הידיעות כי נמלים אלה נוצלו לצורך משלוחי נשק אמריקני לאיראן. על כך מסר המפקח הראשי של המכס, לואיס הורדה.

הוא הוסיף, כי חוקרי המכס בודקים עתה את הטענות בדבר שימוש בנמלי ספרד למטרה זו.

בדיקה מחודשת בפרשת 4 הישראלים המואשמים במכירת נשק לאיראן

ניו יורק — במשרד המשפטים האמריקני יבחן מחדש בפרשת 4 הישראלים שהואשמו בניו יורק בקשירת קשר למכירת נשק אמריקני לאיראן, כדי לברר אם פעולתם היתה חלק ממבצע סודי של הממשל האמריקני.

דובר של משרד המפטים אמר כי משרדו יבחן חומר אם יכלול את הגילויים האחרונים בדבר תפקידה של ממשלת ארה"ב במכירת נשק לאיראן.

בינתיים נמסר, כי שופט פדרלי במאנהטן ישמע ביום שני הקרוב בקשה לבטל את ההאשמות נגד הישראלים ונגד 13 הנאשמים האחרים, בנימוק של פירסום מידע לפני המשפט, העדר סמכות שיפוט בניו יורק.

17 החשודים האשמו באפריל בקשירת קשר למכור לאיראן ציוד צבאי אמריקני ערוך בשווי 2.5 מיליארד דולר, שחלקן כבר הועבר.

הסנגורים בפרשה זו טענו כי המנהיגים האמריקניים בכירים כולל סגן הנשיא ג'ורג' בוש, מפקד חיל הנחתים הגנראל פי קלי ושר ההגנה קספר וינברגר, אישרו את עיסקות הנשק השנויות במחלוקת.

כל משרדי הממשלה הכחישו את מעורבותם. ולשכת התובע הכללי הגישה מיסמכים, בהם טענה כי ממשלת ארה"ב לא מכרה נשק לאיראן. (ער ועצ).

מדינאים ודיפלומטים בוואשינגטון במדינות המערב:

הסברי רייגן אינן משכנעים

וושינגטון, — הסבריו של הנשיא רייגן לפרשת המגעים החשאיים עם איראן עקפו את מרבית השאלות, ואין להניח כי ירגיעו את בעלות בריתה האירופיות והערביות של ארה"ב — זוהי ההערכה הרווחת בקרב מדינאים ודיפלומטים בושינגטון.

כל הסימנים מעידים, כי "מגע הקסם" של הנשיא ריגן בטלויזיה לא הצליח הפעם להרגיע את הפולמוס סביב הקשרים עם איראן, לא בתוך ארה"ב ולא מעבר לים.

בעלות בריתה האירופיות של ארה"ב נמנעו מביקורת ישירה על החלטת הנשיא רייגן לשלוח נשק לאיראן. אולם בריטניה ואיטליה אמרו, כי עסקות כאלה אינן דרך נאותה להשגת שחרורם של בני הערובה.

שר ההגנה האיטלקי ג'ובאני ספאדוליני אמר בכנס של האיחוד המערב אירופי בלוכסמבורג, כי הוא מגנה שיטה זו של נסיון לשחרר בני ערובה. ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, הורה לערוך חקירה סביב ידיעות שפורסמו בעתונות, כי הנמל האיטלקי הקטן טאלאמונה שימש להעברת משלוחי נשק לאיראן.

שר החוץ הבריטי סיר ג'פרי האו אמר בלונדון, בלי להתייחס במפורש לנאומו של הנשיא רייגן: "ממשלה זו (הכוונה לממשלת בריטניה) לא תעשה עסקות עם טרוריסטים לשם השגת שחרורם של בני ערובה".

מר האו, אשר ממשלתו ניתקה בחודש שעבר את היחסים הדיפלומטיים עם סוריה בשל מעורבותה במזימה לפוצץ מטוס של אל על בעת המראתו מלונדון, אמר בפרלמנט הבריטי: "לדעתנו, ויתורים לטרוריסטים מוליכים להרחבת ההיקף של לכידת בני ערובה ולא לצמצומה".

פקידים בצרפת, מערב גרמניה, הולנד, אוסטריה וישראל סירבו להגיב על דבריו של הנשיא רייגן. הדברים בבון אמרו, כי הנושא הוא ענין פנימי של ארה"ב.

לעומת זאת נמסר כי מדינות ערב המתונות זועמות על המגעים החשאיים שהתנהלו בין ארה"ב לבין איראן, ובמיוחד הן כועסות על משלוחי הנשק לאיראן.

המלך חוסיין הצהיר, כי משלוחי הנשק לאיראן הם מעשה "מצער, מצביע ומזעזע". הוא אמר את דבריו בראיון ששודר מעל גלי הבי.בי.סי.

גם מבית עורכה הודעתו של הנשיא רייגן בענין משלוחי הנשק דברי ביקורת רבים. יו"ר בית הנבחרים תומאס או'ניל אמר, כי לדעתו אסור היה לעשות עסקים עם איראן. בהתייחסו לפרשת בני הערובה שנלכדו בשגרירות האמריקנית בטהראן בשנים 1979-81, אמר או'ניל: "הם חטפו את הדיפלומטים שלנו כבני ערובה והשתמשו בהם כדי להשפיל את הארץ הזאת. לשלוח להם נשק הוא מעשה מגדיל עוד יותר את ההשפלה הזאת. יש בכך כדי לעודד חטיפות נוספות".

הסינאטור הריפובליקני ברי גולדווטר מאריזונה אמר, כי משלוחי הנשק היוו "שגיאה איומה". לדעתו זאת אחת השגיאות הגדולות ביותר שעשתה ארה"ב אי פעם בתחום מדיניות החוץ.

הסינאטור ג'יימס אקסון — האיש אשר סיפק לנשיא ריגן קול מכריע בענין מכירות הנשק לסעודיה בראשית שנה זו, אמר: "הנאום בטלויזיה היה דו־משמעי יותר מכל הצהרה (מפי ריינן) ששמעתי אי פעם".

גם בקרב הציבור עורר דבריו של הנשיא מורת רוח. משאל דעת קהל שנערך על ידי רשת הטלויזיה "אי.בי.סי." העלה, כי 72 אחוז מן הנשאלים שוללים את השימוש במשלוחי נשק כדי לשפר את היחסים עם איראן.

עירק מוקיעה את אספקת הנשק האמריקני לאיראן

עירק הוקיעה בתוקף את אספקת הנשק האמריקני לאיראן, בתגובה ראשונה על הנאום שהשמיע הנשיא רייגן.

דובר רישמי מסר כי עירק "איננה מגנה את המאמצים של כל מדינה שהיא" לנירמול קשריה עם איראן, "אולם מצטערת ומוקיעה נמרצות את המאמצים של הממשל האמריקני לקשירת קשרים עם איראן, תוך משלוחי נשק למשטר תוקפני זה".

חקירות האפ.בי.איי. נגד הטרור ימשכו - על אף המגעים עם איראן

ושינגטון, — המגעים השקטים שקיים הבית הלבן עם איראן לא ישפיעו בכל צורה שהיא על החקירות שעורכת ארה"ב בתחום הטרור הבינלאומי, והן יימשכו ללא שינוי — אמר ראש הבולשת הפדרלית (אפ.בי.איי.) ויליאם וובסטר.

"המאמצים שלנו כלפי איראן לא ימנעו בעדנו להעמיד לדין את האחראים לפעולות טרור", אמר וובסטר במסיבת עתונאים בוושינגטון.

וובסטר הוסיף ואמר, כי שר המשפטים אדווין מיז ומשרד החוץ עומדים להדגיש בפני ארצות אירופה, כי המגעים עם איראן אינם מייצגים כל שינוי במדיניות האמריקנית נגד הטרור. —

הוא הוסיף, כי אם תהיה אפשרות להעלות אישומים נגד חוטפיו של בן הערובה המשוחרר דויד ג'ייקובסן, הרי לא יהסס לעשות כן.

וובסטר ציין, כי האפ.בי.איי לא היה מעורב בהחלטה בענין המגעים עם איראן, אולם הוא נעשה מודע לדבר עקב ההשפעה הפוטנציאלית של המגעים הללו על בטחונה של ארה"ב ועל חקירותיו של האפ. בי. איי. מעבר לים. (ע"ר)

הגיע מבקר המדינה של ספרד

פרופ' י. פרנאנדו פירלה מבקר המדינה של ספרד בא אתמול אחר הצהרים לישראל. להשתתף בכינוס ירושלים לחשבונאות.

רצח בירושלים
בתמונה מימין:
אליהו עמדי הי"ד תלמיד הישיבה שנדקר בידי מרצחים, נאבק עמם אך לא יכל.
משמאל:
"עוצר" — סוחרי האיזור הסמוך למקום הרצח לא פתחו את חנויותיהם. שוטרי משמר הגבול פיטרלו במקום. גם החמור של מחלק הנפט.
למטה:
חנות ערבית שנשרפה בעקבות התפרעויות שהיו באיזור אור ליום אתמול.

"אובזרוור": על משלוחי נשק אמריקאים לאירן הוחלט בפגישה סודית בלונדון בתיווך סעודי וישראלי

לונדון, — השבועון הבריטי "אובזרוור" כתב ביום ראשון כי ארה"ב נשאה ונתנה על אספקת נשק לאירן, תמורת בני ערובה אמריקאים המוחזקים בלבנון, באמצעות איש עסקים סעודי ופקיד ישראלי גבוה, בפגישה סודית שנערכה בלונדון ב־8 באפריל.

השבועון מוסיף כי הוסכם על מכירתם לאירן של טילי נ.מ "הוק", טילים נגד טנקים מדגם "טאו", וטילי "סיידויינדר" ו"מאבריק", וכן חלקי חילוף למסוקים ולמטוסי קרב אף־14 ואף־4.

לדברי השבועון, המשתתפים בפגישה חשאית זו במועדון לונדוני היו עמירם ניר, יועץ ללוחמה בטרור של ראש הממשלה דאז שמעון פרס, מנושר גרובאניסר, יועץ לעניני בטחון של ראש ממשלת אירן מוסאבי, והמליונר הסעודי עדנאן חשוגי, ששימש כמתווך בעיסקה זו.

השבועון מוסיף, לפי מקורות ישראליים, כי על המשא ומתן ניצח האדמירל האמריקאי ג'ון פוינדקסטר, יועץ לעניני בטחון של הנשיא רייגן.

לא נמסר כמה נשק נכלל בהסכם, אולם המשלוחים הועברו באניה מנמל אילת לנמל האירני בנדר עבאס.

48 שעות לאחר שהגיע לאירן, הועבר התשלום תמורת הנשק לישראלים באמצעות עדנאן חאשוגי, לחשבון בבנק "קרדי סוויס" בג'נבה, שאת מספרו מפרסם העיתון.

מצד שני אישרה אמש החברה הממשלתית הבריטית לנד־רובר, כי פתחה במשא ומתן עם לקוח אירני לאספקתם של 3,000 ג'יפים בשווי של 27 מיליון לישי"ש.

עם זאת הכחישה החברה ידיעה שפורסמה מהיום בשבועון "מיילאון סנדיי", לפיה מדובר בעיסקה חשאית עם טהרן כי לצייד את הצבא האירני בכלי רכב, במלחמה נגד עירק.

"מייל און סנדיי" כתב, כי בעקבות עיסקה זו אמורה להתבצע עיסקה נוספת — אספקתם של 17,000 ג'יפים, גם היא בתיווכו של איש העסקים הסעודי עדנאן חאשוגי, שהוא מגדולי סוחרי הנשק הבינלאומיים.

דובר של משרד החוץ הבריטי, שנתבקש להגיב, אמר אמש, כי לא חל שינוי במדיניות לונדון כלפי אירן "אנו מסרבים למכור לאירן וכן לעירק ציוד משוכלל העשוי לשפר בצורה משמעותית את כושרן להמשיך במלחמה או להסלימה".

תאצ'ר מסרבת למתוח ביקורת על רייגן

ראש ממשלת בריטניה, הגברת תאצ'ר סרבה למתוח ביקורת כלפי הנשיא רייגן בעיקבות משלוחי הנשק לאירן, ועם זאת הדגישה כי ממשלתה איננה מספקת "נשק קטלני" לאירן או לעירק.

בתום שיחה עם רייגן בקמפ דיוויד, אמרה הגברת תאצ'ר "אני מאמינה ביושרו המוחלט של הנשיא בנושא זה".

היא אמרה כי "אין לי מה להוסיף למה שאמר הנשיא בהודעתו הברורה", בה אישר רייגן את אספקתן לאירן של "כלי נשק הגנתיים" מסויימים.

במסיבת עיתונאים בתום ביקור של יומים בארה"ב, ציינה הגב' תאצ'ר כי שוחחה ממושכות עם הנשיא רייגן על פירוק הנשק, אחרי ועידת הפיסגה באיסלאנד.

היא אמרה "הסכמנו כי יש להעניק עדיפות להסכם על נשק גרעיני לטווח ביניני, יש לפעול לצימצום מספר הטילים לטווח קצר, ולהקטנה, כדי מחצית, של הטילים האסטרטגיים של שני הצדדים תוך 5 שנים. כן יש לפעול להטלת איסור על נשק כימי".

הגברת תאצ'ר גם הודתה לממשלת ארה"ב, על שנקטה "צעדים מהירים ומכריעים" נגד סוריה.

שאלת הטרור הבינלאומי הועלתה רק כאשר תאצ'ר ורייגן נפגשו לשיחה פרטית פנים אל פנים בראשית שיחותיהם. "שניהם שותפים לדעה שאין לשלם כופר", הסתפק לומר דובר בכיר אמריקאי שביכר להיות בעילום שם. (ע"צ)

ארה"ב עומדת לצמצם את הסיוע הצבאי לבעלות ברית שונות

ואשינגטון — נוכח הקיצוצים שעליהם החליט הקונגרס בתחום הסיוע למדינות חוץ, תיאלץ בקרוב ממשלת ארה"ב להודיע על קיצוצים נרחבים בסיוע הצבאי לבעלות ברית מסויימות.

משרד החוץ הדגיש בסוף השבוע כי הקיצוצים כשיעור של 20 אחוז בסיוע החוץ, המגיע ל־16 מיליארד דולר, "יחייב החלטות קשות בחלוקה מחדש של המשאבים המצומצמים".

משרד החוץ הודיע כי ידיע בקרוב על החלטותיו לקונגרס, אך עדיין מוקדם לומר אילו מדינות ייפגעו ובאילו סכומים.

לדעת ה"ניו יורק טיימס", מדינות כגון ספרד, יוון, פורטוגל, דרום קוריאה, תאילנד, הפיליפינים ועומאן עשויות להפסיד כמה מיליוני דולרים בתחום הסיוע הצבאי האמריקני.

העתון מציין כי ישראל ומצריים כנראה לא ייפגעו על ידי הקיצוצים, והן יקבלו 1.8 מיליארד דולר ו־1.3 מיליארד.

העתון מציין כי הסיוע הצבאי לישראל ולמצריים נחשב כבלתי ניתן לשינוי, ולכן ייפגעו עוד יותר המדינות האחרות. (ע"צ)

עתון לבנוני: האצבע נשלחה לאינטרפול

ביירות, אצבע של מפקד באש"ף נכרתה ונשלחה לזהוי — כך מסר העתון הלבנוני "אל שראע".

העתון מספר כי המקרה אירע בעקבות הריגת חבר המועצה הצבאית הפלשתינית ומפקד הכוחות הימיים הפלשתיניים עמיד מגציר אבו ע'זאלה באתונה. שלטונות הבטחון היוונים כרתו אחת מאצבעותיו ושלחו אותה לאינטרפול כדי לברר לפי טביעות אצבעותיו אם היה לו עבר טרוריסטי. (ע"ב)

"וואשינגטון פוסט" פרשת ואלדהיים מחריפה

ואשינגטון — "וואשינגטון פוסט" הקדיש מאמר מערכת להצהרות האחרונות של נשיא אוסטריה, וכתב כי פרשת ואלדהיים "מחריפה והולכת".

בהזכירו ראיון שפירסם בשבוע שעבר ה"ניו יורק טיימס" עם קורט ואלדהיים, שואל העתון בנימה אירונית: "איך אפשר להטיל ספק בכנותו" של נשיא אוסטריה.

ה"ואשינגטון פוסט" מציין כי ואלדהיים "אומר כי השירותים החשאיים הסובייטיים מעולם לא התקשרו אליו, אם כי בידיהם היה תיק עליו. אולם, לדעת העתון האמריקני "האמינות של תשובות ואלדהיים תלויה במה שחושבים על תחושות החסד והוותרנות של שירותי הביון הסובייטים".

העתון מוסיף כי דעת הקהל האוסטרית איננה מרוצה מההתערבות הזרה בפרשה זו, "אולם המדינות המסרבות להכיר בעבר שלהן עצמן, חושפות את עצמן לאנשים הטורחים להעלות זכרונות בדייקנות". (ע"צ)

מצטלמים אצל הראתי
בית 854291
מעבדה 288030
ביפר 532131/1297

מיום ליום

☆ רוצחים מרימים ראש

הרצח הטראגי של הבחור אליהו עמדי הי"ד, תלמיד ישיבת ברסלב בעיר העתיקה בירושלים, מחזיר בצורה מזעזעת את תשומת־הלב לעובדה, כי הרוצחים הערביים טרם השיבו את החרב לנדנה, ואולי גרוע מזה, הם מנצלים היטב את הפרצות הבקיעים באחדות היהודית לפחות מסביב לנקודה הזו של "הכרת האויב" והם פוגעים על ימין ועל שמאל.

שאלת המעקב הבטחוני הצמוד וגישה תקיפה ונחרצת כלפי הרוצחים הערביים, אינה בכלל שאלה הקשורה למדיניות ולתפיסות שונות בעד או נגד שלום בתנאים כאלה או אחרים; זו שאלה בסיסית ביותר, שצריכה לאחד את כולם, מימין ועד שמאל, קיצוניים ומתונים, כלומר, להתאחד בגישה האחת, שלרוצחים לא תהיה תקוה ולא תהיה להם אפשרות לשלוף סכינים או אקדחים ולפגוע בחיי יהודים. העובדה שמישהו הוא בעד או נגד יהודים באיזורים ערביים אסור לה להשפיע על נחישות ההחלטה, כי צריך למנוע בכל דרך את תנועתם של בעלי סכינים הפוגעים בחיי היהודים, ולא חשוב באיזה מקום מדובר.

אבל חומרה יתירה נודעת למעשה הרצחני השפל האחרון, כאשר המדובר הוא בירושלים העתיקה, מקום מעבר לרבבות יהודים לכותל המערבי. לגבי מקום זה חייבת להיות רגישות גדולה פי כמה. מתיאור נסיבות הרצח עולה, כי היה כאן מאבק בין הנתקף לרוצחיו, שארך זמן מסויים. ברור הוא כי אילו נמצאו מיד במקום אנשי בטחון, יכול היה הדבר להסתיים בצורה אחרת, או להרתיע בכלל את הרוצחים מביצוע זממם.

☆ מדד גבוה למדי

העליה של 2.4 אחוז במדד יוקר המחיה בחודש אוקטובר אין בה כדי להרנין. אמנם בהשוואה למדדים אחרים של חודש זה בשנים קודמות, זוהי עליה נמוכה ביותר, אך ההשוואה האמתית צריכה להיעשות לגבי החודשים הקודמים, ואולי לא ההשוואה קובעת אלא העליה עצמה, שהיא יחסית גדולה, במיוחד כאשר הצורך מחייב לשמור על רמה נמוכה של עליית מדד, כדי לקיים הלאה את המדיניות הכלכלית הנוכחית.

עליה בשיעור כזה פוגעת בהישג של בלימת האינפלציה, מה גם שהיא מחייבת עתה תשלום תוספת יוקר של 5 אחוזים. ודבר זה עלול להוות מאיץ גם לגבי המדד הבא, עפ"י ה"חוקיות" של מעגל־הקסמים הידוע. יש בודאי הסברים לעליה, התיקרות פירות וירקות עונתית, התיקרות בגדי חורף וכו', אלא שההסברים, הנכונים כשלעצמם, אינם משנים את התמונה. שמירת היציבות של המדד, למעט תנועה קלה כלפי מעלה, היא יסוד שאין לזוז ממנו בעצם הרצון לקיים את המדיניות הכלכלית הנוכחית גם הלאה.

עדיין איננו יודעים מה תהיה ההשפעה של שביתת האחיות ותוספות השכר שניתנו להן, שכן עדיין לא נרשמה השפעת הדבר על המדד. יש לקוות כי לפחות דבר זה יישאר בגבולותיו המצומצמים, כלומר לא ישמש גורם גורר לגבי סקטורים אחרים במשק. כי אחרת, עלול כל ההישג בבלימת האינפלציה לרדת לטמיון.

☆ ה"פתרון" של שרת הבריאות

גם לאחר שמושתל הכבד השני, אליהו שריר המנוח, מת בתוצאה מסיבוכים חמורים שנוצרו אצלו לאחר הניתוח, איתנה שרת הבריאות, גב' ארבלי־אלמוזלינו בעמדתה הקודמת: להמשיך בביצוע השתלות־כבד בביה"ח רמב"ם בחיפה.

היו הרבה ספקות גם לפני הניתוחים, רופאים בכירים מפורסמים יצאו נגד זה לפני ואחרי הניתוחים, המציאות בפועל בודאי מצביעה על הכשלון החמור, ובמקרים המדוברים — מותם של שני המנותחים, כאשר ברור שאלמלא הניתוחים הם עדיין היו בחיים. אבל, שרת הבריאות בטוחה כל כך בצדקתה, והיא מביאה "ראיה" מיוחדת במינה: בני המשפחות של המנותחים אינם מצטערים על ההחלטה לקיים הניתוחים והם אפילו מעודדים את הרופאים להמשיך בכך...

איזו ראיה היא זו? בני המשפחות יכולים לכל היותר להביע את הרגשתם, הטובה או הרעה, לאחר מה שקרה, אבל כלום יש להם בכלל מעמד בנושא רפואי ומוסרי מיוחד שכזה? מאלף הוא איך פוטרת שרת הבריאות את דברי הביקורת, לרבות אלה של הרופאים הבכירים שיצאו נגד. הם גם התנגדו לפני הניתוח, היא אומרת, שמענו אותם גם אז, שיפסיקו כבר להשמיע את הדעות שלהם, היא מייעצת להם מעל גלי־האתר. אבל, במחילה הכבוד; דוקא מה שהם אמרו והזהירו התברר כנכון וצודק!?... הלא דוקא מפני שהביעו עוד לפני הניתוחים את התנגדותם והתוצאות הן כה טראגיות, זה מחייב עיון חדש, והנה, שרת הבריאות מציעה פתרון כה מיוחד, שיפסיקו לדבר ולהשמיע את דעתם!...

☆ העלמת עבריינות

ראש מדור עבריינות נוער במשטרה, סנ"צ פנינה בן־יוסף, יצאה בימים אלה בהאשמה, כי מנהלים של בתי־ספר תיכוניים מעלימים מידיעת המשטרה הרבה מקרים של אלימות נוער בתוך כותלי בתי־הס שלהם. מהאשמה זו עולה, כי מה שמתפרסם רחוק מלבטא את היקף פשיעת הנוער, כלומר מקרי השבירות, הסכינאות והפגיעות הגופניות האמורות — כל אלה הם רק "קצה הקרחון", ובמציאות — המצב הרבה יותר קשה.

העלמת פרטים כאלה ע"י מנהלי בתי"ס יכולה להיעשות מכמה סיבות. יש בודאי מנהלים שרוצים לשמור על תדמית־היוקרה של מוסדותיהם ופרסומים על מקרי אלימות ועבריינות בין כותליהם עלולה לפגוע במטרה הזו. מוסד שיש בו עבריינים, משמע שכושרו החינוכי פגום ולקוי והצוות החינוכי שבו איננו משכיל להתמודד עם הבעיות הקשות. סיבה אחרת שיכולה להיות, חמורה הרבה יותר, היא אולי פחד, פשוטו כמשמעו, כי אם מדובר בעבריינים אלימים, אולי הסגרתם למשטרה תגרום בעיות חמורות למנהלים, והם רוצים לברוח מכל צרה.

בכל מקרה, לא רק המשטרה צריכה להזעיק על כך. אלא חובת משרד החינוך להיכנס מיד לעובי־הקורה של ענין רגיש זה. העלמת מקרי אלימות רק יכולה לתרום להגברתה והחמרתה, ובודאי חמור הדבר, אם ישנם מקרים שבהם מנהלים מפחדים לגלות ולדווח על כך, שכן מצב כזה יכול רק להעיד עד כמה האלימות כבר הרחיקה לכת.

☆ ד"שים מואנונו

העתונות הישראלית הסנסציונית והרדודה מסוגלת לקלוט ו"ילקטוף" הכל. מצד אחד אומרים, כי האשמות המיוחסות למרדכי ואנונו מתקרבות לדרגת בגידה חמורה, אבל מצד שני — מקדישים טורים שלמים לד"ש טריה ורעננה ממנו, איך וכיצד הוא מבלה בבית־הכלא, איך הוא נראה, מה הוא עושה בזמן הפנוי שלו, מה אוכל וכיצד הוא נראה...

הוא העמיד לעצמו עורך־דין המנוסה מאוד ביחסי־ציבור, ובלי לחפש אם יש קשר לעובדה שמדובר במי שמשתייך פוליטית לשוליים קיצוניים ביותר בשמאל הישראלי, הרי העציר לא נראה מודאג מכך שהעתונים פותחים לפניו את שעריהם כדי לספר ולגלות, שואנונו נראה טוב, טועם רק אוכל צמחוני. הדבר שמדאיג אותו הוא ה"לינץ'" הציבורי שהעתונים וכלי־התקשורת עושים לו. הוא, כנראה, היה מעדיף מסע של שבח והלל, או לפחות "גילוי־הבנה" למה שעשה...

פרסומת מופרזת זו, היא גילוי קרתני מובהק. אפשר לשתוק לגמרי ולהימנע מפרסומים כלשהם, וזה בודאי עדיף מכל בחינה; אפשר לכתוב על מסקנות הכרחיות מגילוי חמור של מעשה כזה, לרבות המסקנות הציבוריות הנדרשות לגבי הרפיון שנתברר מבחינת הזהירות המירבית הנדרשה בהעסקת אנשים במתקנים חיוניים וסודיים. אבל סתירה משוועת כזו, בין גינוי בוטה לבין פרסום תאוותני של פרטים אישיים טפלים — אינה מובנת, אלא אם כן יצר הסנסציה הוא החשוב והחיוני מכל דבר אחר.

☆ גבורות הגשם

גדול יום גשמים כיום תחית המתים, אומרים חכז"ל, ואולי יכולנו להבין זאת קצת, כאשר עינינו ראו את שיפעת הגשמים שהרעיפו עלינו משמים בתקופה כה מוקדמת של ראשית מר־חשון. כמויות הגשמים שירדו, הגיעו באיזורים מסויימים לכדי שלושה רבעים מן הממוצע השנתי, ובהיקף הארצי — קיבלנו במספר ימים למעלה ממחצית הכמות הממוצעת.

אכן, עלינו עוד להתפלל להמשכו של חורף גשום ומבורך. אבל, בכל מקרה — הכמות הגדולה שירדה עומדת בניגוד גמור למה ש"התנבא" מנהל השירות המטראולוגי, מר יהודה טוקטלי, כאשר לא מכבר אמר, כי אנו צפויים השנה לחורף לא נדיב. לכמות גשמים שתגיע אולי ל־90% מהכמות השנתית הממוצעת, ולאחר כמה שנים שחונות, פירוש הדבר בעיה חמורה של מחסור במים לחקלאות ולכל הצרכים גם יחד.

ספק אם יש מקום לבוא ב"טענות" למר טוקטלי, כי הוא סיפק "תחזית" על סמך ניחושים המבוססים על מדע חזוי מזג־האויר, וכפי הנראה אין לכך כל קשר למקור הברכה בשמים, משם משפיעים עלינו ברכה לפי חשבונות אחרים ושונים לגמרי...

י. שפיגל

הקשר המיסיונרי

קצין המשטרה הבכיר בדימוס, מר דיגל, שעמד שנים ארוכות בראש המדור המפורסם והאיכותי במשטרה לחקירת פשעים מיוחדים, אומר בהקשר לפרשיות השחיתות שהתגלו לאחרונה, כי יש "פשע מאורגן בישראל". אבל אין זו פעם ראשונה שהערכה כזו מושמעת אצלנו, ולפני מספר שנים היא אפילו הטילה אימים בארץ. עוררה סערה וגרמה לדיונים נוקבים ונרגשים בכל הבמות הציבוריות. מסתבר כי בזה שחדלו הדיונים, לא חדל, כנראה, הפשע, ועובדה היא, כי מר דיגל חוזר לדבר על כך גם עתה, ויש להניח שיש לו ידיעה מסויימת בנדון, הגם שהוא עתה רחוק מזירת האירועים עצמה.

אם נכונה קביעתו של מר דיגל או לא, זו שאלה שצריכה בודאי להעסיק את כל הגורמים הממונים ומופקדים על שמירת החוק, ואנו אומרים שהללו "צריכים", בלי שנהיה בטוחים כי אכן הם עושים כן. ריבוי הגילויים מוכיח, כי אם יכלו להתרבות אנשים השולחים ידיהם בפשע. סימן שהעין הצופיה והמפקחת מתרשלת לא במעט בעשיה, מה גם שבין אלה שנתפסו. נמצאים כאלה שצריכים מטבע תפקידם להימנות על צוות הסגולה שמלאכתם דוקא בפיקוח על קיום החוק ולא ההיפך מזה. כבנין הממונה על המחוז בירושלים, שאחד מתחומי הפעולה העיקריים שלו, כיו"ר הועדה המחוזית לבנין, כולל פיקוח על חוקי הבניה, על אישורים למיניהם, שהכל יעמוד בתיאום הדוק עם החוק ועם התקנות הציבוריות למיניהן.

תראה, כי אם כבר יש מי שמחפש איזה שהוא קשר כולל היוצר מבנה משותף למעשי פשיעה. גם לנו מותר להצביע על משהו שקושר כאן בין "הנדקים": פוילה רגשנית לפלחן נוצרי, ותרומות וסלחנות למיסיון, רגישות מעל ומעבר לכנסיות, נטיות של "פישור" ו"גישור" בין יהודים לשאינם יהודים, לאו דוקא במשור המדיני או יחסי שכנות הקרנים גרידא. אלא חיפוש המשותף במקומות שבהם צריכים להקפיד דוקא על המפריד והמבדיל.

אנו, כידוע, רחוקים מאוד מחיפוש הסנסציה כל אימת שמתפרצת עוד איזו פרשה שבה מתגלה שמישהו, בתפקיד בכיר או זוטר, סרח ונכשל. כך גם נתייחס בשלב זה למה שקשור בחשד הפלילי הצד של המעשים המיוחסים למר רפי לוי. הממונה על מחוז ירושלים, הצעד עתה תמצא בשלבי חקירה. אבל אי־אפשר שלא לדון כבר עתה באספקט הציבורי המתעודד מן הפרשה, וכאן דוקא ודוש הקשר יותר רחב. עמו יחד נעצר כומר נוצרי ומדובר בצורה מפורשת על פרשיות של פגיעה בחוק על רקע הסבות מיוחנות ללא־יהודים ולכנסיות ודתות אחרות.

אם נרצה ואם לא נרצה, הדבר מדליק אצלנו מחדש את כל הנקודות הרגישות של מאבקים צבוריים שאנו מנהלים, אם זה נגד חופש הפעולה המופרז של המיסיון, הנוגד אפילו את החוקים הנוילים הקובעים להם הגבלות מסויימות, ואם זה לגבי הפרשה הכאובה כל כך של המיסיון המורמוני שבניניהם מוקמים בתנופה גבוהה על הר הצופים בירושלים. כאן כמעט ואין לטרוח על "הוכחת הקשר". מזה זמן נתגלה שמשהו לא טהור ולא נקי טמון מאחורי התמיכה המאסיבית והנמרצת בבניה האנטי־יהודית הזאת. טענות שהתעוררו שיש אולי קשר בין זה לבין תרומה נדיבה ל"קרן ירושלים" לא הוכחשו. עתה, כאשר מי שבתוקף תפקידו היה מופקד על הוצאת הרשיון לבניה הזו, נחשד במעשים חמורים, מתעורר החשד הזה המקנן בהרבה יותר תוקף.

גם כאן, לא האספקט הפלילי האפשרי הוא הקובע העיקרי מבחינתנו, אלא האפשרות הנוראה הזו, כי שטיפת־מוח אינטנסיבית על כך שעלינו להקפיד להיות "מדינה סובלנית", לשמור בקפידה על זכויות המיעוטים הדתיים, להימנע מכל רדיפה כלפיהם, כשם שאנחנו זעקנו בכל ההיסטוריה שלנו נגד רדיפות של יהודים בכל מיני מקומות בעולם, — שטיפת מוח זו יצרה חממה לכל מיני אנשים, היושבים על תפקידים ממלכתיים, לעסוק בהשגת טובות הנאה פרטיות באמצעות מתן אישורים לכל מיני פרוייקטים, כשהם סמוכים ובטוחים כי הכל יעבור להם ללא פגע, הודות ל"מטריה" הזו של הגנת זכויות המיעוטים הדתיים השונים.

כי הרי זו עובדה. הזעקה הלגיטימית של הציבור הדתי נגד הקמת מרכז מיסיון מורמוני על הר הצופים נענתה בהיסטריה חילונית, כי הזעקה הזו מקורה בפאנטיזם דתי־יהודי־חולני, שמקורו בחוסר־סובלנות ובאי־ההכרה בכך שכמדינה נאורה עלינו להימנע מלקפח זכויות של דתות אחרות, אבל עתה, לאחר שמתגלים הקשרים הסמויים בין פקידי רשות, בעל סמכויות נרחבות ביותר בתחום זה של מתן רשיונות בניה לבין גורמים כנסייתיים, האם מוגזם הוא לטעון שמשהו רקוב ביותר פעל מאחורי הקלעים כדי לקבוע עובדות גם בשטח זה?

כשמר דיגל מדבר על "פשע מאורגן", הוא מצביע על "קשר", כלומר לא כל פושע פועל בנפרד, אלא ישנה איזו שהיא התארגנות הדואגת לכסות על כל המכשולים האפשריים כדי שהפשע יוכל להתבצע במלואו וביעילות. אבל, גם כאן ניתן להצביע על חשד חמור של "קשר". יש מי שדואג מראש לסתום פרצות ו... פיות. הגורם המיסיונרי או הכנסייתי מעוניין בכל מחיר להשיג את מבוקשו, ומכיוון שהדבר חורג מן החוקים ומן הכללים, יש מי שדואג להזין את כלי התקשורת בנימוקים הלקוחים מלכסיקון הסובלנות הנאור כדי לערוך שטיפת מוח בציבור נגד טענותיהם של החוגים הדתיים הרואים את הסכנה הדתית בלבד. הגורמים הנוצריים למדו עד מהרה את החולשה של החברה הישראלית. אפשר לנצח בה בכל דבר, אם רק יודעים לשבר את הטענות הנכונות נגד הציבור הדתי החרדי. יש נוסחה בדוקה: השמץ ככל האפשר את הציבור הדתי, תשיג את הבלתי־מושג ביותר!...

במצב הזה, יתכן אפילו שמישהו כמו ואנונו ישיג לעצמו טיהור מוחלט, אם רק ידע לטעון ש"רודפים" אותו מפני שהתחבר עם מיסיונרים והתנצר. הוא יוכל לשלוף אז את הטענה השגורה, כי יש לנו "מגילת עצמאות" וכה "כתוב בפירוש" שהמדינה תיתן חופש דת לכל אחד כרצונו וכאוות נפשו. אבל גם אם לא ישתמש בכך, הרי עצם הפרשה שלו ישובה כדי להעיד עד כמה גדולה הסכנה של החדירה המיסיונרית אצלנו, או נכון יותר, כמה גדול הנזק של שטיפת המוח שעושים אצלנו בהסוואה של "ליבראליזם" ו"סובלנות". שני מושגים המתורגמים לא במקומם, הנזקים איומים ונוראים.

פרשת רפי לוי היא רק בתחילתה. קשה לדעת עד היכן תרחיק החקירה לכת מבחינת בירור ה"אספקט הנוצרי" שבה, אבל גם בשלב זה ברור מאוד, כי בלי אותה קלות דעת נפשעת וסלחנות לחדירה מיסיונרית, לא היה פקיד בכיר יכול להגיע למה שהגיע, עפ"י כל מה שכבר פורסם עד עתה על החשדות החמורים שתולים בו. נהיה האחרונים לקשור, בודאי לא בלי ידיעה, את ראש העיריה, מר קולק, לחלק הפלילי לכאורה של פרשת לוי. אבל הקשר שלו ביצירת האווירה שאיפשרה את כל מה שהתרחש — איננו מוטל בספק. הוא שכח את הגבול בין הענקת זכויות למיעוטים לבין המעמד המועדף של יהודים, והתוצאה מכך יש אחרים ששכחו את הגבול בין המותר והאסור הן על־פי מסורת היהדות והן גם עפ"י החוק הפשוט...

מיומנו של משומד: "אני כשלון בחיים"...

מציאה של ממש — יומנו של מרדכי ואנונו נמצא אי־שם בעליית הגג של הבית בו התגורר. העיתונאים קפצו על המציאה, וכלי התקשורת ציטטו שוב ושוב "קטעים נבחרים" מ"יומנו־של־בוגד".

הם עטו על המציאה כאילו יש ביומן שפע של פילוסופיה וחכמת חיים. הם בוססו עוד ועוד בדפי היומן בהתרפקות של "הצצה לעולמו הרוחני של ואנונו".

לא צריך להיות פרופסור לפסיכולוגיה או לסוציולוגיה כדי להסיק מקטעי היומן וממשפטים משורבבים של פילוסוף זה או אחר, שמדובר באדם מבולבל וחסר חוט־שדרה, הסובל מתיסכול עמוק של רגשי אשמה ההולכים וכובשים את ישותו.

כיצד בכלל הם מתייחסים ליומן כ"הצצה לעולמו הרוחני", בעת שלא ניבט ממנו לא עולם ולא רוח.

הכל הבל ורעות־רוח!

היומן הוגש ברוב חרדת־סנסציה לאנשי מדע ורוח, ואלה אנברו בו חזור ונבור עד שהשמיעו את הרעיונות המדעיים שלהם, כהעריכם את היומן אם לא כשירה או אליגוריה, אבל כהערכה על האיש ופועלו...

ואילו ניתן ביד כל אחד מהאנשים הממוצעים, כלומר, ביד בעלת רמה אינטלגנטית ממוצעת — ודאי שהיה דן את האיש כותב היומן כמועמד ל...בדיקה פסיכיאטרית, גם אלמלא ידע שמדובר בואנונו, שפשט מעליו את עורו והיה למומר ולבוגד.

ותמיהתנו על "ההתרגשות הגדולה" במציאת יומנו של האיש, שאין בו לא מן החכמה ולא מן הדעת האנושית, ולגמרי לא מן השכליות והמושכלות. בסך הכל זה וידוי אישי של אדם שאינו יודע בימינו לשמאלו ומנסה להלביש על מעשיו או כשלונותיו ריח של פילוסופיה.

יש בו למרבה — ביטוי תיסכולי של אדם בודד וגלמוד המנסה את מזלו ב"להיות יוצא דופן", וכך הוא כותב בפירוש: "דיבורתי, דיבורתי ואני לבד. התחובבתי בין אנשים, בין עצים, אין זרם. אין חיבור, יש ניתוק. יש אני בודד... הולך ומחזק למרות שלא רצה להתבגר" — איזה חכמה ואיזו תבונה יש ב"השתפכות הנפש" הנלעגת הזו?" זו הדיוטים מטופש של אדם המוכה בבדידות שהוא דוחק את עצמו אליה בהינתקו משורשיו וממתחו, והוא נותן ביטוי גם לכך בכותבו: "הברירה היחידה היא לברוח מתחת לכנפיים האלה, כנפי הבית, ולצאת ולנשום אויר נקי. לעמוד על הרגליים. את הגב השארתי בבית...".

* * *

הוא חיפש "אויר נקי" כדי "לעמוד על הרגליים" בה בשעה שהוא מודה ש"את הגב השארתי בבית". האם יש בכך "פילוסופיית־חיים"? — להשאיר את הגב בבית וכה בשעה "לעמוד על הרגליים". מי יכול לעמוד על הרגליים כאשר משליכים את הגב אחוריהם?...

לא צריך להיות סוציולוג כדי להסיק באיזה טיפוס מדובר. אדם שחושב לברוח מעצמו וגם להתאבד; איש אשר מוכן להודות כי "אני לא הייתי מוכן אף פעם לקחת אחריות על עצמי" — מה נותר לעלוב־חיים זה בעולמו שלו, שאינו אלא עולם של "בורח" מקצועי, היינו, בורח מעצמו, בורח מביתו, ממשפחתו, מהוריו ובסופו של דבר מגיע להשתמדות ולבגידה.

זהו תהליך בלתי נמנע של איש אשר מתוודה בגילוי לב: "הכשלונות המרים גרמו לי לייאוש ולאכזבה. הרגשה של חידלון. זאת היתה ההתחלה, כצבי הראשונית". כלומר מאז ותמיד הוא ראה עצמו מועמד טבעי לכישלון, ולא נותר לשפל־רוח זה אלא לגייס לעזרתו את הרעיונות של פילוסוף גרמני כדי להבטיח לעצמו "עוגן פילוסופי" לשיפלות מעשיו. והוא כותב: "מה אני עושה עם עצמי בעולם הזה? — הרצון לעצמה של ניטשה נראה כאחד הדברים היחידים שאני צריך להגשים ולעשות", ולאן הוא הגיע? "מה שכן עשיתי, הקדמתי עוד יותר את עמדותי הפוליטיות והגעתי לקצה האפשרי באיזור זה. הכרתי יותר והתחברתי ליותר סטודנטים ערבים. בעבודה עלו על פעילותי הפוליטית (ומכאן שאלה נוקבת על אלה ש"עלו עליו" — המערכת) אני מרגיש — אני במעקב"!!!.

* * *

כה הוא עוד צריך לכתוב כדי להסיק שאלה הדברים בעקבות חשיפת היומן של ואנונו כ"הצצה בעולמו הרוחני" אינם אלא הריוטות ובדיות בעיני רוח ובהשקפת עולם. כלום יהא יקרא "שלם רוחני"?...

אין כאן אלא נסיון של צידוק למעשים בוגדניים, ואולי גם זה לא! כי אין במשפטים של היומן כיסוי רוחני למעשים, אלא וידוי גס ביותר של אדם רעוע ולא יציב — בדיוק כפי שהוא מציג את עצמו — הנותן פורקן ליצריו ולאי יציבותו הנפשית.

במודע ובידעין הוא מתגדר להלביש רעיונות למעשיו: "עכשיו מתחיל פרק חדש. לאחר שהרעיונות התבשלו תקופה ארוכה, מתחיל המסע, יציאה לדרך. חתמתי על מכירת הדירה. בעקבות ההסכם הזה, יבואו שינויים נוספים, כמו סיום ההעסקה בקמ"ג (הקריה למחקר גרעיני — המערכת) והפסקת הלימודים (באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע — המערכת) ועזיבת האיזור הזה שבו חייתי תקופה ארוכה (ירידה לאוסטרליה — המערכת), ריחוק מהמשפחה — ואולי מהיהדות" (טבילה לנצרות ויציאה לשמד — המערכת).

זה הוא, אם כן, "סיפור־של־יומן", אותו מצא לאחר מסע מתיש, כתבו של כלי תקשורת ממלכתית, והביא אותו לידיעת כל הציבור בישראל ובודאי שימצא את מקומו בעתונות ובכלי התקשורת ברחבי העולם.

דרך אגב — היומן מצא את דרכו לכלי התקשורת לפני שעלו עליו שירותי הבטחון — הא?!...

אלמלא הסנסציה שבעצם מציאת היומן קרוב לודאי שלא היו מתייחסים אליו כלל. אין בו שום סממנים מינמליים של "יצירה", של חשיבה רעיונית. אפס גמור מבחינה פילוסופית. אין בו שום מסר רעיוני או הארה מתחום הרוח והתבונה.

למרבה, אפשר ללמוד ממנו משהו על "אי יציבותו של הכותב", שיש לו חוויות אחרות בחיים זולת חוויותיו של איש מן היישוב, עמם לא יכל ליצור מגע רעיוני ולא זכה לשיתוף פעולה עמהם, מסיבות שאותן הוא ממצה בשלוש מילים: "אני כישלון בחיים".

י. מתתיהו

האם היתה כוונה תחילה באי החתמת המורמונים על "התחייבות חוזית"?

הדרישה לעצור את הבניה המורמונית עודנה בעינה, לצידה יש לברר כיצד ואיך הופרו ההחלטות המוגבלות

מאת ש.א. אשל

מרחק רב קיים בין שותף שאיננו רואה לבין שותף המעבר בשותפו האחר. עם הראשון, ניתן אפשהו להסתדר. עם השני — יש בעיה רצינית. שורת הדרישות בנושאים הדתיים כפי שהיתה בשבוע שעבר, כפי שידה את ממשלת האחדות כולה ואת הליכוד בפרט כשותפים בן השנה השני.

כבר לא מדובר בנושאים עליהם סוכם בין השותפים: "קום ועשה". כבר לא מדובר על קידום נושאים שיש צורך בפעילות מעשית לקדמם. הפעם מדובר על ענינים מהותיים ויסודיים שהשותף הופך את הקערה על פיה.

לא רק שאין קידום בתחום תיקון הפרצות בחומת השבת — אלא להיפך. יש מעשים ממשלתיים נמרצים להרבות פרצה ולהגביר חלולי השבת. יצחק נבון הופך עולמות להשיג עוד כמה עשרות היתרי עבודה בשבת, כדי שבכל מחיר ישודרו תכניות הרדיו וטלביזיה בשבת על משחקי כדורגל. איצטדיון רמת־גן, אודותיו יש הסכמה מלאה שמן הדין עליו להיות סגור בשבתות ובחגים — נפתח.

ראשי ממשלת האחדות הלאומית, בעבר שמעון פרס והיום יצחק שמיר, עשו להם מין "שעשוע שבועי": בכל יום שישי מבטיחים לנציגים הדתיים שיעשו הכל כדי שהאיצטדיון יהיה סגור... זו היא ציניות במיטבה. שהרי, אם ראש ממשלה אינו מסוגל לכבד התחייבות או לפעול להשגת דבר בה פעוט המעוגן במוסר ובחוק גם יחד — כיצד יטפל בעניני מדינה?...

ההתעמרות הזו, מוליכה אותנו גם אל השערוריה המורמונית. הנה מסתבר, שההחלטות המוגבלות אותם כן הסכימה הממשלה לקבל בנושא המורמונים, אינן זוכות להתייחסות וכעבור 90 הימים שהוקצבו לדרישה התחייבות מהם מסתבר שאיש לא טרח בכלל לדבר עם המורמונים בנושא.

התחייבות והפסקת בניה

היהדות הנאמנה דרשה בעבר ועודנה דורשת גם היום לנקוט בכל הפעולות הלגיטימיות והאפשריות העומדות לממשלה, כדי להשיג את הפסקת הבניה המורמונית על הר הצופים לאלתר. לא חל שינוי בעמדה זו וכל הדיבורים על התחייבות אינם יכולים, לדעתנו, לשמש תחליף לעצה היחידה: הפסקת הבניה.

הנחה זו, מקובלת עלינו מאחר והמורמונים עצמם, בכתביהם ודבריהם, מתעים להבין שאין אצלם ערך נעלה יותר מאשר ערך המסיון והמרת הדת. הם עצמם מדגישים בכתביהם, כי המרת דתם של יהודים היא החלק הנכבד בעבודת המסיון שלהם. הם קובעים בכתביהם שאין כח לשום התחייבות בעולם להפקיע את עיקרי דתם.

אשר על כן, לדידנו אין בהתחייבות שיתנו כדי להסיר את סכנת השמד המרחפת כתוצאה מבניית מרכזם בירושלים, אותו הם יפתחו במוקדם או במאוחר לציד נפשות תשמות יהודיות. הפרסים הללו הובאו גם לידיעת חברי ועדת השרים וגם לידיעת חברי מליאת הממשלה. אולם, אלו, משיקולים שלהם, סרבו לקבל את האמת המרצקה. העדיפו "פשרה": התחייבות מורמונית, חוזית וברת־תוקף.

מן הדין היה, שאלו שתמכו במתן הדרור והגיבוי לבנייתם, יעשו את הכל כדי שההתחייבות שתידרש מהם תהיה מנוסחת כהלכה. ההגיון מחייב, שהם, השרים החילוניים שלא כפרו בסכנת המסיון המורמוני אך טענו שאין דרך לעצור את הבניה, ינסחו כזה חוזה שהמורמונים יצטרכו לפחות לחשוב פעמיים בטרם יפרו אותו.

ויש בין השרים הללו מי שינסח חוזה כראוי. משה ניסים ומשה שחל, עשו "שמיניות באויר" כדי לנסח את הסכם הרוטציה כך שלאף אחד מן הצדדים לא תהיה דרך משפטית או מוסרית לחרוג ממנו.

אולם, רוטציה לחוד וסכנת שמד לחוד. במקרה השני, בכלל לא טרחו לבוא בדברים עם המורמונים. היו שהעדיפו לחשוב, בואו ניתן פסק זמן של 90 יום והדתיים ירדו מהנושא. מסתבר שכל הדיונים וכל הישיבות, כל הדיבורים וכל ההבטחות, כל ההצהרות וכל הנאומים, כוונו אל האפיק הלא רציני: "ירדו מאיתנו".

אין סיבה אחרת, עמה ניתן יהיה להסביר מחדל שכזה. הגורל בהתעמרות שכזו. אין הסבר אחר לעובדה שיומיים לפני שהרים שריר את ידו בעד המורמונים. הבטיחו עמיתיו לצמרת הליכוד לראשי אגודת ישראל שנציגם בועדה יתמוך בהצעה להפסיק את הבניה.

הם גם קיבלו, לא רק נתנו

יש כאלה בליכוד, המבקשים לשוות מעין רושם כאילו הסיעות הדתיות ואגודת ישראל בפרט, באות רק בדרישות. אברהם שריר, זה שהצביע בעד המורמונים, לא היה מגיע מעולם בזכות כישוריו העצמיים להיות שר בממשלה אם לא התמיכה שקיבלה מפלגתו וקיבל הוא מאגודת ישראל.

שריר לא היה מוכר בהיסטוריה כשר, לולי תמיכתה הקואליציונית של אגו"י בליכוד זה קרוב לתשע שנים, לכל היותר היה שמו נקשר עם ה"מחמאות" ההדדיות שרווחו ורווחות במפלגה הליברלית. כך שריר, כך גם חבריו. אל יתממו היום להציג עצמם כמי "שנותנים". לא טובה הם עושים במילוי ההסכמים שחתמו. אלא חובה של ממש.

לא רצו להוכיח שיש בהם רציניות, שיש בהם כנות, היו לפחות חותם סורחים לנסח התחייבות מורמונית עם שיניים. התחייבות שהיתה מביאה את המורמונים למבחן מעשי, שאם יפרו אותה יתחייבו בחוזה מראש לבטל את חוזה החכירה עם מינהל מקרקעי ישראל.

לצערינו, מי שהורגלו לקבל מתקשים להת. מתקשים למלאות את חלקם.

מאבק משולב - חיוני ונחוץ

דרישתנו להפסיק את הבניה המורמונית חייבת לשוב ולהשמע בכח. הנציגים הדתיים שקיבלו את הצהרת הכוונה של שרי הממשלה — חייבים לדרוש היום שוב דיון בנושא ואימוץ הדרישה להפסיק את הבניה.

הם צריכים לבוא בדברים עם משפטנים, ללמוד האם החלטת הממשלה שקצבה 90 יום למתן ההתחייבות פקעה ובטלה לאחר שלא נתבקשה בכלל ההתחייבות הזו. הם חייבים להעלות את הנושא שוב לסדר היום אם בהצעה לדיון בממשלה; אם בשאילתה לראש הממשלה אם בהצעה דחופה לסדר־היום או אם בכל דרך אחרת.

לצד הדרישה החד־משמעית לעצור את הבניה, אפשר בהחלט להאבק גם על נוסח ההתחייבות. לא לאפשר לעורך־דינם של המורמונים לנסח את ההתחייבות בצורה שלא תחייבם כמאום ולא תסייגם. הם צריכים לדאוג שההתחייבות תהיה רצינית בעלת משמעות וברת־תוקף.

אין סתירה בין שני המאבקים. יש סתירה בין חתימה על הסכם ואי כיבודו. יש סתירה בין שותפות להתעמרות, בין ציניות לרצינות. בין שני המאבקים אין סתירה והם חייבים לעלות על סדר היום הציבורי מיד ולאלתר.

אם מכל ההחלטות על התחייבות חוזית: בדיקה מחודשת של חוק המסיון; הקמת ועדות מעקב וכו' וכו' — נותרה רק בניה מורמונית בכל הקצב ובמלוא הקיטור, השערוריה איומה. מועקה, וזעקה לשמים.

תשמע שוב ברמה, דרישתם של יהודי ארץ ישראל והתפוצות: תיפסק הבניה המורמונית לאלתר. "יבינו המורמונים כי מקום מרכזם אינו כאן וכי לא את רעתם אנו דורשים חלילה אלא את טובתנו שלנו. טובת העם, טובת הדור הזה והדורות הבאים אחריו.

עין בעין — ש. רואה

רק זה חסר...

פרשיות, כנראה, אינן מתות. הן יורדות אמנם מן הכותרות, אבל באיזה שהוא שלב, אפילו במאוחר מאוד, הן צצות מחדש ומעוררות שוב את הרגשות ואת היצרים. המדינה שלנו לכודת פרשיות, ואולי הראשונה שבהן שנודעה בכינוי "פרשה", היא "פרשת לבון". והיא שנבראה חוזרת עתה אלינו, לגמרי באופן בלתי־צפוי ואולי גם בלתי־רצוי לכל המעונינים, כלומר לכל אלה שגילו בה ענין ופנים בתקופה שבה התרחשה...

"פרשת לבון" היא המסעירה ביותר שידעה הפוליטיקה המפלגתית הישראלית עד כה. שום פרשה לפניה ולאחריה לא תשווה לה בעוצמת הרגשות, כיריבות, בשנאה ובתוצאות שנבעו ממנה. פרשה זו שברה כבת־אחת את העוצמה האלילית של "המפלגה", היינו מפא"י. היא הורידה מגדולתו את "האחד בדורו", דוד בן־גוריון. היא הרסה את מפא"י, הביאה לפילוג ושינתה את המפה המפלגתית של המדינה לחלוטין.

פנחס לבון היה בן־טיפוחים של דוד בן־גוריון. איש מוכשר, מבריק ושנון, בעל אינטלקט חריף ועדביטור. ב"ג העדיף אותו ליורשו, בהמלצתו נתמנה לשר בטחון במקומו. כאשר פרש לראשונה לשדה־בוקר. אבל לבון היה שנוא־נפשם של עוזרי ב"ג. כאשר היה לבון בתפקידו, התרחש מה שנקרא מאוחר יותר "העסק הביש". במצרים נתפסה אז רשת ישראלית שעסקה שם במעשי חבלה ובפיצוצים. האנשים נעצרו, עונו והועמדו למשפט. שנים הוצאו להורג, אחד התאבד בכלאו. "הפרשה" גרמה נזק רב לישראל, עוררה סערה פנימית. מי שהיה אז ראש אגף המודיעין בצה"ל, אל"מ בנימין גיבלי טען, כי קיבל על כך הוראה ישירה משר הבטחון דאז, פנחס לבון.

לבון התפטר מתפקידו כשר הבטחון וב"ג חזר להכהן בו. לבון נבחר אח"כ לתפקיד מזכ"ל ההסתדרות, ורק כעבור מספר שנים גילה כי זייפו מסמכים ונתנו עדויות־שקר ותבע מב"ג טיהור, לאור העובדות שנתגלו. ב"ג אמר, כי אין הוא יכול לפסוק וכי יש להעביר את ההכרעה לידי חקירה משפטית אובייקטיבית. לבון טען כי ההוכחות מצויות בלעדי זה, ואין כל צורך בעוד חקירה. אין כאן מקום לפרט את כל ההשתלשלות. נוצרו שני מחנות, אלה אומרים רק חקירה משפטית, ואלה אומרים אפשר גם ועדת שרים, ואכן כך היה, לבון טוהר, אבל ב"ג הסיק את המסקנות, התפטר ופרש מכל תפקיד ציבורי.

המעניין הוא, כי אז, כל מחנה השמאל ועמו חלק במפא"י שהתנגד לב"ג היו נגד חקירה משפטית. אנשי ב"ג, בתוכם, במקום בולט, שמעון פרס, אמרו רק חקירה משפטית, הוא שאמרנו שפרשת לבון עתה היא בלתי־רצויה לשני המחנות הללו, כי אז יתגלה שבפרשת השב"כ האחרונה שלנו — התהפכו היוצרות לגמרי. שמעון פרס, כראש הממשלה, התנגד לחקירה משפטית, כשאז, בפרשת לבון, הוא היה בעד חקירה כזו; אנשי השמאל הפכו זה־עתה עולמות למען חקירה משפטית צרופה, כדי לשמור "על אושיות החוק", ואילו אז התנגדו בתוקף רב לחקירה כזו...

מה קורה עתה, שהפרשה מתעוררת מחדש? בנימין גיבלי, ראש אמ"ן דאז, שפרש מצה"ל בעקבות הפרשה, שמר כל השנים על שתיקה מלאה ולא השמיע מלה אחת. אבל לפני מספר שבועות התראיין באחד העתונים והפר לראשונה את שתיקתו בענין. הוא לא נרתע מלומר בצורה הברורה ביותר, כי אמנם הוא פיקד על הפעולה ואינו מתכחש לכך, אבל קיבל את ההוראה לכך מפנחס לבון, שר הבטחון. בשיחה ב־4 עינים. אין, כמובן, עדים נוספים, אין תרשומות כלשהי מן הפגישה. דבר שלא ניתן להוכחה.

עתה התעוררה לתגובה הגב' לוסי לבון, אלמנת פנחס לבון המנוח, התוקפת נרגשות את ראיונו של גיבלי. היא חוזרת על הטענות, שאושרו גם בוועדות ציבוריות שונות, כי מסמכים ועדויות זויפו אז. האם נכון מה שאומר מר גיבלי, לשם מה צריכים היו לזייף מסמכים ועדויות?

רוב הנפשות שפעלו אז, כבר אינן בחיים. לא אשכול ולא ספיר. לא ב"ג ולא לבון, לא דיין ולא אחרים. אבל די ב"הצצה" הקטנה הזו של ראיון עם מר גיבלי, כדי להעלות את הפרשה מחדש על הכותרות. כאילו התחום הפוליטי אינו מעין דיו בחומר־נפץ — מעוררים עתה פרשיה ישנה. אבל אם היא שוב תצבור תאוצה, הרי זה משום שהעקבות שהיא הותירה או לא נמחו עד היום.

ובכל מקרה, אם תפנה הפרשה לכאן או לכאן, הרי ניתן להפטיר ולומר: רק זה חסר לנו. לא די באונו ובדפי לוי. בפרשיות השחיתות של "הצוהרון הלבן" והכל מסביב, ורק כההודה הורשה של "פרשת לבון" חסרה לנו!...

אירועים פוליטיים

ב"חרות" מנסים פשרה: שמיר יפרוש בעוד 4 שנים לוי אחריו שנתיים

תנועת ה"חרות" כתנועה מגובשת ומלוכדת, משותקת למעשה מאז הועידה האחרונה שעד עצם היום הזה לא סיימה דיוניה. המחנות הניצים בתנועה, זה של שמיר וארנס, זה של דוד לוי וזה של אריאל שרון — צהובים אלו לאלו, כאשר השניים האחרונים ניצבים בעמדת איום על כתרו של שמיר.

אנשיו של יצחק שמיר אינם עושים רושם של מי שמבקשים לשמוט את מעמדם. הם מצירים, מפעילים מאמצים ופעילויות, כדי לגרוף את תמיכת סניפי "חרות" ובעיקר אנשי מרכז התנועה למחנה שמיר.

הפעילות העניפה הזו, לצד המריבות והמאבקים כפי שהתגלעו במהלך הועידה שפרצצה ועדיין לא ננעלה, הוציאה אל השטח הפוליטי בתנועה זו חברים המנסים למצוא את נוסחת הפשרה שתאפשר לחרות ולליכוד לפעול ולהתפקד כמפלגת שלטון.

הכיוונים שונים. בנימין בגין, בנו של מנחם בגין, מוזכר למשל כמי שדוגל בראש ובראשונה לצמצם את היקף המאבק. משקיפים העוקבים אחר התבטאויותיו ועמדותיו, סבורים שבנימין בגין הנהו ממעמד מיוחד בזכות אביו. מבקש בתחילה להוציא את אריאל שרון ממעגל המתמודדים על ראשות התנועה.

כך היה זה השבוע. במהלך הרצאה שנשא באוזני חברי סניף חרות בהרצליה, דיבר בגין־הבן על הצורך בפשרה, כאשר בנאומו הוא מזכיר קיומם של שני מחנות בלבד: שמיר־ארנס מול לוי. מבחנה שרון — התעלם לחלוטין. בתשובה לשאלה חזיתית מדוע אינו מזכיר את שרון, השיב בגין: "שאלת מעמדו של שרון אינה מרכזית בחיי התנועה".

אלא, מי שסבור שאריאל שרון הוא זה שיפגע מעמדו של בנימין בגין — טועה. הפרשנים טוענים שזו גם זכותו: בהתמודדות בקלפי בתוך ועידת חרות, הוכיח שרון שיש לו השפעה יתירה על פניו של בנימין בגין. שרון, מחזיר לבגין־הבן כגמולו: גם הוא מתעלם ממנו. לא מעניק לו התייחסות חורגת מן השיגרה.

אך גם בין שני המחנות שכן מוזכרים ע"י כולם, העניינים אינם כה פשוטים. דוד לוי מבקש, בשלב זה לפחות, לקיים את ועידת חרות, להתמודד על ראשות התנועה ולדברי אנשיו יש לו סיכוי הסיכויים לגבור על שמיר ולדחוק למקום השני.

מי שעקב אחרי ועידת חרות המפורצצת, משוכנע שאין סיכוי, במצב הנוכחי, לקיים התמודדות מסודרת בתוך התנועה. הדיעה הרווחת היא, שאם לא יגובש הסכם פשרה, תתפלג חרות לשתי סיעות לפחות ומי יודע אם לא גם לשלוש. את זה, רוצים המפשרים למיניהם למנוע.

ההצעות הרצות בין מחנה שמיר למחנה לוי, הולכות ובאות בקצב מסחרר. אנשי שמיר מכינים טיוטה, אנשי לוי בודקים ודוחים. כך גם להיפך. לוי לא מוכן, בשלב זה, להסתפק בפחות ממעמד שוה לשמיר כל עוד לא התקיימה ההתמודדות. את מחיר דחייתה של ההתמודדות זו, מוכן מחנה לוי למכור רק בתמורה מלאה, כבדה ותאותה.

התנאים המועלים בטיוטות השונות על שתי תקופות: האחת, עד סיום מועד פעולתה של ממשלת האחדות הלאומית. השניה, לאחר הבחירות לכנסת ה־12. מחנה לוי דורש מפרעה של רצון טוב כבר בתקופה הראשונה. דוד לוי, חייב לדבריהם, להיות מעורה יותר בקבלת ההחלטות; עליו להיות מוזמן בכל נושא רציני; על שמיר לקיים עמו פגישות בשותפות לדון בכל הבעיות העולות על הפרק בתכיפות יתרה.

אנשי מחנה שמיר אומרים בהצהרותיהם שאכן ללוי יש כבר מעמד כזה. אולם, מכאן ועד להכפפתו של יצחק שמיר בכל מהלכיו לדוד לוי הדרך רחוקה. הם מדברים על שיתוף פעולה; על גילוי לריאליות יתר כצידו של דוד לוי והבעת נכונות ורצון לשתף פעולה היכן ששיתוף זה נדרש.

מדברים גם על מעמדם של מקורביו לשני האישים. תומכיו של יצחק שמיר רוצים את נתח הנתחים השלטון. גם אנשיו של דוד לוי אינם ניזונים מן האויר. סמכויות, תפקידים בכירים וריבי עוצמה, הם סעיפים מרכזיים בכל טיוטה ההולכת ובאה, ועד היום כלעוטה שבאה.

מסודרת יותר התקופה השניה. מה יהיה אחרי הבחירות, למחנה דוד לוי אין הצעות לדחיית ההתמודדות של דוד לוי מול שמיר. בכיוון זה, כך הם אומרים, יצחק שמיר ואנשיו הם שצריכים להציע ואנחנו נבדוק אם ההצעות הללו קבילות. אנשי שמיר מעונינים בהסדר, מאחר ואם לא כן יקשה על שמיר להתרחב בתפקידו כראש ממשלה, תפקיד שללא ספק, כבר בחודשים הקרובים ידרש הוזה והדרש לתמיכתם האיתנה של חבריו.

לדבריהם של אנשי לוי, דוד לוי לא יפסיד, בכל מקרה, אם תתקיים ההתמודדות בין השניים. אם יזכה — הרי טוב. אם יפסיד — הרי לא יפול למעמד פחות יותר ממה שיש לו היום.

ההצעה הרצה היום במסדרונות הפנים־חרותיים, מבקשת לגבש משהו מעין "רוטציה". על־פיה יחתם הסכם בין הצדדים שיצחק שמיר ימשיך ויהיה מועמד הליכוד לראשות הממשלה גם בבחירות לכנסת ה־12. אולם, כעבור שנתיים מאז הבחירות, בהנחה שהליכוד יקרא להרכיב את הממשלה, יפרוש שמיר מראשות הממשלה ותנועת החרות תבחור בדוד לוי למחליפו.

בבחירות לכנסת ה־13, אומרת ההצעה האמורה, כבר תתקיים התמודדות חופשית, בה עשויים ליטול חלק כמועמדים לראשות ממשלה גם חברים מן המפלגה הליברלית שיהיתה בחרות בהסכמי הליכוד הליכוד, אם ובאשר זה יתבצע.

לדברי מציעי הצעת פשרה זו, היא עדיין לא נדחתה. כל אחד מן הצדדים מעיין בה ועתיד למסור תשובתו, לאחר עיון קפדני ומדוקדק ובדיקת האפשרות שההצעה תהיה בכלל ברת־ביצוע.

משקיפים מן החוץ אינם תולים תקוות רבות בסיכויי הצעת פשרה מעין זו. בראש ובראשונה — מאחר והיא מתעלמת מקיומו ומהשפעתו של מחנה שרון, החייב להיות צד לכל הסכם שיחתם בתנועה ורק הסכמה מצידו עשויה להבטיח "שקט פוליטי". השניה, קשה להמר, כבר היום, על קבלת תמורה פוליטית רק אחרי הבחירות הבאות שסיכוייו של הליכוד לזכות בהן, אינם בדוקא כה שפירים כיום.

פוליטקאים בעלי ראיה ריאלית יותר, מבקשים לתתור לנוסחה שונה לחלוטין: ליצור מסגרת הדברות ופיוס בין שמיר ולוי. לדבריהם, רק לאחר שתושג הדברות כזו, אפשר ותנועת החרות תשוב להיות מלוכדת. רק אחרי ביצור חילוקי הדעות בין השניים.

מכתבים למערכת

"בסבר פנים יפות" ברכת יישר כוח, והצעה בצידה

בראשית מכתבי אביע רחשי תודתי אל כל המערכת בעיתוננו "המודיע", אל כל הסופרים ואל כל העיתונאים העושים מלאכתם באמונה. במיוחד אמור הדבר בעמ' ג' בעיתון יום שישי בו מובאים מאמרי חברי המערכת היודעים לייצג נאמנה את היהדות החרדית בארץ ובעולם. כן תחזו ונשמה הדבר בעמ' ד' במדור "על דא ועל הא" הערוך באופן נפלא לתפארת.

ובהמשך, תיתי לו להסופר הנכבד הר"ר נתן גילרנטר הי"ו על מאמרו הנפלא בגליון יום העש"ק האחרון — "בסבר פנים יפות" בו הציג נכונה את התמונה בו נתקלים אנשים רבים במשך שעות רבות ביום, ועל כך יישר כחו לו.

אלא שיש במאמר זה נקודה הניתנת לציון ואולי לשינוי. הסופר מתחיל בסיפור על נהג אוטובוס בירושלים והוא עובר למשרדים רבים וכו', נכון, ישנם נהגים אדיבים ואף מנומסים המתנהגים בצורה נאה אל הנוסע (ואף אם הנוסע אינו חרדי...), ואולם, עדיין יש פיגורות בענין, נהגים רבים נוהגים שלא כשורה ואף מתייחסים בבוז ובזלזול אל רבים מבין הנוסעים, (ובדרך אגב, התלוננתי בעצמי פעם בפני נהג בקו 54 בב"ב על שאין האוטובוסים נוספים בתדירות גבוהה יותר והקהל חייב להצטופף באוטובוס ואף להמתין שעות רבות בתחנה בחום ובקור וכו', ואז קבלתי תשובה: "תגיד לראש העיר שלכם שיסדר לכם אוטובוסים, אני לא חסנר שלכם"...) וא"כ הרי אפשר אולי להציע הצעה, לחלק פרסים לנהגים אדיבים שיבחרו ע"י הציבור, כפי שכבר נעשה פעם בירושלים, ואולי אז ישתנה היחס, לא רק באוטובוסים אלא גם במשרדים נוספים בכל רחבי הארץ כולה, וכולם יתקבלו אצל כולם בסבר פנים יפות...

ש. אברהמי

סדר ה"הלכה היומית" - מתאים לבני הישיבות

גם אני הגבי בן ישיבה שנענתי לקריאתם של גאוני וצדיקי הדור. ואני חש בהתעלות ובקיום המצוות בשלמות יותר ובידיעה ברורה ההלכות. ולא "בעוך" מאז שהצטרפתי ללימוד ה"הלכה היומית", תכנית לימוד שו"ע אורח חיים עם משנה ברורה לפי חלוקה יומית של ב' סעיפים ליום, ותוך כ־3 שנים, אני עובר על כל "אורח חיים" עם משנה ברורה, תכנית שנקבעה ע"י מרן אביהם של בני התורה הגאון ה"חזון איש" זי"ע, בהתייעצות שקיים יחס המפעל הגה"צ רבי יונה שטנצל זצ"ל.

דברי תורה צריכים חיזוק, וכ"ש הלכה למעשה, לא ירין קרימה שה, כאשר בימים אלו הוחלו ללמוד "הלכות שבת", זהו זמן מתאים לעורר על כך, ובפרט, שגם עתה תחילת זמן החורף הגדול והארוך, שיא הפריחה הרוחנית. במכתב ההדרכה המפורסם לבני התורה שכתב מרן ה"קהלות יעקב" זי"ע.

אכן, בחלק גדול מהישיבות, לומדים את ה"הלכה היומית" מיד לאחר שחרית, כמו בישיבות: כפר חסידים, קול תורה ועוד, קיים סדר לשמי, אלה הלומדים ע"פ סדר קבוע הספק של שלושה סעיפים כפי שהנהיגו גדולי הדור, הם מתחילים ומסיימים, ואחרים שאינם קשורים וצמודים לתכנית ההלכה היומית, לימודם נמשך עשרה עשרים סעיפים בלבד, וכבר אמור ע"י המליצה: "כל קבוע לא בטל". כל בן ישיבה נמצא יותר מ־3 שנים במסגרת ישיבתית, ולכן יכול כל אחד לרכוש בקיאות ולצבור אוצר עצום של ידיעות ההדרכה לכל חייו.

בכבוד רב עוזר טל

וינברגר נגד הגבלת ניסויים ב"מלחמת הכוכבים"

מאת ד"ף

שר ההגנה האמריקאי כספר וינברגר יצא חוצץ. נגד עמיתו בממשל רייגן הדיו"ע שיתנגד לכל הגבלה שיציעו הסובייטים על הניסויים האמריקאים הנערכים לקראת מימוש תכנית ההגנה נגד טילים, המוצבת בחלל, הידועה יותר כבמלחמת הכוכבים. הוא גם אמר שלא ידוע לו כלל שמוסקבה מוכנה להתפשר על ניסויים אמריקאים מגבלים כדרך להצלת השיחות באיסלנד. זאת מספר הניו־יורק טיימס.

"לו היינו חותמים על הסכם מעין זה לא היה באפשרותנו לודא שהסובייטיים אינם משקרים ומערימים עלינו כפי שעשו כה הרבה בעבר ביחס להסכמים אחרים". אמר וינברגר בשידור טלויזיה מפרנקפורט שבגרמניה.

בניגוד לוינברגר הביעו ג'ורג' שולץ, שר החוץ, הנלד ריגן, ראש הצוות בבית הלבן, צין רב במה שכינו "דומים מוסקבה שיש ברצונה לדון מחדש בניסויי תכנית ההגנה של רייגן". כוכור אישור פקידים הן באוה"ב והן בבריה"מ שהצדדים באיסלנד היו קרובים להסכם בדבר הפחתה ניכרת במספר הטילים הגרעיניים, וכי הסכם זה התמוטט כאשר דחה הנשיא רייגן את הצעותיו של גורבצ'וב שדרש הקפאה הבנית מלחמת הכוכבים.

אך בניגוד לדעת עמיתיו אמר וינברגר — "ידועני שהנסיון להגביל את עבודת המחקר והפיתוח שאנו שוקדים עליהם הוא באמת הב"ייטי לשמור על המונופולין שיש להם לאחר שרכשו עליונות בנושא בעבודה מאומצת שנמשכה 17 שנה". לדבריו אין ארה"ב רשאית לדון בהגבלה בעבודה הנעשית כעת בשלב שבו דיין אין היא יכולה לדעת מה להגביל. "אין ביכלתנו לקבוע עתה לאילו הגבלות נוכל להסכים או על אילו היבטים של המחקר נוכל לוותר, משום שכרעיונתנו לעשות ככל אשר לאל ידנו כדי להגיע לשלב שבו נוכל להציב הבנית זו בחלל".

בהקשר לכך ציינו פקידים אמריקאים שניתן לצפות שארה"ב ובריה"מ ינבו לסכם בשבועות הקרובים שנים מן ההסכמים באליהם כמעט והגיעו בפגישת אירסלנד. הסכמים אלה נגעו בהגבלת הניסויים בנשק גרעיני ובצמצום של טילים בעלי טווח בינוני. על סמך מגעים שהתקיימו בין הצדדים לאחר עידן איסלנד יש לאיים בכירים במימשל האמריקאי תחושה שהסובייטים אכן יוצרו להגיע להסכמים בנושאים אלה.

מקס קמפלמן, הנציג האמריקאי לשיחות על הגבלת הנשק הנערכות בג'נבה, מוסר שלא חש בשום הקשחה בעמדה הסובייטית לאחר כשלון השיחות באיסלנד. אדרבה. טוען הוא, הם מנסים אפילו להתקרב. "בענין אחד אמר קמפלמן שהוא מצפה להרבה במשך השיחות בג'נבה על הערות מפי כמה מן הנציגים הסובייטיים שאין ברצונם לעבור על כך שהדרישה הסובייטית שכל ניסויי מלחמת הכוכבים יערכו רק בתחומי המעבדה, שדרישה זו תחול על כל "הניסויים והשלבי המחקר".

מר קמפלמן ציין בטלויזיה שבעבודתו של גורבצ'וב באיסלנד היתה נסיגה מהעמדה הסובייטית הקודמת, וכי הוא מצפה לגלות אם אכן שינתה מוסקבה שוב את עמדתה.

שמשו של שולץ החלה לזרוח

פיסגת רייקיאוויק היתה מפנה בקריירה של שר החוץ האמריקאי שדעתו לא תמיד נשמעה

המהירות שבה צלחה רוחה הסבוב פרשת "כהונתו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ להתפטר מתפקידו" מוכיחה שוב את מה שמתחוור לאחרונה למשקיפים המדיניים בבירה האמריקאית: י. שולץ הוא היום אחד האישים הדומיננטיים בממשל.

כוחו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שהשפעתו בקרב הקבינט המפלג ידעה עליות וירידות בארבע השנים האחרונות, התבצר כנראה מאז ועידת הפיסגה באיסלנד, הוראה שהוא ביטה האיסטרטג העיקרי בעיצוב מדיניות הנשיא רייגן ובשאיפתו להגיע להסכם עם הרוסים בדבר הפיקוח על הנשק הגרעיני.

הפיסגה ברייקיאוויק, שאיש אינו יכול להתנבא מה תהיינה תוצאותיה בעתיד. הציגה כנראה לשר החוץ כהנה חשיבות מחודשת, לא רק כיהם ליהנות הקשורות בהסכמים שכמעט והושגו ברייקיאוויק, אלא גם במאבק לפתוח בדיאלוג מחודש בין הנשיא לבין המנהיג הסובייטי גורבצ'וב.

אף אחד מאלה שהשתתפו בסעודת העיתונאים בתום הפיסגה לא ישכח את הבעת פניו של שולץ כאשר דבר על "ההסכמים הנעדרים שהיו בהישג יד והתמוטטו". בוגיל פניו של שולץ התמוטות התסכול כבב. אך בפעם היו להיו בפוקות ועיניו זגוגיות, והעתונאים הסבורים את שר החוץ זה מכבר יודעי לומר שצפוהו העידה על מפח הנפש וגודל הצער שבליבו. הנה, רק חזר שולץ מאיסלנד מיד כבש את צעוד והחל בכוזך רב במסע פרסום נרחב בקרב כלי התקשורת בנסיון להפיג את האווירה הכבידה ולשנות את ההתייחסות אל פיסגת רייקיאוויק כאל כשלון — התייחסות שהוא היה במידה רבה אחראי לה כאשר דבר על "האכזבה המרה" מתוצאות הועידה.

עליית שמשו של שולץ כיועצו הקרוב ביותר של רייגן לעניני מדיניות חוץ באה לאחר תקופה ארוכה בה תואר בכלי התקשורת כמי שהפסיד לנציים בפנטגון. מספר פעמים דווח בכלי התקשורת שהנה עומד שר החוץ להגיש את התפטרותו.

שני אירועים במיוחד הביאו למפנה. הראשון היתה התפטרותו של היועץ לעניני בטחון רוברט מקפרלין, שפינה את מקומו לדמות הרבה פחות חזקה — ג'והן פוינדקסטר. במקביל החלה גם השפעתו של שר ההגנה כספר וינברגר להתמעט.

ההתפתחות נוספת שקירבה את שולץ אל הנשיא הוא המשקל שהחל מר רייגן להעניק להתהודים כיצד ישפוט אותו ההסטוריה ומה היא המורשת שישאיר אחריו. לכן שואף עתה הנשיא להגיע להסכם עם הסובייטים בדבר פיקוח על הנשק הגרעיני, שיהיה פיסגת ההישגים של תקופת כהונתו.

מר שולץ לא נחשב אף פעם למומחה בשטח הפיקוח על הנשק הגרעיני, והסתמך במעט לחלוטין על מומחיותו של מר ניצי, יועצו המיוחד של הנשיא לפיקוח על הנשק הגרעיני במשרד החוץ. לכן, נמנע מר שולץ בכבכ המיד מלהכנס לפרטים בנושא בפרוכב. אך חמישה ימים לפני ההתכנסותה של ועידת הפיסגה ניתן היה לעמוד על עיקרי מחשבותיו בזיון, כאשר ביטא את הצפיות מהפיסגה המתמשכת ובאה. היום ניתן לומר שהשכיל להוות מראש דברים רבים.

הוא אמר שהסובייטיים מקוה להפעיל לכלי הנשק האסטרטגיים. במיוחד הטילים הבליסטיים, מרכזיות רבה בפגישה, ושנושא זה יהיה מוקד השיחות כולן. הוא אף רמז שרייגן יסכה להגיע להסכם שיתחזר ל־ההכחדה כל כלי הנשק הגרעיניים. באותו פרק זמן הוא המומחים משוכנעים שכלי הנשק המוצבים באירופה הם שיעסיקו את הצדדים ברייקיאוויק.

כמו כן דיבר על האפשרות של הסכם פשרה רחב מימדים, הנוגע במישרין בתכנית מלחמת הכוכבים. לדעתו לו אך הסכימו הסובייטים להפסד מכל הטילים הבליסטיים שלהם היתה ארה"ב נכונה להם בכך שהיתה מפתחת רק הבניה הגנת חלל מוגבלת. מעין מתאטורה על הבנית מלחמת הכוכבים שוושינגטון שוקדת עליה עתה.

להנעת מר שולץ אין להכחות כלל כל בין מערך הגנה הנדרש רק החשש שמא הסובייטים משקרים. לאותו מערך הגנה הנועד להגן מפני הרשש שכא הסובייטים משקרים. המתרבים בפועל.

לאחר פניה אישית "נרגשת" של שר החינוך:

הרדיו חזר לשדר בשבת על כדורגל הטלביזיה רוצה עוד "היתרים"

בינואר 1980 קיבלה הטלביזיה "היתר" להעסיק בשבתות 95 עובדים בכל משמרת. באפריל 83 — ירדה המיכסה ל־76 מחללי שבת. היום, יצחק נבון מבקש להחזיר המצב לקדמותו

— מאת סופר "המודיע" —

פניה אישית נרגשת של שר החינוך והתרבות יצחק נבון, החזירה הלול שבת גדול עקב ברשות השידור, שבה שעובדי הרדיו נבנו לקריאתו "הטבכת מאחריות לחינוך הדור הצעיר" ושבו לשדר תכנית רדיו על משחקי הכדורגל השתים המתקיימים בשבת קודש.

כזכור, בשבועות האחרונים, עם התגברותה של תופעת דוקרי הסכינים בקרב בני הדור הצעיר, נועד יצחק נבון עם ראשי אגודות הספורט והביע באוזניהם את ה"אני מאמין" שלו שמשחקי הכדורגל יש בהם את הפוטנציאל לחינוך הדור ושהחזרו מאימת הסכינים...

בשבוע האחרון הקדיש יצחק נבון מאמצים רבים, כדי להחזיר את היקף חילולי השבת ברדיו ובטלביזיה לכמות הרגילה. מפקידי הכניות הכדורגל ברדיו ובטלביזיה עמדו מול לחצי עובדים אשר ישבשו את שדור התכניות הללו.

הרדיו, בהתערבות אישית של שר החינוך, חזר לשדר. הטלביזיה, עדיין דורשת מיכסה נוספת של "היתרי עבודה בשבת". היתרים, אשר על־פי חוק צריכים להנתן רק במקרים של פקוח נפש. (יתכן שהסכינים והדקירות, מעלים את הנושא לרמה של פקוח נפש)...

סופרנו מציין כי הטלביזיה קיבלה בשעתו, בינואר 1980, היתרי עבודה בשבת מועדת מיוחדת שבראשה עמד מזכיר הממשלה, עבור 95 עובדים: טכנאים, צלמים, עורכי פילמים, שדרים ומפיקים — לכל משמרת.

באפריל 83, הורידה ועדת ההיתרים של משרד העבודה והרווחה, את המיכסה ל־76 "בלבד". כיום, לאחר סכסוך כספי בין הנהלת רשות השידור לבין הטכנאים, הודיעו האחרונים, כי הם מתכוונים לעבוד על־פי הספר ולא יחדשו עבודתם רק אם יקבלו את המיכסה הדרושה להם.

שר החינוך, מפעיל כאמור את השפעתו להחזיר את המיכסה לקדמותה. הנציגים הדתיים בקואליציה, אשר חברותם בה היתה בכל מהלך הענקת ההיתרים הללו, הרימו אמנם קול צעקה מסויימת, אך זו, ככל יתר מחאותיהם, לא עמדה כדי לשנות דברים.

"יד לאחים" מציע להמשיך רישום מסיונרים ת. הזהות

כך לא יוכלו להציג עצמם בפני יהודים תמימים כ"יהודים טובים" ★ בשבוע האחרון נודע על מספר חברים בכת המסיון "עדי השם" שדרשו וקיבלו רישום ה"לאום" בתעודת הזהות ע"ש הכת בה הם חברים ★ משרד הפנים בודק הפרשה

מאת סופר "המודיע"

ארגון הפעילים "יד לאחים" שחשף בסוף השבוע שעבר תעודת זהות של חבר לשעבר בכת המסיונרית "עדי השם", בה מוזכר שם הכת בסעיף "הלאום" — מציע למשרד הפנים "להמשיך בנוהג זה ולרשום בסעיף הלאום של כל המסיונרים המוצהרים את שם הכתות עליהן הם נמנים.

בהודעת הארגון נאמר: "כך, יתכן אולי שימנע ממסיונרים וחודפי שמד להציג עצמם בפני יהודים תמימים כ"יהודים טובים" המבקשים רק "ללמד תנ"ך ומסורת יהודית לדור הצעיר"...

הפרשה נחשפה בשבוע שעבר ע"י "יד לאחים". אדם שנלכד ברשתה של הכת המסוכנת "עדי השם", גילה שבתעודת הזהות שלו, בסעיף הלאום, שונתה המלה "יהודי" ובמקומה נרשם על פי דרישתו "עדי השם" (בשם המפורש!)

האיש סיפר, כי הוא וחבריו לאחר שנלכדו ברשת הכת בזו ליהדותם ורצו להשכיחה מהם על כן, דרשו וקיבלו ממרשם האוכלוסין של משרד הפנים את מבוקשם. הספור אירע לפני כעשרים וחמש שנים, וכפי שנודע יש יותר ממספר תעודות זהות כאלו.

במשרד הפנים, לשם הגיע דבר הספור בד בבד עם תגובת הוצאת ארגון הפעילים "יד לאחים", התקשו להאמין למראה עיניהם. שר הפנים הרב יצחק פרץ, אשר נכנס רק בשנתיים האחרונות לתפקידו, מתבונן לבדוק ביסודיות את הפרשה ומציעיה וכבר ביקש נתונים על היקף הצהרות והשינויים ברשומי הלאום בתעודות הזהות בארץ.

דוברים במשרד הפנים סרבו להגיב תגובה ישירה לפרשה ואמרו כי לאחר שיבדקו כל המסמכים והממצאים, יתייחס אליהם המשרד בהתאם. אולם, הוסיפו הדוברים: "משרד הפנים אינו מכיר ולא שמע על לאום בשם עדי השם. זה גם חמור מאד שנכתב שם המפורש", אמרו.

בעל תעודת הזהות לא גר היום בארץ אך הוא מחזיק עדיין ברשותו תעודת זהות כזו, הנושאת את המספר הזהותי: 043620566.

שר הפנים: תכנית הרדיו מתאימה לגרמניה הנאצית ורוסיה האנטישמית ולא קול ישראל

שר הפנים הרב יצחק פרץ אמר כי הוא פונה לממונים על שידורי ישראל לבקר כל תוכנית לפני שידורה. "כדי למנוע שוב ביזיון בהגשת תוכניתו של מאיר שלו שהיה טמא ומשוקץ שגידף את תורת ישראל. ושידור זה מקומו בקול מוסקבה ולא בקול ישראל. היא מתאימה לשידורי גרמניה הנאצית ורוסיה האנטישמית" אמר שר הפנים בהתייחסו לתוכניתו של שלו שהושמעה מעל גלי האתר בשבוע שעבר ועוררה ביקורת רבה.

שר הפנים הדגיש שהשר הממונה על השידורים מר יצחק נבון שלל באופן מוחלט את תוכן השידור והוא מרוצה מכך.

הרב פרץ השמיע את הדברים בהופעתו בפני תלמידי בית הספר המקיף האיזורי של המועצה האיזורית שפירא ותלמידי המדרשה הטכנולוגית המסתפחת לבית הספר.

דבריו של שלו, לדברי השר, מביאים קלון על העם ועל עצמו. הם מכוערים ומשפילים".

בהמשך. התייחס השר להשתלת כבד ותקף בחריפות את המעשה שלדבריו "כרוך ברצח שני אנשים המושתל והתורם את הכבד".

הגר"מ אליהו נגד הסגרת נקש

הרב הראשי, הראשון לציון רבי מרדכי אליהו הביע גם הוא תמיכה באי הסגרתו של ויליאם נקש לצרפת.

במכתב שהגיע ביום שישי מהרב אליהו לפרקליטו של נקש עו"ד רולאנד רוט כותב הרב, כי אין להסגיר את נקש משום שארגוני המחבלים שמו להם למטרה לנקום בו ולפגוע בו "ויש סכנה לחייו גם אם הוא יימצא בכלא בחו"ל".

לדברי הרב גם ההלכה מצווה לא להסגיר אדם לחו"ל בפרט שזהו ענין של פיקוח נפש. הוא קרא לפעול בדרכים חוקיות למנוע את ההסגרה ולעשות הכל להצלתו של נקש.

כתב עתים מוסיף, כי גם הרב הראשי אברהם שפירא הוא בדעה שאין להסגיר את נקש והדגיש במכתב לעו"ד רוט כי "כל מי שבידו למנוע את ההסגרה ואינו מונע, הוא חס ושלום שותף ביודעין לרצח דמו ודם זרעו תל־יים בר". (עתים).

בחיים התורניים

עצרות התעוררות "בר־בי־רב לחד־יומא" ושבת של התעלות רוחנית התקיימו ע"י צעירי אגודת ישראל בפתח־תקוה ובפרבריה

"עצרת התעוררות" נערכה בחצר ביתם של משפחת דאבי. פתח את הכנס החכם ר' מנשה מועלם, שדרש בדבריו מכל הד' אספים "קבוע עתים לתורה, הרה"ג ר' יעקב מועלם רב ברמת־השרון, התעכב על נושא התשובה בדורנו, הרב שמחה ראם פנה אל המוני המשתתפים "להתחזק באמונה בביאת המשיח.

באור ליום כ"ד תשרי נערך כנס תורני בחצר ביתם של משפחת עקיבא, ניהל את העצרת החכם רבי אברהם טחן.

באור ליום כ"ו תשרי התקיימה עצרת המונים בבית הכנסת "יד דניאל" (ע"ש הק' דניאל מזרחי) חזן בית הכנסת יניק וחכים כמר שלמה ראובן הלהיב את ההמונים שעה ארוכה בדבריו מלאי התוכן. הרב שמחה ראם קרא להגביר חילים לתורה.

ביום ד' כ"ז תשרי נערכה מטעם ישיבת החוזרים בתשובה כנס תורני בבית הכנסת של צא"י ע"ש מרן רבי חיים עוזר זיע"א ברחוב איכלוב, בשילוב מסיבת פדיון הבן של התלמיד אמיר לביא, אשר טרם נפדה ע"י אביו, הרה"ג רבי אהרן בייפוס ששמש ככהן נאם שעה ארוכה על מהות האמונה ועל מסירות הנפש של אבותינו על קיום התורה והמצוות.

ביום ה' כ"ז תשרי בבית הכנסת "היכל יעקב" ליהודי פרס ובבל התקיים כנס תורני, הרב יעקב שמש התריע על פרצת גדר הצניעות, הרב אהרן אבו נעים חלבי, עמד בדבריו על ערך חינוך הבנים.

בישיבת "כיצד יהגו" (מכון לבירור ההלכה על בוריה) שע"י צא"י שבקרית מטלון נערך ביום ה' כ"ז תשרי "בר־בי־רב־לחד־יומא", מנהל הישיבה הרב סימן טוב מזרחי, התעכב בדבריו על דקדוק האותיות בתפילה, הרב שמחה ראם דיבר על הנושא גזל הציבור, הרה"ג ר' נסים פרץ הרצה על נושא השמיטה, רב השכונה הרה"ג רבי יואב אושרי נאם על ערך עומק ההלכה, הרה"ג רבי אליהו פורת — טהרתי, התעכב על נושא דיבוק חברים. הרב הראשי רבי משה מלכה הרצה שעה ארוכה על חוקי הנשואין והגרושין ועל הקשיים הכרוכים בהם, הרב שלמה מחפוד דיבר על נושא הכשרות ועל העמל הדרוש לכך, יו"ר המועצה הדתית מר פלטיאל איינטל בירך את הכנס, כן הוקראה ברכתו של הרב אברהם ריין ע"י מנהל הישיבה, את הנאום המרכזי נשא הרה"ג רבי יוסף זליכה שבדבריו הלהיב את המוני המשתתפים תוך התרוממות הרוח.

כבשנים עברו כן גם השתא הוכרזה שבת "בראשית", כיום לימוד התורה ללא הרף בבית הכנסת המרכזי ברחוב איכלוב. בליל שבת נשא שיעור תורני הרה"ג רבי שרגא פלדמן, בשו"ק בבוקר התקיימה תפילה המונית במקום, לאחר התפילה נערך "קידושא רבא" בהשתתפות גדולי תורה, ראשי ישיבות חוגי בעלי תשובה שע"י צא"י בשיאותו של הרב אברהם ריין, לומדי ישיבת החוזרים בתשובה, ולומדי הכולל במקום, בשלוב שמחת בר־מצוה של הנער ישראל ראם נ"י, הרב אברהם ריין ציין בדבריו את חלקה הגדול של תנועת צא"י בקיומם את הישיבות הק', הרב הגאון רבי שמואל אלכסנדר אונסדורפר שליט"א דיבר בפני הנוכחים הגאון רבי ברוך שמעון סלמון הרבה בשבח המקום ההומה בלומדי תורה, הרב משה קולינסקי הרבה בדברים על נושא חינוך הבנים בישיבות הקדושות.

לאחר סיום הקדושא רבא הופיעו למקום קבוצות תלמידי בתי הספר התתיים בעיר, הנגנים ברובם על אומרי התהילים במקום ושמעו הרצאות תורניות מפי רבנים שונים.

בשעות של אחר הצהריים נהרו אל המקום המוני בני ישיבות, בעלי בתים יוצאי ישיבות, לומדי ישיבות ההסדר ובני תורה מופלגים להאזין לשיעורו העיוני של הגאון רבי ברוך דב פוברסקי שנערכה שעה ארוכה עד לתפילת המנחה.

בעידנא דרעוין דרעוין נשא שיחה מוסרית הרה"ג ר' חיים גולדברג, הרב שמחה ראם ציטט משיחותיו של מרן רבי יחזקאל לווינשטיין על נשאי פרשת השבוע.

באור ליום ב' ר"ח מר־חשון נערכה במקום מסיבת ראש החודש ליד שולחנות הערוכים בטוב טעם ע"י גבי בקדוד הגרה בשכונות. הסבו לומדי הדף היומי ותלמידי ישיבת החוזרים בתשובה ושתחזו עד לשעות הערב בדברי תורה. והושבו על כל שאלותיהם מפי מגידי השיעור.

במסגרת משא ההסברה שע"י צא"י נערכה בבית הכנסת שונה הלכות בעיר, מסיבת סיום ששה סדרי משנה. באור ליום ג' ב' מר־חשון, מגיד השיעור, הר"ר משה ליכטפלד שהביא את ברכתו של הרה"ג רבי שלמה מילר, עמד שעה ארוכה על גודל הקביעות עתים לתורה והזכיר ברטסט את יוצר הדף היומי מהר"ם שפירא זיע"א, הרב שמואל שחוריץ שהביא את ברכתו של הרב אברהם ריין, התעכב אף הוא על ערך לימוד התורה בצוותא שהנו כתרים בפני מחללי הברית, כן נשא דברי ברכה הרב יעקב לינדר נשיא בית הכנסת, הסעודה נתרמה ונערכה ע"י הגב' שפירא ובסיוע הגב' שטיינמץ.

באור ליום ד' ג' מר־חשון נערכה עצרת חיזוק ע"י המוני מתפללי בית הכנסת עולי בבל בחצר ביתו של הר"ר עבדאללה אבו יוסף יעקב ז"ל, דברים כדרבנות נשא החכם רבי אברהם טחן, שדרש מהקהל הרחב לסתום את פרצות חלולי השבת עבור בצע כסף של נהגי המוניות בעיר, ול־החזיר את עטרת יהדות בבל שהיתה בעבר ספוגה כולה תורה ויראת שמים, ר' נעים זוהר, נשא אף הוא דברי תורה וקרא לכל האספים לתת שכם וכתף להרבצת תורה בעיר, כן נאמו הר"ר יהודה טמיר והר"ר עמוס לוחן.

ראש מחלקת התנועה במטה הארצי במשטרה, נצ"מ מ. חדד:

מסתמנת ירידה במספר התאונות והנפגעים ב־3 החודשים האחרונים

מאת סופר "המודיע"

על ירידה מסויימת במספר התאונות והנפגעים ב־8 החודשים האחרונים, מסר ראש מחלקת התנועה במטה הארצי של משטרת ישראל, ניצב־משנה משה חדד.

נתונים סטטיסטיים מלמדים, כי בחודשים אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר 1986 חלה ירידה של 4,5% במספר התאונות (4,2% במספר הנפגעים). לעומת החודשים מאי, יוני יולי 1986. לעומת זאת חלה עליה של 6,9% במספר התאונות הקטלניות, אך ירידה של 3,9% במספר ההרוגים בתאונות אלו. בתאונות קשות (בלי הרוגים) חלה ירידה של 7% (7.7% במספר הפצועים קשה) ובתאונות קלות ירידה של 4,6%.

יחד עם זאת, כאשר משווים נתונים אלו לעומת החודשים אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר 1985, אפשר להבחין בעליה של 10,1 אחוזים במספר התאונות ו־9,5% במספר הנפגעים. מספר התאונות הקטלניות עלה ב־4,5% (עליה של 10,3% במספר ההרוגים), מספר התאונות הקשות ירד ב־2,3 אחוזים (ירידה של 8,7% במספר הפצועים קשה), ומספר התאונות קלות עלה ב־13,3% (עליה של 13,4 אחוזים במספר הפצועים קל).

ניצב משנה חדד אמר, כי לאור העליה הכללית של כ־15% במספר התאונות והנפגעים מאז תחילת השנה, אפשר לראות בעליה של כ־10% בלבד ב־3 החודשים האחרונים — ירידה מסויימת.

חודש אוגוסט היה הקשה ביותר מבחינת מספר התאונות והנפגעים. נהרגו בו 46 בני אדם ונפגעו 1681. בספטמבר ירד מספר ההרוגים ל־28 אך מספר הנפגעים הכללי עלה ל־1752. באוקטובר נהרגו 33 בני אדם בתאונות ונפגעו 1817. ב־3 החודשים הללו ארעו 3919 תאונות, מתוכן 137 תאונות קטלניות, שבהם נהרג אדם אחד או יותר.

ראש מחלקת התנועה במשטרה סבור, כי המודעות הציבורית שהתעוררה בעקבות התאונות הקשות בחודש אוגוסט, הביאה במישרין לירידה במספר התאונות והנפגעים, לצד הגברת פעילות האכיפה המשטרתית, שגדלה באחוזים ניכרים מאוד.

לקראת החורף מבצעת המשטרה יחד עם משרד התחבורה מבצע גדול של בדיקת תקינות כלי רכב. למבצע זה הוקצה כח של 1000 שוטרים הפרושים בצמתים, יחד עם בוחני תנועה ורכב. במקביל מתנהלים בכל המוסכים במדינה בדיקות חורף במחירים מוזלים.

שרים ומנכלי"ם יעברו למנועי 2000 סמ"ק

לאחר שרוב השרים, סגני השרים והמנכלי"ם עברו כבר לפני 2־3 שנים לרכב מסוג "פיג'ו" 1800 סמ"ק, ומכרו את המכוניות האמריקניות הרחבות ואת היוקרתי המפוארות, כדי לתת דוגמא טובה לחסכון — התברר, כי דווקא הרכבים הגדולים יותר, הם גם החסכוניים יותר.

לדעת אנשי מינהל הרכב, עדיף לקנות רכב יקר יותר שאחזקתו זולה, ולא להסתבך בקניית מכוניות קטנות מעט יותר, הדורשות הוצאות גדולות באחזקה ו"בילוי" שעות רבות במוסכים.

מכיוון שחברת "וולוו" הפסיקה לייצר מכוניות עם מנוע 1800 סמ"ק, ואילו מכוניות ה"פיג'ו" עם מנוע זהה לא הוכיחו עצמן, הורה החשב הכללי, אריה שר, לקנות מעתה רק מכוניות עם מנוע של 200 סמ"ק, "פיג'ו" או "וולוו".

חישובים שנעשו במינהל הרכב הוכיחו, כאמור, כי רכב אמריקני יהיה זול עוד יותר, אך כדי לשמור על דוגמא לחסכון ימשיכו השרים והמנכלי"ם לנסוע ברכב אירופאי.

בסיוני מציע שותפות ישראלית בפרויקט הרכב המצרי "אופל"

שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, הציע לחברות ישראליות לקחת חלק בפרוייקט בניית המכוניות המצרית מדגם "אופל". בפרוייקט זה שותפות לייצור חלק 24 חברות מרחבי העולם.

בסיוני ציין, כי אין כל סיבה שחברות פרטיות מישראל לא יגבירו את שיתוף הפעולה שלהן עם חברות מצריות בתחום הכלכלי. הוא הדגיש, כי אין כל הבדל מהנשיא מובארק, או מממשלת מצרים, להטיל הגבלות על הסחר ועל הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות.

נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, שדן עם בסיוני על פיתוח קשרים תעשייתיים בין ישראל ומצרים, אמר, שהתאחדות תשמח לארח בהקדם משלחות של תעשיינים ממצרים.

230 אלף עובדים בחברת "מרצדס"

על הורדה משמעותית בעלות אחזקת המכוניות המסחריות החדשות של מרצדס־בנץ מדגמי 1987, מסר ד"ר שמואל חרליפ, יו"ר מועצת המנהלים של "כלמוביל", היבואן והמוכן הבלעדי של קונצרן דיימלר־בנץ, במסיבת עתונאים בתל אביב.

מנכ"ל כלמוביל, ישראל שטוקמן, אמר, כי בחודש מארס תקבל החברה חינם שילדה לאוטובוס דו מפרקי שעליו יבנו את המרכב בארץ. באוטובוס הזה יהיה מקום ל־160־170 איש והוא יהיה ממוזג. באוטובוס העירוני הדו־מפרקי יהיה המנוע אחורי וזה יאפשר לאוטובוס לעשות סיבוב ברדיוס של 12 מטר כמו אוטובוס רגיל.

ד"ר חרל"פ אמר כי למעלה מ־25 אלף מכוניות מרצדס בנץ נוסעות על כבישי הארץ. התמחות של החברה היא ביבוא מוניות, מיניבוסים, מסחריות בינוניות ואוטובוסים. ד"ר חרל"פ ציין, כי חברתו תופסת רק 3 אחוזים משוק המכוניות, אך יש לה תשתית שרות גדולה. במוניות תופסת החברה 70 אחוז מהשוק ובאוטובוסים — 80 אחוז ויותר. ברכב מסחרי קל של טונה מעמס — 5 אחוזים ובמסחריות בינוניות של 4.5־6.5 טון — 80 אחוז.

בדברו על הדגמים החדשים של משאיות מסחריות אמר. החזוקתן תהיה זולה ב־50 אחוז וגם תצרוכת הדלק תקטן ב־8 אחוזים. האספקה מגיעה תוך 4־7 שבועות מיום ההזמנה.

הוא אמר, כי ב־1985 הגיע מחזור החברה ל־52 מיליארד ו־400 מיליון מרק. בחברה עובדים 231 אלף עובדים אשר יצרו 220 אלף מכוניות מסחריות. החברה מיוצאת ל־170 ארצות. (עתי"ם)

המצאות ויוצאות דופן ב"יריד הממציאים" בנירנברג

נירנברג, — שורה של המצאות מקוריות ויוצאות דופן הוצגו ב"יריד הממציאים" השנתי שנערך באחרונה בנירנברג.

חלק גדול מההמצאות עדיין לא מומשו והן נמצאות רק על הנייר בבתי־המלאכה של ממציאיהן. הללו זקוקים עתה לגיבוי פיננסי כדי להפכן לסחורה עוברת לסוחר.

והרי כמה מן הרעיונות הללו, אשר עדים ממתינים למימושם:

— מערכת סילוק אשפה המופעלת על ידי תולעים.

— אוהל שאפשר להקימו תוך שניות, בלי לטרוח בהצבת עמודים וקשירת חבלים.

— כלי לחמאה, השומר באופן אוטומטי על טמפרטורה המאפשרת מריחה נוחה של החמאה על הלחם.

"יריד הממציאים" השנתי הציב לו למטרה בין השאר, לסייע להפיכת רעיונות מהירים כאלה למוצרים רבי־מכר, על ידי מתן אפשרות לממציאים להציג את רעיונותיהם בפני אנשי עסקים העשויים להתעניין ולספק את הגיבוי הכספי.

"הממציאים הם ציבור מתחכם עד מאד, אך רובם חוסרים חוש מסחרי", אמרה אילזה הורמן מאגודת הממציאים הגרמנית, אחת מיוזמות היריד. "זוהי הסיבה שאנחנו יוצרים קשר בין הממציאים לבין אנשים אשר יקבעו בסופו של דבר אם המצאותיהם יגיעו לשוק".

ביריד של השנה הזאת השתתפו 168 ממציאים, אשר התחרו על תשומת לבם של מאות חברות, בעלי הון וסוכני פטנטים. כל אלה סרקו את התוצרת בחיפושים אחרי מוצרים מבטיחים חדשים.

הממציאים באו מ־13 מדינות והם בעלי מקצועות רבים ושונים, אך כולם מאוחדים באופטימיות שלהם, שהמצאותיהם הם הדבר היחיד אשר לו העולם מצפה.

אחד הממציאים, רוברט בינטנר, סבור כי השימוש בתולעים לסילוק פסולת אורגנית הוא בגדר של אפשרות מעשית. הוא תיכנן מכשיר קומפוסט מופעל על־ידי תולעים, שהוא גדול קצת יותר מפח אשפה רגיל ומחירו 350 מארק (כ־255 ש"ח).

המתקן מכיל מאות תולעים הזוללות פסולת כמו נייר, קליפות תפוחי־אדמה וסוגים אחרים של אשפה טבעית, ויוצרות קומפוסט המשמש לדישון גינות.

"כל מה שעליכם לעשות הוא — להטיל את האשפה לתוך הכלי ולהניח לתולעים — ולבני המעיים שלהן — לעשות את כל השאר" — אומר בינטנר.

בינטנר וכמה ממציאים אחרים בעלי תודעה אקולוגית פיתחו את המיתקן לפני חמש שנים ובשנתיים האחרונות הצליחו למכור 3000 יחידות. עכשיו הם מחפשים רשת שיווק שתפיץ את המוצר בקנה־מידה נרחב יותר.

ממציא אחר, האלטר רוהא, בן 45, תיכנן אוהל שניתן להקימו תוך שניות ולקפלו עד לממדים של עבלת קניות מקופלת בשעה שאיננו בשימוש.

שני ממציאים הביאו ליריד כלי לחמאה, אשר לדבריהם מסוגל לשמור את החמאה בטמפרטורה נוחה למריחה, ומאפשר להחזיקה במשך שבועיים ללא קירור.

ממציא מדרום־קוריאה, אחד מתוך קבוצה של 19 דרום־קוריאנים שהציגו את עבודותיהם ביריד, הביא מגפי צעידה, שניתן לנעול אותן ולסגור את שרוכיהן תוך שניות.

"הסוד הוא, לקבוע את נקבי השרוכים במרווחים נכונים, כך שאפשר למהוח השרוכים במהירות אופטימליות. דבר זה מאפשר להדק את השרוכים במהירות מקסימלית", הסביר הממציא.

ממציא איטלקי, וינצנצו טלאצי, הביא ליריד מקל רב־תכליתי לטיפוס הרים. המקל חלול בתוכו ניתן לאחסן בו תרופות, גפרורים לשעת הירום ומזרק עם תרכיב נגד הכשות נחשים.

טלאצי, מהנדס חשמל במקצועו, אומר כי בשנתיים האחרונות המציא לא פחות מ־400 המצאות אבל היה לו כסף וזמן כדי לבנות אב־טיפוסים ולהגיש בקשות לפטנטים רק לגבי 20 מהם.

"עצם תהליך ההמצאה בא לי בקלות ובאופן טבעי. הדבר הקשה הוא להשיג את המימון הדרוש ולהביא את ההמצאה לשלב של "יצור", אומר טלאצי.

ביריד הממציאים רשאי להשתתף כל אדם שהגה רעיון של המצאה, בתנאי שקיבל פטנט על המצאתו או שלפחות הגיש בקשה לפטנט.

הצילום בתחומי היריד אסור בתכלית האיסור, כדי להבטיח הגנה לרעיונותיהם של הממציאים. (ע"ר)

נחנך משרד רישוי חדיש בירושלים

משרד רישוי חדיש ובו אולם רחב ידיים עם ציוד מסופים חדיש ביותר נחנך בשבוע שעבר בירושלים על ידי שר התחבורה, חיים קורפו.

בטכס חנוכת המשרד ציין שר התחבורה, כי האולם החדש שנבנה והציוד החדיש שבו, יאפשרו מתן שירותים משופרים למספר גדול יותר של אנשים, כאשר השירות יינתן בצורה היאלך על ידי בודקי מיסמכים רב־תכליתיים, פעולה שתקצר את משך זמן ההמתנה בצורה ניכרת.

השירות באולם החדש יינתן ב־8 עמדות, המצויידות במערכת ממוחשבת חדישה ובמסופים. כן יינתן שירות ב־4 עמדות נפרדות לרכב ציבורי למוניות ולנושאים מקצועיים.

את משרד הרישוי בירושלים פוקדים מדי יום ביומו כ־550 איש, מהם כ־250 נבחנים לנהיגה מעשית ועיונית. לרשותם עומד גם סניף דואר חדש שנפתח במקום וכן טלפונים ציבוריים. (עש"ת)

הוכנה תוכנית חומש להשקעה של 450 מיליון דולר בכבישים

מדינת ישראל לא השקיעה די בתשתית הדרכים ב־10 השנים האחרונות ובתקופה זו אף היתה ירידה גדולה בהשקעות בכבישים. זאת אמר שר התחבורה חיים קורפו בערב לבטיחות בדרכים שאירגנה המועצה הלאומית למניעת תאונות בהרצליה, בהשתתפות ראש העיריה מר אלי לנדאו ויו"ר המועצה הלאומית למנעת תאונות, שופט בית משפט השלום, מר דב לוין.

מר קורפו הודיע כי משרד התחבורה עושה כעת מאמץ מתגבר לקדם את הנושא והכין תוכנית חומש להשקעות בכבישים בסך של 450 מיליון דולר.

תכנית זו הוגשה כבר לממשלה והיא תובא לדיון ולאישור בימים הקרובים.

מר קורפו העלה על נס את החלטת ראש עירית הרצליה, אלי לנדאו להרתם לפעולה נמרצת הן אישית הן על ידי העיריה, למלחמה בתאונות הדרכים ולצמצומן עד למינימום של התאונות בהרצליה שמספרן עלה בשנה האחרונה בצורה ניכרת (4.5 תאונות לכל 1000 נפש לעומת ממוצע עירוני ארצי של 2.4)

בטקס נשאו דברים ראש העיריה אלי לנדאו שהתחייב לפעול ולהפעיל את העיר הרצליה למלחמה בתאונות הדרכים וכן יו"ר המועצה למניעת תאונות שופט בית המשפט. העליון דב לוין.

משרד התחבורה:

שכר ההסעה בשרות מוניות כולל 2 מזוודות ומטען־יד

מאת סופר "המודיע"

שכר ההסעה בשרות מוניות כולל הובלת 2 מזוודות ומטען יד של הנוסע — על כך הודיע משרד התחבורה לאזרחים, שפנו אליו בתלונות על נהגים, שביקשו לגבות מחיר נוסף על מזוודות ומטענים.

משרד התחבורה הודיע, כי רק אם נושא מטען הגדול מ־2 מזוודות ומטען יד כבד, יכול הנהג לגבות חצי שקל על כל מזוודה נוספת על מטען זה.

מדובר במחיר לגבי כל סוגי הנסיעות במוניות — נסיעה מיוחדת, נסיעת שרות ונסיעה לנמל לוד.

עוד נמסר, כי תלונות בנושא זה יש להפנות למפקח על התעבורה שבתחומה נעשתה העבירה, עם פרטים מלאים: מספר המונית, שעת הנסיעה, מקום היעד, המחיר שנדרש מהנוסע וקבלה.

יצויין, כי בימים האחרונים נכנסה לתוקפה התקנה, לפיה חייבות המוניות לשאת שלטי זיהוי בורודים משני צידיהן (בצבע ירוק) עם מספר רשיון המונית. המספר מצויין גם בשלט מואר על גג המונית.

מרחיבים את בית הנתיבות בנמל לוד

עבודות הרחבה ושיפוצים החלו בימים אלה בבית הנתיבות בלוד, שאינו מסוגל לעמוד בלחץ של מאות טסים הנכנסים אליו בו־זמנית.

בין היתר יורחב אולם הנכנסים, תשופר מערכת המסועים ויורחבו אולמות הקהל. מערכת המסועים יצרה עד כה תקלות רבות, כאשר נוסעים "איבדו" את מזוודותיהם וחיכו להן שעות רבות, בעוד שלמעשה היו מוטלות באחת מפינות האולם עד שאותרו.

הועלו מחירי טיסות פנים בארה"ב

בעוד מחירי הטיסות ברוב חברות התעופה הבינלאומיות הוזלו לקראת עונת החורף, מתברר שבארצות הברית הועלו בהם מחירי הטיסות הפנים־ארציות.

חברות הענק "יונייטד" ואמריקן, שירותיהם הוזלו בשנים האחרונות כתוצאה מהתחרות הקשה ביניהן, העלו את המחירים ב־10־20 דולר לטיסה.

דגמי 1987 - בכבישים

מכוניות מדגמי 1987 כבר החלו לנוע בכבישי הארץ — כך נמסר מסוכנויות הרכב.

הכוונה איננה למספרי רישוי עליהן מופיע המספר 87; אלא לדגמים החדשים של המכוניות שזה עתה הגיעו לשוק. בולטות ביניהם מכוניות "פיג'ו" 309, סוזוקי בדגמים חדשים שונים, אר טובאנקי פייאר, קטנוע פיאג'י סי, סיאט חדשות, אוסטין־רובר, וכן משאיות איבקו, רנו ועוד.

נדחתה דרישת היבואנים לייקר את מחירי המכוניות

משרד האוצר דחה את בקשות היבואנים לייקר שוב את מחירי המכוניות, כשטענה שכבר הוזלו רק לפני חודשיים.

עם זאת יתכן שינוי בטבלת המיסוי של המכוניות, בה תיקבע דרגת מס אחידה למכוניות בנפח 1300־1600 סמ"ק. כמו כן, יועלה במידה ניכרת מס קניה המוטל על מכוניות, עם ההפחתה הצפויה במכס ועם ביטול ההקפאה על מכוניות ועל שווה נוספת של מוצרים בתחילת ינואר 87.

הפחתת המכסים מתבקשת מההסכמים הבינלאומיים שעליהם חתומה ישראל.

משטרת רומא עשויה לסגור את מרכז העיר בפני מכוניות — כדי למנוע זיהום

רומא, — המשטרה עשויה לאסור את תנועת המכוניות במרכז רומא, הנוק־הגשן, בשבוע הבא, אם מועצת העיריה לא תנקוט בצעדים חדשים כדי להילחם בזיהום האויר — מוסרת כתבת רויטר קלר לובל.

השופט העירוני אגבדולה איים לבקש צו של בית משפט כדי להעביר את התנועה בעיר תחת פיקוח המשטרה, ולאלץ את תנועת המכוניות הפרטיות לצאת אל מחוץ לחומות המקיפות את המרכז ההיסטורי של רומא.

צו זה אולי יישום בתוך צעד חרום למען בריאות הציבור, בשל הרמות הגבוהות של הזיהום באויר וברעש. שוטרים, הקובלים על מיחושי ראש ובחילות, החלו ללבוש מסכות־פנים רפואיות כאשר הם מכוונים את התנועה.

פולמוס סוער על השאלה איך לטפל בבעיית התנועה ברומא, התנהל לאחרונה במועצת העיריה ובעיתונות. הרחובות הצרים בעיר סובלים מפקקי תנועה כמעט פרמננטיים בימי חול. (ע"ר)

מציעים השכרת רכב לאנשי עסקים לשנתיים עד 5 שנים

הצעה חדשנית, לפיה יוכלו אנשי עסקים לשכור רכב לתקופה ממושכת של שנתיים עד חמש שנים במחירים מיוחדים — הגלתה חברת השכרת הרכב "יורופקאר".

מטרת התכנית היא לשחרר את החברות והמפעלים מהנטל הכספי, הכרוך ברכש כספים לקניית רכב חדש.

החברה פעלה בעבר במסגרת חברת בת של חברי "אגד", אך לפני שנה הועבר הזכיון להפעלתה לחברות "דיסקונט השקעות" ו"דלק השקעות". בשנה האחרונה פתחה החברה 10 סניפים חדשים וצי הרכב שלה כולל 350 מכוניות.

התייקרו מחירי החניה בחניוני הרכב בת"א

מחירי החניה בחניוני הרכב בתל־אביב והסביבה התייקרו מיקרב האחרונים בעיקבות ניצבר כדי "לשקף את צו הפיקוח על המחירים בתחום זה, אין מבטים כבר מחיר של 90 אגורות לשעה, אלא 3 ש"ח ללא הגבלת זמן.

באזורים המסחריים, שם חונים רב כלי הרכב חצי שעה עד שעה, פירוש הדבר התייקרות של כ־200 אחוזים.

כידוע, צו הפיקוח על המחירים כלל הוראות לגבי סוג מסויים של שרות, כאשר משנים את אופי השרות נחשב הדבר לשרות מסוג חדש שאינו דורש אישור המפקח על המחירים.

החלה בטיסות לרומניה

ההוזלה בטיסות החורף לרומניה נכנסה לתוקפה. מדובר הן בטיסות והן בשירותי התיירות, שהוזלו בכ־20 אחוזים.

בין היתר מוצעים כרטיסי טיסה ב־229 דולר (פטור מהיטל 20%) ועד חבילת החלמה ל־18 יום ב־413 דולר.

סיכום תאונות שבועי — 7 הרוגים ו־67 פועים קשה

7 בני אדם ניספו ו־67 נפצעו קשה ב־63 תאונות דרכים חמורות שאירעו השבוע בכבישי הארץ.

בין הניספים היו שלושה הולכי רגל שלושתם קטינים ובין הפצועים קשה 38 הולכי רגל מהם 15 קטינים. (עתי"ם)

"צמיגים רדיאליים גורמים לחסכון רב בתצרוכת הדלק"

"צמיגים רדיאליים גורמים לחסכון רב בדלק לעומת צמיגים רגילים והשיפור בתצרוכת הדלק נע בין 7 ל־10 אחוזים" — כך סבורים מומחים בתחום זה. הדבר הוכח גם בבדיקות שערכה חברת "פיירסטון" האמריקנית.

כידוע צמיגים תקינים הם תנאי יסודי לנסיעה בטוחה, במיוחד בימות החורף, כאשר הכבישים קרים. איזון הצמיגים חשוב ביותר לחסכון בדלק ולחץ אויר תקין מאריך את "חיי" הצמיגים.

לעיתים אין אפשרות לאזן צמיג בצורה מושלמת בגלל פגם בייצור (שכבת גומי עבה מדי בנקודות מסויימות וכו'). במקרה הזה ניתן לסכור את הצמיג לחידוש, בו "מקלפים" שכבות דקות של גומי מהצמיג עד לאחידות מוחלטת של משטח הגומי.

אגב, מחירו של צמיג מחודש — נע בין 63 שקלים (אליאנס, מתוצרת ישראל) ועד 120 שקלים (מישלין, מתוצרת צרפת). המחירים כוללים הרכבה, איזון ומע"מ. המחירים משתנים גם בהתאם לגודל הצמיג.

יצויין, כי צמיגים רדיאליים מתוצרת ישראל מיוצרים עם רשת ניילון ואילו בצמיגים מתוצרת חוץ הרשת עשויה מפלדה.

זכרון להולכים

הרה"ח ר' יעקב יצחק פרנקל ז"ל מבוחקל'ן - שבעה לפטירתו

מאופק בורו־פרק החרדית נעלמה דמות חסידית מיוחדת איש דגול, צנוע, ורב חסד. בתדהמה ובעצב קבלו ידידיו הרבים את הבשורה המרה שר' אישעיה השיב את נשמתו ליוצרה בליל שבת קודש פ' נח. הידיעה בדבר פטירתו בעצם יום השבת היכתה גלים מיד בבתי כנסיות של ברוקלין, ועוררה זעזוע וכאב על האי גברא יקירה דמות אצילית, איש נעים הליכות, אהוד וחביב, שנעקר מנופה של העיר במיטב שנותיו.

המנוח ז"ל נולד בקשור (צכיה) בשנת תרפ"ג לאביו דודי הרה"ג המפר' ר' ברוך פרנקל מלימנוב, ולאמו הצ' יוטא רחל בת הרה"ג ר' לייביש רימר ז"ל מקאשוי. משפחות מיוחדות ומפורסמות הקשורות מרוחה לחצרות אדמו"רים צאנז ושינאווא זי"ע.

מגזע קודש מחצבתו נין ונכד להרה"ק מרן רבי יעקב ממעלי'ן בן איש אלקים מרן מרופשי'ן זצוק"ל.

בעיר הולדתו מלאה חכמים וחסידים בצעירותו במחיצתם של הצדיק הקדוש מרן מסטרופקוב זצ"ל והגאון שר התורה הנודע רבי שמואל אנגיל זצ"ל.

לפני פרוץ השואה האיומה זכה דודי ז"ל בחסדי השי"ת להנצל עם משפחתו מן התופת, לפי עצת הסכמת האי גאון ישראל וקדושו מרן חנה האלברשטם מקולושי'ץ זצ"ל, העביר את משפחתו ברגע האחרון ממש לאמריקה. למרות השממון הרוחני ששרר אז בארץ החופש זכה דודי ר' ברוך לנהל את ביתו במתכונת מסורת בית אבותיו הק'.

בבית חסידי זה קיבל ר' יעקב יצחק ז"ל את חינוכו לאהבת התורה וחסד. היה קשור בכל נימי נפשו להגאון הקדוש מרן אדמו"ר מצאנז קלויזנבורג שליט"א. התחמם באורו מאז בואו לארה"ב. כשהגיע רבינו שליט"א לאמריקה לאחר החורבן התארח זמן מה בבית אביו ומרן שליט"א קירבו וחיבבו מאד.

את ביתו הקים המנוח ז"ל עם בת קדושים הצ' מרת רחל תחי' תלט"א בת הרה"צ בש"ק רבי חיים יוסף האלברשטם (אונגר) זצ"ל מבורדיוב נכד צאנז, דאמבראוו ועוד. יחדיו בנו בית מלא אור שתורה וגדולה התאחדו על שלחנם, משפחה לתפארה האבות הקדושים.

בורו פרק בהמוניה מכל גוני הקשת שלה השתתפו במוצש"ק חילקו כבוד אחרון לר' איטשע האהוב והנערץ, הספידוהו תמרורים בני כ"ק מרן אדמו"ר מקלויזנבורג שליט"א ה"ה הרב הגאון רבי צבי אלימלך רבה דק"ק קרית צאנז נתניה שליט"א והרב הגאון רבי שמואל דוד רבה דק"ק צאנז קלויזנבורג בורו פרק שליט"א, והגאון רבי אהרן רימר רבה ד'לינא, חבר בד"צ שארית הפליטה. מביתו הועבר ארונו לארצה"ק. בשדה התעופה בלוד קבלו את הארון ביום א' לפנות ערב, רבים מידידיו וממשפחתו, מסע הלויה המשיך לירושלים. שם ליד בית מדרשו של כ"ק מרן מגור שליט"א התאסף קהל גדול מכבדיו ומוקירי זכרו, במזג אויר זועף וסוער וגשם חזק ללוות את המנוח הדגול לבית עולמו.

לפני צאת מסע ההלויה הספידוהו בן דודו הרב הגאון ר' מרדכי רימר שליט"א משגיח ורוחני בישיבת טשבין, והגאון הדב"ג הרב רבי וייס שליט"א רבה דק"ק קרית צאנז ירושלים, הספדנים הדגישו את מידותיו המיוחדות ורב חסד והצנע לכת.

השאיר אחריו דור ישרים יבורך עצי פרי תואר בנו יהודה הרב לייביש נ"י ושלש בנותיו נשואות לחתני רבנן, תכריים כולם אהובים יראי השם עוסקים בתורה ובמצוות, וכל בניך לימודי ה'.

נפטר בשם טוב מתוך יסורים ועליו נאמר "טוב שם טוב משמן טוב".

הובא למנוחות בהר הזיתים בקברי אבותיו בחלקת גאליציה.

שמו הטוב ינון לנצח וזכרונו לא ימוש מאתנו.

ת.נ.צ.ב.ה.

יחזקאל שרגא פרנקל
רמת־גן

הצדקת נעכה לאה חקת ע"ה - ליום השנה

הסבתא הצדקת נעכה לאה ע"ה נולדה לאביה הרה"ח ר' ישראל אברהם זצ"ל נצר למשפחה מכובדת המשתלשלת ועולה עד להרב הצדיק מפודאייץ זצ"ל.

מדותיה התרומיות הנעלות אשר ספגה וינקה בבית אביה ליוה במשך כל חייה; ועל אף יסוריה היתה מכתתת רגליה הן בימות החמה ואף בימות הגשמים להיות לעזר לדל ולחולה, כאשר ניסו בני ביתה ומכריה למנעה היתה עונדת כנגדם באומרה "הלא אנשים הרוצים לתת כסף מחכים לי וכיצד אוכל להתמהמה"?

בלב חם ואוהב ובחסידות לאין שעור דאגה לאנשים שחסרו פת לחם ודאגה למלא מחסורם אם על ידי עזרה חומרית ואם בהרעפת מלות עידוד וחיזוק. היא עצמה חיתה בפשטות ובצניעות ובהסתפקות במועט, שאיפה היתה בחת יהודי אמיתי האושר והשמחה היה נסוכים על פניה. בראותה את צאצאיה גדלים לתורה ויראה.

סבתא ע"ה ידעה להודות להקב"ה על כל רגע בחייה והחדירה בסביבתה כי כלה הליה בו והכל רק מאיתו יתב'. ואליו היתה נושאת את עיניה בבקשותיה:

מרגלא בפומה "אינו יודעים עד כמה עלינו להודות להקב"ה" (מ'ווייסט נישט וויפיל מען דארף דאנקען דעם אויבערשטען).

בחודשים האחרונים לחייה, כשנתלשה עקב התגברות מחלתה, מיעטה בדיבור אולם על הפסוקים "שמע ישראל" ו"תורה ציוה לנו משה" היתה חוזרת עשרות פעמים ביום עד ליומה האחרון.

ביום שבת קודש פר' וירא, כשבני משפחתה עומדים לידה, השיבה נשמתה ליוצרה, הובאה למנוחות בירושלים עיה"ק לא הרחק מציון האדמו"ר מוהר"א מבעלזא זצוק"ל.

זכתה סבתא ע"ה להקים דור ישרים מבורך ההולכים כלם בדרך ה'.

תהא נשמתה צרורה בצרור החיים.

נכדותיה

במשק ובמסחר

שבוע המסחר ישראל־אמריקה:

גם קנדה רוצה הסכם סחר חפשי עם ישראל

שבוע המסחר ישראל־אמריקה נפתח אתמול במלון "הילטון" בתל־אביב ויִנעל ב־20 בו. השבוע נערך על ידי לשכת המסחר וה־תעשייה ישראל־אמריקה בתל־אביב, במסגרת היערכות המשק הישראלי לקראת הרחבת הקשרים הכלכליים עם ארה"ב, עם כינון איזור הסחר החופשי בין ארה"ב לישראל. פרטים אלה מסרו נציגי הלשכה במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב.

יו"ר הועדה המארגנת דוד אדמון אמר, כי הלשכה מעוניינת לעודד את הסחר בין אנשי עסקים ולהפגיש אותם זה עם זה.

הוא הטעים, כי מדינת ישראל נמצאת בעמדה בינלאומית שמ־ערכת המסחר יכולה לנצל על ידי עסקים משולבים. ישראל יכולה גם לתרום בשטח היצור הבטחוני, ועוד.

מ"מ נשיא הלשכה עו"ד אברהם בריד מסר, כי גם קנדה רוצה בהסכם איזור סחר חופשי. הוא הטעים, כי עצם החתימה מחייבת גם עדוד הסחר.

הדובר ציין נקודות שהן לטובת האמריקנים, כמו שערי הריבית שהם גבוהים יותר בארה"ב לטובת היצרן והיצואן, גם המס האמריקני נמוך יותר ושער הדולר הוא לטו־בת היצוא האמריקני. הוא מסר, כי גידול היצוא הישראלי לארה"ב בחודשים ינואר־ספטמבר השנה היה 11 אחוז, בעוד שציפו שה־הסכם יגדיל את היצוא. היצוא הגיע ל־1,635 מיליון דולר לעומת 1,439 מיליון דולר לרבות יהלו־מים, אך יצוא היהלומים בלבד גדל ב־31.3 אחוזים, כ־563 מיליון דולר בתקופה של ינואר־ספטמבר 1985 ל־739 מיליון דולר בתקופה הדומה השנה.

עו"ד בריד הדגיש, כי יש גור־מים יצרניים ברמה הבינונית בארה"ב, אשר אינם מודעים להסכם אזור הסחר החופשי. בארה"ב, מתעניינים פחות ביצוא ויותר בהקטנת היבוא. האמריקנים מורידים את שערי הריבית ואת שער הדולר וזה פוגע בנו.

בתשובה לשאלה נמסר, כי האמריקנים מתעניינים באופנה, מזון מעובד כולל יינות, בתעשייה הפלאסטית, בתעשיות מתוחכמות, בציוד רפואי, בביו־טכנולוגיה ועוד. (עתי"ם)

העלאה סכום ההלואה לדיור

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל הודיע על העלאת סכום ההלוואה המירבי לדיור (בכל חלקי הארץ), בבנקים למשכנתאות מסך של 18,000 ש"ח לסך של 22,500 ש"ח, החל מיום 9.11.86.

תושבי איזור צפון ת"א, רמת אביב ושיכון ל' מתכוננים לפתוח במסע מחאה מקיף כנגד מה שהם מכנים "זיהום האוויר וסכנה מוחשית לבריאות" הנגרמים מפליטת העשן בתחנת הכח רידינג בצפון ת"א. לטענתם הובטח שתחנת הכח תועבר לאיזור אחר, ולא רק שההבטחה לא קויימה אלא שפתחים נעשים בימים אלה באגפה הדרומי של רידינג. בשיחה עם סופר "המודיע" מסרו תושבים ברמת אביב שהרוח הקשה הנושבת מכיוון הים מעבירה את העשן לאיזורי המגורים הסמוכים, המאוכלסים באלפי משפחות ומסכנים את בריאותם. בתמונה: עשן רב נפלט מרידינג.

כתב וצילם משה מיכאל צורן

ההסתדרות מגבשת הצעות לחוק הפנסיה הממלכתית

הגדלת אורך החיים דורשת הגדלת סכום ההפרשה לקרנות הפנסיה

ההסתדרות תומכת עקרונית בחקיקת חוק פנסיה ממלכתית, אך מסתייגת מכמה סעיפים חשובים, הכלולים בהצעת החוק שגיבש שר העבודה והרווחה — אמר יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות דב פלג, ביום עיון שנערך במלון "כאולי" בתל אביב עם הכתבים לעניני ההסתדרות והרווחה.

יום העיון נערך מטעם קרן "מקפת", במסגרת אירועי 35 שנים לקרן זו, ובמהלכו הושמעו הרצ־אותיהם של ראשי הקרן, שהשיבו גם לשאלות העתונאים.

מר פלג מסר, כי תוך כשבועי־ים, תקבע ההסתדרות סופית את עמדתה בעניין חוק הפנסיה, לאחר שלובנו כל הסוגיות הכרוכות בזה. הוא ציין, כי בעוד ששר העבודה והרווחה מציע להכליל בחוק את הביטוח הלאומי, הרובד הפנסיוני והרובד של חיסכון — מתנגדת ההסתדרות לכלול בו בצורה כלשהי את רובד החיסכון. כמו־כן היא מתנגדת לשילוב מלא של הפנסיה עם הביטוח הלאומי, כפי שמציע משרד העבודה, ותובעת גם שביצוע החוק יופקד בידי הקרנות עצמן.

לדברי מר פלג, מתנגד שר העבודה גם לתשלום פיצויי־פיטורין, בטענה שאין הצדקה לכך כשמשולמת פנסיה מלאה — וגם לגישה זו מתנגדת ההסתדרות.

מר פלג מסר עוד, כי לפי החישובים, ההתחשבים שנעשו, התברר שהפרשה בסך 16 אחוז לקרן הגימלאות — 11 אחוז ע"י המעסיק ו־5 אחוז על ידי העובד — אינה מספקת בתקופתנו. לכן, הגיעה ההסתדרות להסכם עם המעסיקים, לפיו ישלם המעביד 1 אחוז נוסף, במקום תשלום תוספת שכר, ואילו העובד יפריש חצי אחוז נוסף לפנסיה מהכנסתו השוטפת. מר פלג הטעים בנושא זה, כי למערכת הפנסיה של ההסתדרות יש מספיק כספים לשלם לגימלאים לעוד 20־25 שנים מהיום, ואין יסוד לחששות בזמן הקרוב.

הועדה המרכזת של ההסתדרות הקימה גם ועדה מיוחדת לגבש המלצות בנושא גיל הפרישה מע־בודה. המגמה היא, לדברי יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, לאפשר גמישות גיל הפרישה מעבר לגיל הנהוג כיום, אבל בצורה גמישה ותוך הסכמה בין העובד והמעביד. עם זאת, ציין, יש גם דרישות הפוכות — להקל על אפשרות של פרישה מוקדמת, להחליט על "שוויון המינים" בנושא הפרישה ועוד.

הצעות לחוק הפנסיה הממלכתית

יו"ר הנהלת קרן "מקפת" אליהו רייף אמר, שהחלטת ועידת ההסתדרות לאחד את קרנות הפנסיה לא תביא להחלשת הקר־נות החזקות, כטענת המעסיקים. אדרבא, האיחוד נועד למנוע הי־דרדרות מצב אליו נקלעו קרנות, כמו של פועלי הבניין ושל החק־לאים, גם אצל הקרנות החזקות כמיבטחים, מקפת וקרן הגימלאות של עובדי ההסתדרות. האיחוד יתבצע במסגרת 3 הסיבות עיקרי־ות, תוך הפעלת מדיניות מרכזית אחידה לכולם.

עובדה היא, הוסיף רייף, שה־הצטרפות לקרנות חלשה לעומת הפרישה לגימלאות, ויש למנוע מצב בו יהיו יותר ויותר גימלאים ופחות ופחות צעירים מצטרפים, ומכל מקום, מוטב "לפזר את הסיכון" בין כל הקרנות, וכן יהא צורך לקבוע תנאי־הצטרפות שו־נים, בהתאם לגיל ולקריטריונים נוספים. אולם, הבהיר, הדבר בכל מקרה, לא יפגע בחברי הקרנות עד כה.

מר רייף ציין, כי אורך החיים הממוצע של האוכלוסיה גדל ויגיע בשנת 1993־4 כדי 90 שנה, לעומת 84־93 בממוצע, עד לתקופה האחרונה. זה מחייב התאמת הכלים וכן הגדלה מסויימת של התשלו־מים לקרנות.

מספר המבוטחים ב"מקפת" כיום הוא 64,000 ומסדר גימלאות [illegible] 1986 ל־10,340 [illegible] ההון הצבורי של "מקפת" היה בסוף ספטמבר 1986 1.8 מיליארד ש"ח, לעומת 53,000 ל"י ו־599 חברים מבוטחים בשנת 1951. זוהי הת־פתחות דינמית ומרשימה, ציין יו"ר הקרן, כאשר בכל העת מק־פידה "מקפת" על עידכון והת־אמתה למצבים חדשים, תוך הבטחת זכויותיהם ועתידם של חבריה.

מנכ"ל קרן "מקפת" עו"ד יצחק שילון ייחד את דבריו לנושא הפנסיה המקיפה, המהווה משענת בסיסית למשפחתו של המבוטח.

עליה ביבוא וביצוא דרך נמל אשדוד

עליה של 120.4 אחוז נרשמה במטעני היבוא דרך נמל אשדוד בחודש אוקטובר השנה, לעומת החודש המקביל אשתקד. בסך הכל, עלתה כמות המטענים בחודש זה דרך נמל אשדוד ל־744.800 טון, לעומת 529.600 טון בחודש אוקטובר אשתקד, המהווה עליה של כ־40,6 אחוז.

במטעני היצוא, נרשמה עליה של 10,4 אחוז ובסך הכל עבדו דרך הנמל בחודש אוקטובר השנה 423.700 טונות לעומת 383.900 טונות בחודש המקביל אשתקד.

הגידול הגדול ביותר ביבוא נרשם במטעני צובר, לגביו היתה החודש עליה של 567 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד.

מאז חודש אפריל עבדו דרך נמל אשדוד 1,860.000 טון מטעני יבוא לעומת 1.408.600 טון בת־קופה המקבילה אשתקד והוי עליה של 32 אחוז. (עתי"ם)

● לרגל שבוע המסחר ישראל־אמריקה, שיפתח ביום שני תפעיל התאחדות התעשיינים בישראל מרכז עסקי ממוחשב, עבור 250 אנשי עסקים מארה"ב ומאירופה, הצפויים להגיע לכנס זה. המרכז העיסקי הממוחשב שיופעל החל מיום שני ועד סוף השבוע, במלון הילטון בתל־אביב, בין השעות 09.00 ועד 17.00, יעניק שרות מידע על פוטנציאל ההשקעות בישראל בנושא שיתוף פעולה תעשייתי, בעיקר בתחום תעשיות עתירות ידע והקטנן בתחום הט־קסטיל והמזון.

תובע התנצלות על חוברת "חרות" נגד המערך

"אני חושב, שרה"מ י. שמיר, יו"ר תנועת החרות, צריך לתבוע מהנהלת אגף ההסברה של התנו־עה לחזור בה מהסילופים ומוצאי האמת שפורסמו, ולהתנצל בפני מפלגת העבודה ומ"מ רה"ם — אמר יו"ר סיעת המערך ח"כ רפי אדרי בהתייחסו לחוברת ההסברה של "חרות" נגד מפלגת העבודה.

לעומתו אמרה לימור ליבנת, עורכת חוברת ההסברה, כי אין על מה להתנצל. לדבריה, מפלגת העבודה עושה הכנות לבחירות, בעוד שהליכוד מתכונן לשנתיים של ממשלת האחדות הלאומית. (עתי"ם)

שוד העתיקות בארץ לממדים ללא תקדים

הארכיאולוגים הציעו לאסור את הסחר בעתיקות

מנהל מחלקות העתיקות של משרד החינוך והתרבות, הד"ר אבי איתן אמר לוועדת החינוך והתרבות, כי לאחרונה הגיע שוד העתיקות בארץ לממדים שאין להם תקדים, וכי כ־20 סוחרים גדולים בירושלים ובגליל מפעילים חוליות של כפריים באזורי חברון ושכם, ששודדות אתרים ארכי־אולוגיים באופן שיטתי. שכבה שסוחרי העתיקות מתפרנסים בכבוד ממכירות המטמונים, הח־וק אינו אוסר עליהם לעשות זאת, רק מגביר את התככים שבהפעלת השודדים. השוד גורם נזקים בל־תי ניתנים לתיקון לאוצרות העם והמדינה ולזיכרון ההסטוריה של ארץ ישראל.

רב־פקד מאיר גלבוע, ממשט־רת ישראל, אמר כי השנה נפתחו כבר 75 תיקים נגד שודדי עתי־קות, רובם באזורי הגדה.

ח"כ אהרן הראל אמר שהבעיה טמונה באכיפת החוק [illegible] שהסחר בעתיקות יהיה ממשלתי.

ח"כ פנחס גולדשטיין אמר שיש פגם בעובדה שאנשי ציבור סוחרים בעתיקות, ושנציגי המדינה מביאים לשליטים זרים מתנות שהן עתיקות ומהוות נכס הסטורי של העם.

מנהל מוזיאון ישראל, הד"ר מרטין וייל אמר כי המוזיאון מקבל מוצגים מסוחרים ומאספים והציע לא להגבילם.

ישיבת ועדת הבוררות על טאבה - ב־8 בדצמבר

הגוה — ועדת הבוררות לענין טאבה תתכנס לישיבתה הראשו־נה ב־8 בדצמבר בז'נבה — מסר אתמול שגריר ישראל ליד מוסדות האו"ם, פנחס אליאב, בשיחה עם נציגי העתונות.

מושב זה של הוועדה יימשך כ־10 ימים ויוקדש בעיקר לשאלות של ארגון ונוהל, ואילו העבודה ממש תתחיל רק בשנה הבאה, כנראה בחודש מאי, לאחר ששני הצדדים יגישו את תיקי הטענות שלהם לבוררים.

חברי ועדת הבוררות הם: גונאר לאגרגרן משבדיה, דיטריך שי־נדלר משוויץ ופייר באלה מצרפת, וכן שני חברים שמונו על ידי שני הצדדים.

מימשל רייגן אסר טיסות בין ארה"ב ודרום אפריקה

וואשינגטון — מימשל רייגן ציוה להפסיק את התעופה הא־ווירית בין ארה"ב ודרום אפריקה.

חברת התעופה של דרום אפ־ריקה ס.א.א. הגישה מיד תביעה לבית משפט פדראלי בוואשינגטון לביטול החלטה זו.

הקונגרס הוא שהורה להפסיק את הטיסות בין שתי המדינות, בעיצומים שאושרו בראשית אוקטובר למרות הוטו שהטיל הנשיא רייגן. (עד)

שרות הבריאות מציעה אוטונומיה כלכלית לבתי החולים

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הציעה הנהגת אוטו־נומיה כלכלית לבתי החולים.

במסיבת עתונאים עם כתבי הבריאות בת"א אמרה שרת הב־ריאות שיש לתת לכל מנהל בית חולים עצמאות בניהול הכספים המוקצבים לו וכספים שייחסכו לא יוחזרו לאוצר, אלא יישארו בחזקתו של המנהל שיפעילם לפי צרכי בית החולים.

גישה זו, לפי הצעתה של שרת הבריאות, תעודד מנהלי מחלקות ומנהלי בתי חולים להתייעל, תעודד מוטיבציה לצמצם יחידות ולאחד מחלקות ולהתחקות אחר מודל עולמי של ניהול בית חולים מודרני ויעיל תוך שמירה על רפואה שיוויונית ציבורית.

"היום", אמרה גב' אלמוזלינו, "מעניישים מנהלי בתי חולים החוסכים כספים ומעבירים אותם למשרד האוצר.

שרת הבריאות הדגישה את הצורך המיוחד בשמירת הרפואה השיוויונית־ציבורית בישראל והתנגדה להנהגת שירות רפואי פרטי בבתי חולים ציבוריים. היא אמרה כי "אם בשירות הרפואי הפרטי קיימת רפואה שחורה".

שרת הבריאות גם שללה את האפשרות להטיל על המבוטח כספים במסגרת קופת החולים משום שלדעתה, בשיטה זו תיווצר רפואה לעניים.

שרת הבריאות הודיעה כי תתבע פיקוח על החלטות אגודות ידידים של בתי החולים כדי שק־ניית הציוד תהיה בהתאם לצרכים ויימנעו כפילויות ברכישת מכשי־רים יקרים שלא תמיד הצדיקו את רכישתם.

1000 קשישים ממתינים לאישפוז סעודי

"קיים חוסר מודעות במדינת ישראל לנושא הקשישים. קהו החושים כלפי האוכלוסיה הק־שישה ובבתי החולים קיימת מצוקת אישפוז קשה, בשל חולים קשישים הזקוקים לאישפוז במוסד סיעודי" — אמרה שרת הבריאות.

היא מסרה כי 1000 קשישים ממתינים כיום בישראל לאישפוז סעודי.

שרת הבריאות ציינה כי תוספת מיטות בבתי חולים גריאטריים תקל על בתי החולים שמיטותיהם נתפסות ע"י קשישים.

שרת הבריאות ציינה עוד כי חוק הביטוח הסיעודי שיכנס לתוקפו בשנת 1988 לא יפתור את בעיית הקשישים בישראל, משום שהוא קובע שעה אחת ליום למטופל סיעודי ובכך לא תפתור אוכלוסית הקשישים בישראל.

גב' אלמוזלינו קבלה על כך שהשתתפות הממשלה בתקציבי הבריאות ירדה ב־8 השנים האח־רונות מ־29 אחוז ל־7 אחוז.

משרד הבריאות יגבש תכנית מיוחדת, למלחמה ברפואה הש־חורה. השבוע תתקיים פגישה ראשונה, בה יטלו חלק נציגי ההסתדרות הרפואית, משרד הב־ריאות, משרד המשפטים וקופות החולים. על כך הודיעה שרת הב־ריאות.

שרת הבריאות הביעה סיפוק נוכח ההתקדמות שחלה במודעות הציבור בענין זה.

השבוע יקבלו כל הרופאים ועובדי בתי החולים בארץ מכתב מיוחד ובו הסבר מפורט על כללי התנהגות ופירוט ההגבלות החו־קיות בענין העדפת חולים, וגביית כספים באופן פרטי, במוסדות הבריאות בארץ.

הפרלמנט האירופי החליט למנוע סיוע מסוריה

שטרסבורג, — הפרלמנט האירופי החליט בשטרסבורג ברוב קולות מכריע לבטל את סיוע הפיתוח שנועד לסוריה לשנת הכספים 1987 — וזאת בגלל מעורבותה של דמשק במעשי טרור. (ע"ר)

● תל אביב — במברק מחאה לשר המשטרה מר חיים בר לב תובע יו"ר תנועת התחיה פרו־פסור יובל נאמן לקרוא לסדר את נצב משנה מנחם מזור — ראש לשכת החקירות במרחב השפלה שקבל את מי שתוארו על ידי ראש המ־משלה כבוגדים בחמימות ובלב־בות מופגנת לעיני כתבי ושדרי התקשורת בארץ ובעולם כאילו היו גיבורים לאומיים. פרופ' נאמן שאל האם כך נוהגת המשטרה בכל מי שנחשד בעבירות חמורות נגד בטחון המדינה? (עש"ת).

● תל־אביב — סכסוך עבודה בקבוצת הביטוח "מגדל" — הסתיים. נציגי ההנהלה, ההסתד־רות והעובדים חתמו על הסכם שכר חודש עבור חודש לשנת 1986. עפ"י הסכם זה, יקבלו עובדי "מגדל" תוספת שכר ריאלית של 6 אחוזים. (עש"ת)

● חדרה — 250 עובדי מפעל השימורים "פרי הדר" יקבלו את משכורותיהם עד ליום 22 בנובמ־בר שנה זו. מועד מינוי כונס הנכ־סים למפעל. על כך החליט אתמול סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב השופט ד"ר אליהו וי־נוגרד. (עתי"ם)

כלכלת חוץ

גורבצ'וב דורש לשפר את איכות המוצר הסובייטי

מוסקבה, — מנהיג הקרמלין מיכאיל גורבצ'וב קרא למאמץ גדול בתעשיה כדי לשפר את איכות המוצר ולשים קץ להפ־קת מוצרים תוצרת הסכ"ב בקרב הצרכנים הסובייטיים.

גורבצ'וב דיבר בועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית על תפקידה של הרשות החדשה לבקרת האיכות, מסרה סוכנות טא"ס.

הוא אמר כי חלק ניכר מהתע־שיה הסובייטית מסוגל להתחרות עם המערב, אולם מוצרי צריכה באיכות גבוהה אינם מסופקים בכמויות הדרושות, ואילו מוצרים מערביים נמכרים מייד.

"אם לא נגיע לקפיצה גדולה בהיבט זה של כלכלתנו, לא נמלא אחר תוכניותינו ונאכזב את תקוות עמנו", אמר.

כאשר עלה לשלטון במארס אשתקד, פתח גורבצ'וב במערכה להמרצת הכלכלה, על ידי הגברת המשמעת והחדרת טכנולוגיה חדשה.

ביעתיים נמסר כי אשתו של גורבאצ'וב, ראיסה, נבחרה להנהלתו של ארגון תרבות ממשלתי חדש. העתון "סובייטסקיה קולטורה" מסר כי גורבצ'יבה היא האשה הי־חידה בין 11 חברי הנשיאות שנ־בחרו השבוע כדי לנהל את קרן התרבות, ארגון התומך באמנויות בברית"ם.

צינור נפט חדש נפתח במצרים

קאהיר — שר הנפט המצרי עבדל האדי קנדיל פתח צינור נפט חדש באורך של 165 קילומטר המקשר שלושה שדות נפט במדבר המערבי אל הים התיכון.

הנחת הצינור עלתה 37 מיליון דולר, והוא מסוגל להזרים 30,000 חביות נפט גולמי ליום. לאחר שתיבנה תחנת שאיבה, יהיה בכושרו 90,000 חביות ליום.

מצרים מעודדת קידוחי נפט במדבר המערבי, מכיון שאלה פחות יקרים מאשר קידוחים בים סוף. שדות הנפט בים סוף מספקים כיום 80 אחוז מהנפט המצרי.

מצרים, שאינה חברה בארגון אופ"ק, מפיקה יום יום 870,000 חביות נפט, מהן היא מייצאת רבע מיליון חביות ליום.

הנספח המסחרי של ישראל במצרים יוסף שבו:

שלטונות מצרים מגלים פתיחות גדולה יותר לקשרים כלכליים עם ישראל

שלטונות מצרים אישרו בשנה האחרונה 20 בקשות לייבוא מוצרי תעשיה מישראל. כך אמר הנספח המסחרי בשגרירות ישראל בקהיר, יוסף שבו.

הנספח המסחרי החדש של ישראל בקהיר מונה לתפקידו רק לפני חודשים ואת במסגרת החלטת שר התעשיה והמסחר לקראת הגברת קשרי הסחר בין שתי המדינות. שבו אמר כי באח־רונה ניכרת מגמה של רצון טוב ופתיחות אצל גורמים במצרים באשר לבקשות לייבוא של מוצ־רים מישראל. אנו עדים לכך שב־אחרונה אין השלטונות מעכבים את הבקשות לייבוא מישראל, אמר שבו. הוא ציין כי באחרונה ישנה התעניינות בלבד.

הרשיונות שאושרו באחרונה הם לייבוא מישראל של מוצרי אגרו תעשיה, תשומות לחקלאות, ומוצרי־תעשיה אחרים. המדובר בעסקות בהקף של למעלה משני מליון דולר.

לדברי הנספח המסחרי של ישראל בקהיר נכרת התעניינות של גורמי תעשיה ומסחר במצרים בביתן הישראלי שיהיה ביריד קהיר בחודש מרץ הקרוב. בביתן הישראלי ביריד זה, המאורגן ע"י משרד המסחר והתעשיה ומכון היצוא, יוצגו מוצרי תעשיה, אגרו תעשיה, כימיקלים, חלקי חילוף לרכב ועוד. כבר עתה מגלים יזמ־ים במצרים התעניינות. בתצוגה בביתן הישראלי והנספח המסחרי גורס כי תערוכה זו עשויה להגביר קשרים כלכליים מסוגים. (עש"ת למ"ם)

ישבת ביה"ח בבת־ים

עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים התכנסו אתמול בבית החולים אברבנאל בבת ים לאסיפת חרום על רקע תביעתם לתוספת שכר והשוואת שכר לעובדי מוסדות קופת חולים.

יו"ר ועד העובדים בבית החולים אברבנאל משה מה־אהבתי מסר לכתבת עתי"ם, כי הועד המקומי של בית החולים בבת־ים קיבל החלטה, לפיה תושבת העבודה כליל בבית החולים, פרט נקבע הצורך להשבתה. עוד ציין, כי בימים הקרובים תתקיים פגישה עם נציגים מקומיים אחרים ברחבי הארץ, כדי שבבתי חולים נוספים יצטרפו לשביתה.

כזכור, הוצא נגד הועד הארצי של עובדי המינהל והמשק צו חרום. המטע מהם אפשרות להשבית את בתי החולים. (עתי"ם)

שערים יציגים

סל	1.4953
דולר	1.4917
מרק	0.7415
לירה	2.1279
פרנק צרפתי	0.2265
ין	0.9234
גולדן	0.8931
פרנק שווצרי	0.8931

היום!
מכלות תוצרת חוץ
★ כותנות לילה ★ כלי מיטה ★ גרביונים לילדות ★ בגדי ילדים
ישא ברכה 19 ים ק"ב
אחה"צ 5-8.30

בורסה

סיכום תוצאות המסחר ליום א', י"ד מרחשון תשמ"ז 16.11.86

מניות וניירות ערך המירים

מגמת המסחר לפי ענפים

- ★ בנקים מסחריים (שלא בהסדר): עליות עד 2.5%
- ★ בנקים מסחריים (הסדר): יציבות
- ★ בנקים למשכנתאות: עליות עד 5%
- ★ מוסדות מימון ענפיים: עליות עד 5%
- ★ מסחר ושירותים: ירידות עד 5% ועליות עד 10%
- ★ בטוח: יציבות ועליות עד 3%
- ★ מקרקעין: בד"כ עליות עד 5%
- ★ תעשיה: יציבות ועליות עד 3%
- ★ השקעה: יציבות ועליות עד 3%
- ★ נפט: עליות עד 5%

סה"כ המחזור במניות ונייע המירים: 1,0879.3 אלפי ש"ח. סה"כ המחזור בבנקים שבהסדר: 1,945.8 אלפי ש"ח סה"כ המחזור באג"ח: 6,531.6 אלפי ש"ח. סה"כ מחזור העסקות בבורסה (מניות, ני"ע המירים ואג"ח): 19,356.7 אלפי ש"ח. סה"כ מחזור העסקות במק"מ (כולל קיזוז): 3,912.6 אלפי ש"ח.

המניה הפעילה ביותר בכל ענף בתמורה כספית

שם הענף	שם המניה	תמורה כספית	שינוי ב־%
בנקים מסחריים	כלל סטוק 100.0	616.3	+0.0
בנקים למשכנתאות	יסוד 5.0	75.5	+0.0
מוסדות מימון ענפיים	לאומי תעשיה א' ש'	45.5	+4.9
בטוח	הסנה ש'	273.9	+4.1
מסחר ושירותים	דלק ג' 0.1 שח	223.7	+3.7
מקרקעין	כלל בנין 0.1	185.2	+6.9
תעשיה	ים המלח 0.1	234.9	+1.2
השקעה	חברה לישראל 1 שח	187.6	+2.1
נפט	מ.ג.ן 5.0	101.1	+5.6
מניות הנסחרות במסט"ח	בזית מ'	1.1	-4.9

המניה בעלת התנודה הגבוהה ביותר

שם הענף	שם המניה	שינוי ב־%	שער
בנקים מסחריים	הספנות 0.1	+2.5	1210.0
בנקים למשכנתאות	יעסוד 1.0	-9.0	3100.0
מוסדות מימון ענפיים	מרכז קבלנים 5.0	+5.0	1050.0
בטוח	הפניקס 0.5	+7.5	605.0
מסחר ושירותים	חיים מחשבים 1.0	+10.0	2145.0
מקרקעין	כתן פיתוח 1.0	+10.0	8910.0
תעשיה	מיפ גליקו 1.0	-17.5	799.0
השקעה	אמפא א' 0.5	+10.0	17105.0
נפט	מ.ג.ן 5.0	+5.6	1785.0
מניות הנסחרות במסט"ח	בזית מ'	-4.9	213.0

ריכוז מגמת המסחר

הפסקת מסחר — 46; ללא שינוי — 100; סה"כ עליות — 183; סה"כ עליות בשיעור של מעל 5% — 34; קונים בלבד — 8; סה"כ ירידות — 91. סה"כ ירידות בשיעור של מעל 5% — 12, מוכרים בלבד — 0.

מגמת המסחר של אג"ח צמודות למדד

- ★ 3% אג"ח הצמדה מלאה: יציבות ועליות קלות
- ★ אג"ח 4.25% הצמדה מלאה: תנודות עד 1%
- ★ אג"ח 80% הצמדה: יציבות
- ★ צמודות מדד/מט"ח אחרים: עליות עד 1%

מגמת המסחר של אג"ח מסוגים שונים

- ★ אג"ח "גבירה כפולה": יציבות עם ירידות עד 1%
- ★ אג"ח הנסחרות במט"ח: יציבות עם תנודות עד 1%

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ דירת קוטג' 3 חדרים הול שרותים כפולים, חצר גדולה, מחסן צמוד קומה א' אתנסדורף 02-827039 02-286043 .02-817535

★ בגבעת שאול דירות לוקסוס בנות 4 חדרים בבניה קבלן אמין "מן" 02-286355.

להשכרה

★ לתיירים!! בגאולה מהודרת ומסודרת לתקופות קצרות בכל ימות השנה 02-825891.

★ בשכ"ח ריקה 4 בעמוס ק"ג מעלית 320, דירת חדר בגאולה ק"ב מטבחון ושרותים ל־10 חודשים (בלי טלפון) 120 "המתווך" 02-286951.

עסקים

★ חנות כלי בית ומתנות למכירה החנות בש"כ טלפון 02-521603 מ־20.00.

מטפלות

★ דרושה מטפלת חרדית אחראית ומסודרת (אישה) לתינוקת לשעות אחה"צ 03-704256.

בני ברק

למכירה

★ 4 מפוארת + פ"א + מרפסות, גדולה ומרווחת ע"י הזו"א צפניה 02-382041.

★ בודי"ק 3 גדולים + הול + מטבח אמריקאי + דוד"ש דרום מערב, ק"א 706561.

להשכרה

★ בב"ב דירה גדולה 3 חדרים נוף מרהיב ק"ב $200 03-344939.

עבודה

★ דרושה פקידה בעלת נסיון עם ידע בהמח"ש 4 ימים 03-709972.

★ דרושה גננת מוסמכת לגן ילדים טל. 03-707268.

★ לישיבה בבני ברק דרוש אדם אחראי רצוי בעל נסיון בעניני משק ותחזוקה טל. 799563 2-10.

★ דחוף! דרושה מוכרת מעולה ומסורה לשעות אחה"צ לחנות שמלות ברח' מלכי ישראל 5 גאולה י־ם לפנות למוכרות או למרים מ. רצוי מעל גיל 40.

מגרשים

★ מגרש למכירה בבני מודיעין במזרחי אפשרות לבניה מיידית 03-775131.

נקיון ואחזקה

★ שרותי נקיון בני ברק אחזקת נקיון כללית לישיבות ותלמודי תורה ולמשרדים 03-790260.

אבידות

★ אבד צמיד זהב ביום ו' ערש"ק פרשת לך לך טל. 02-827645.

★ פרס $100 למוצא תפילין בשם מ. פלג אבדו כנראה בביהכנ"ס באזור גאולה 02-521636.

שונות

★ לישיבה לבעלי תשובה דרושות דחוף כ־20 מיטות פשוטות 02-824830.

הודעות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא הוגשה בקשה ע"י מלכה אברהם למתן הקלה בגוש 11006 חלקה 65 ברחוב שיכת ציון 35/3 קרית־אתא (תיק בנ' 2722/86).

מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־6%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, פקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, ראשי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדאר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית־אתא, ת.ד. 1 ק. אתא.

איגנ' י. יחזקאלי
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון בקשה בגוש: 6416 חלקה: 85, 86 ברחוב שדרות ביאליק 33 המסומנת כאזור מגורים ג' עפ"י ת.ב.ע. 210/א. בקשה למתן אישור לשמוש חורג לתקופה של 5 שנים מהות הבקשה: שמוש חורג בבית מגורים חד קומתי קיים למסעדה.

כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור כנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

משה והבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

בית הדין הרבני האזורי אשקלון

[illegible]

תיק 4215/בז — [illegible] 11/5/1985 [illegible]

תיק 4216/בז — [illegible] 20/5/1985 [illegible]

תיק 4220/בז — [illegible] 9/9/1984 [illegible]

תיק 4230/בז — [illegible] 14/6/1986 [illegible]

תיק 4231/בז — [illegible] 22/9/1986 [illegible]

תיק 4235/בז — [illegible] 4/4/1986 [illegible]

נרשמו לנישואין

בלשכת הרבנות יבנה

[illegible]

בלשכת הרבנות מבשרת ציון

[illegible]

הודעה דחופה לחוכשי דירות בהרנוף

א. פנקס הבוחרים נפתח שנית.
ב. חוכשי דירות שנכללו בעבר בפנקס הבוחרים חייבים למלא תצהיר ע"י דיין או עו"ד בדבר פרטים.

02-822667 לפנה"צ
02-532268 בערב

לוח היום

בס"ד יום ב' פ' וירא
ט"ו מרחשון מ"ז
הדף היומי בבלי: בבא קמא נ"ו
ירושלמי: יבמות מ"ו
משנה יומית: פרה ב־ג, ה־א
הלכה יומית: או"ח רמז, א־ג

סוף זמן קריאת שמע 7.58
תפילת השחר 9.06
שקיעת החמה 4.43
מחר
עלות השחר 4.34
נץ החמה 6.06

קול הדף
[illegible] 02-245121 — 02-241112 [illegible]

הודעות בתי מרקחת
[illegible]

הודעות בתי חולים
[illegible]

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י"מ ל' לוין ז"ל
איזור התעשיה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5
טל' 222258 * ת"ד 1306
דפוס "הדר", בע"מ
סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869
טלפון 624353
בשעות הערב: טלפון 614950
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
סוכנות בארצות־הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 1 1230
U.S.A.

הס' צעירי אגודת ישראל
הנוער האגודתי בא"י
ההנהלה הארצית — מחלקת הארגון והסברה
ברכת מזלא נאה וכל מילי דמיטב
הרב הגאון ר' שלמה ברמן שליט"א — מגיד שיעור בביהכנ"ס
הרב הגאון ר' ברוך דב פוברסקי שליט"א — נושא דברו בביהכנ"ס — להולדת הנכדה
למשפחת חברנו ר' משה פסח כץ ז"ל — ממוסדי ונבאי ביהכנ"ס — לאירושי הבת
ר' מנחם לוי הי"ו — להכנס הנכד למצוות
הרב אהרן נחום מילצקי הי"ו — להולדת הנכדה
הרב זאב רוזנברגר הי"ו — להכנס הבן למצוות
ר' גבריאל סלומון הי"ו — להולדת הנכדה
ר' מרדכי ברויאר הי"ו — להולדת הנכדה
ביכנ"ס צעירי אגודת ישראל — דברי שיר
זכרון מאיר בני ברק
★ המתפללים ★ לומדי השיעור
לחברינו בשיעור
ר' יצחק וינגוט הי"ו — להולדת הבת
ר' אהרן דרילמן הי"ו — להולדת הבת
הס' צעירי אגודת ישראל בא"י
סניף ירושלים
ההנהלה ★ לומדי השיעור ★ החברים
הרב משה יברוב הי"ו — מגיד שיעור בביהכנ"ס — לנשואי הבת
בית כנסת צעירי אגודת ישראל — המרכז
"תפארת שמעון" — ע"ש ר' שמעון סירוקה ז"ל
רח' ר' עקיבא 79 בני ברק
הגבאי והמתפללים
ר' ראובן הרשקוביץ הי"ו להולדת התאומים - הבן והבת
ר' אמיר בן־דוד הי"ו — להולדת הבן
הס' צעירי אגודת ישראל
סניף פתח־תקוה
חוג בעלי תשובה שע"י צא"י
ר' אלי' קינן הי"ו — להולדת הבן
חוג בעלי תשובה שע"י צא"י
גבעת שמואל

תמסורת פרסום בטלפון 02-522717/533444

מתעלולי העסקות החשאיות...

חברה ישראלית פרסמה בדרום אפריקה חוזר "איך לעקוף את האמברגו"?...

יוהנסבורג — חוזר־פרסומת, שפורסם בשבוע בעיתון בדרום אפריקה, חשף השבוע אחדים מהשרותים המוצעים על ידי גורמים זרים מסויימים לאלה המייבאים או מייצאים לדרום אפריקה, לפרות האמברגו שהוטל על מדינה זו.

החוזר־הפרסומת, של חברה ישראלית — ודיאג'ר קודפוריישן, רחוב החורש 126 ירושלים — אשר הודפס בעיתון העסקים "ביזנס דיי" מודיע: "אפשר לעקוף כל סנקציה באמצעות הבציגורית שלנו, תוך תשלום עמלה צנועה".

החברה מציעה שרותים מסחריים "חריגים", כגון העברות מטענים מאניה לאניה, חשבונות וקבלות מזוייפים, תעודות מזו־ייפות, אחסון זמני, סחר־חליפין, וכישה־מחדש של סחורות.

עקיפת העיצומים הפכה לענין סודי ביותר בדרום אפריקה, הנתון לפיקוח השלטונות, מאז הוחרפו העיצומים השנה על ידי אירופה, ארה"ב והמזרח הרחוק.

נשיא לשכת המסחר של יוהנסבורג, פאט קורבין, הזהיר מפני פרסום כל מידע על הדרכים לעקיפת העיצומים.

הוא אמר "אל תביאו במבוכה את השותפים המסחריים שלכם. ממשלת ארה"ב תפעל בתקיפות נגד כל מדינה שתסייע לדרום אפריקה, בתחום עקיפת העיצומים. צו השעה הוא — סודיות מוחלטת". (ע"צ)

ההתפקדות בהר־נוף מסתיימת בסוף השבוע

מאת סופר המודיע

השלב הראשון של ההתפקדות לקראת הבחירות למינהלת שכונת הר נוף בירושלים, מסתיים בסוף השבוע בתקווה שכל הזכאים ימכשו את זכותם בהתאם לתקנות בימים הנותרים.

עיריית ירושלים מינתה מבקרים שעברו מבית לבית, זאת לאחר שחוגים לאומיים ניסו להטיל דופי בפנקס הבחירים, בטענה שהיתה שם "הצפה" של מתפקדים שאינם שייכים כלל לשכונה.

מבקרי העיריה עברו מדירה לדירה, וכבר מבדיקות ראשונות עולה שהטענות אינן נכונות.

לסופרנו נמסר, כי כדי להזים את הטענות הוחלט שכעלי הנכסים שעדיין לא נכנסו לדירו־תיהם יוחתמו על תצהיר המקובל לפי החוק וכן יצהירו שהחוזה שלהם תקף. בנים מעל גיל 18 שהוריהם גרים בשכונה זכאים להכלל בפנקס הבחורים. לאחר מילוי תצהיר שהם מתגוררים בדירת הוריהם.

עם סיום השלב הראשון של ההתפקדות יובא החומר לפני ועדת הבחירות שהוקמה לצורך זה, ובכ"ב חשון תעמוד רשימת הבחורים לרשות הציבור. מי שלא נכלל ברשימה יוכל לערער על כך עד לב' בכסלו, לאחר מכן תפורסם רשימת בחורים רשמית וסופית.

2 מתושבי המשולש נהרגו בתאונה

2 אנשים נהרגו אתמול ואחד נפצע בהתנגשות בין מכונית פר־טית שבה נסעו במשאית בכביש טייבה־אייל בשרון.

ההרוגים הם תושבי הכפר ג'ת במשולש, נהג המכונית אחמד כחמוד שריקה בן 25 תושב, כשם עבד תריסין עודה בן 22. הפצוע הוא עבדול רחים עוראדי (29).

ניידות טיפול נמרץ ושני אמ־בולנסים שהגיעו למקום טיפלו בנפגעים ופינו אותם לבית החולים "מאיר" בכפר סבא.

ראש לשכת התנועה במרחב השרון רב־פקד יהודה מרדכי מסר, כי מחקירה ראשונית של נסיבות התאונה עולה, כי המשאית שנסעה מדרום לצפון סטתה שמאלה, מאחר ומכונית אחרת שנסעה לפ־ניה, פנתה ימינה. מחשש שהמש־אית תפגע בה, סטה הנהג שמאלה והתנגש במכונית הפרטית מדגם "סובארו". (עתי"ם)

היום-הכנסת ס"ת לבימ"ד אור חיים דרוהוביטש

הערב תיערך תהלוכת ספר התורה שנכתב לזכרו של הגדיב הגבוה ר' דוד לנדאו ז"ל לבית־מדרש אור חיים כ"ק האדמו"ר מדרוהוביטש זצ"ל ברחוב מלאכי 9 ירושלים.

סיום כתיבת האותיות בביתה של האלמנה הנדיבה מרת דינה לנדאו תחי' אחר כך תצא תהלוכת ספר התורה ברוב פאר והדר לבית המדרש.

ר"ע צפת קורא להצלת בית העלמין

ראש עיריית צפת זאב פרל פנה לשר הפנים הרב יצחק פרץ וביקש להעניק לעיריה בדחיפות 400 אלף דולר להצלתו של בית העלמין העתיק.

"החורף שהחל לאחרונה וה־נזקים של האתר הקדוש הזה" — אמר ראש העיר בפנייתו לשר הפנים.

כתב עתי"ם שלמה חדד מוסר כי עיריית צפת השקיעה עד כה 300 אלף דולר, אולם סכום זה מהווה רק "עזרה ראשונה בלבד".

שמיר סקר פרשת וענונו בישיבת הממשלה השבועית

מאת סופרנו המדיני

בישיבת הממשלה השבועית סקר ראש הממשלה, י. שמיר את ההתפתחויות האחרונות בפרשת וענונו, אולם הישיבה התקיימה במסגרת ועדת שרים לענייני בטחון, ואשר על דיוניה חל איסור מוחלט.

לסופרנו נודע כי שר החוץ ש. פרס קיים בימים האחרונים שיחה טלפונית מארה"ב עם ראש ממשלת בריטניה הגב' מרגרט תאצ'ר. בתשובה לשאלה טען מר פרס כי בשיחה לא הוזכר כלל השם וענונו.

מחר יתקיים בפרלמנט הבריטי דיון על הפרשה, יש להניח כי החוגים העויינים לישראל ינצלו את הפרשה כדי להשמיץ אותה, ביחוד בעקבות הצעדים שנקטו ע"י בריטניה נגד סוריה, עד כדי ניתוק היחסים בגלל פרשת הינד־אווי בה הוכח חלקה של סוריה בנסיון פיצוץ מטוס אל על.

יו"ר הפרלמנט המצרי מבקר בירדן

רבת עמון — יו"ר הפרלמנט המצרי, רפעת אל מחג'וב, בא אתמול לרבת־עמון לביקור רשמי של 4 ימים.

הוא הביא עמו מסר בע"פ מאת הנשיא מובארק אל המלך חוסיין. (ע"צ)

ההסתדרות תפעל למנוע סגירת מפעל המנועים בבית שמש

ההסתדרות תפעל לשכנע את השרים שישקלו מחדש את החלטת הממשלה בענין סגירת מפעל מנועי בית שמש — אמר אמש מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

מר קיסר הגדיר את החלטת הממשלה כ"החלטה אומללה", בציינו כי מפעל מנועי "בית שמש" מצוייד במכונות המשוכללות ביותר, ציבור העובדים בו מאומן ומיומן והמפעל מחזיק למעשה עיר פיתוח שלמה. זהו מפעל משוכלל בענף המתכת אשר מסו־גל גם לעשות יצוא ולהגיע לרוו־חים נאותים. יש לו כיום עבודה מלאה עד סוף אפריל וכמעט מלאה עד סוף השנה — והנה באה הממשלה ומחליטה לסגור, וזאת כאשר היא מחפשת ברנות להקים מפעלים חדשים.

לשאלה, מדוע אם כן סבור שר הבטחון כי מערכת הבטחון לא זקוקה למפעל הזה המפסיד רבבות מיליוני דולרים מידי שנה, השיב מזכ"ל ההסתדרות: זה לא מפני שהמפעל אינו שווה אלא שלא מטפלים בו כראוי. נוסף לכך, אמר, "אינני חייב לקבל את עמדת שר הבטחון — לו יש בעיה תקציבית ואני יכול אולי להבינו אבל אני לא חייב לעמוד דום ולקבל כל דבר שאומר שר הבטחון".

ח"כ קיסר הוסיף, כי הממשלה השקיעה במפעל זה בשנים האח־רונות מיליוני דולרים — אך "בגלל ויכוחים ביניהם. היא לא יישמה את התוכנית שהוסכם עליה בשעתו — שהעובדים יתנו את חלקם על ידי צמצום של 300 פועלים, שהבנקים יתנו את חלקם, והממשלה תתן את חלקה". נוסף לזה, הטעים הממשלה אחראית לעירה כמו בית שמש ולתעסוקת עובדיה, אום היא אפילו לא ממנה מנהל ומועצת מנהלים למפעל כזה, שזה דבר אלמנטרי — זו היא גישה פסולה.

בתשובה לשאלה אחרת, מדוע "כור" אינה רוצה לרכוש את המפעל הכחיש זאת מזכ"ל ההס־תדרות וסיפר כי הנהלת "כור" ניהלה מו"מ בתום לב לרכישתו, בהעמידה תנאים, אשר אולי בעיני הממשלה קשים אך הם מהווים נושא למו"מ — "והנה יום אחד יש החלטת ממשלה לסגור" "כור" בודאי לא יכולה להרשות לעצמה לקחת מפעל מבלי שיובטחו התנאים האותים לכך, מכל מקום, הטעים, על פי כל חוות דעת מק־צועית אמיתית — הציוד שבמפ־על, כמו האדם והחלטה לייצר בכל אופן את ה"לביא" — מע־מידים באורח מחור את החלטת הממשלה: מצד אחד היא נלחמת כארי להשאיר את פרוייקט הלביא ומאידך מחליטה לסגור את המפ־על המייצר את המנוע בשבילו. יד אחת אינה יודעת מה עושה השני־ניה.

מזכ"ל ההסתדרות אמר כי הוא ינסה לשכנע את השרים, ובעיקר את שר האוצר לשקול את הדבר שנית ולראות את האלטרנטיבות.

פרשת משלוחי הנשק לאירן

(המשך מעמוד ראשון)

נסע במאי לאירן, לביקור ראשון מבין שנים.

משלוחי נשק חדשים החלו באמצעות מתווכים ישראלים ביולי ונסתיימו באוקטובר, זמן קצר לפני שיחרור בן הערובה ג'ייקובסן ב־2 בנובמבר.

דיפלומט ערבי בוושינגטון אמר כנראה שישראל מילאה תפ־קיד של "מנהל פרוייקט".

הדיפלומט הערבי הוסיף "לרשות מועצת הביטחון הלאו־מית של ארה"ב עמדו כל המשא־בים של ישראל. הם מצאו את הטייסים, את האוניות, את אנשי הקשר. טביעות האצבעות של ישראל נמצאות בכל מקום. זה היה מבצע ישראלי".

דיפלומטים מערביים אמרו, שהיה זה הגיוני, שהבית הלבן שהיה תחת לחץ כבד כדי שיפעל לשיחרור בני ערובה אמריקאים יפנה אל בעלת בריתו האסטרטגית באזור לקבלת סיוע.

משקיפים מציינים כי המבצע, בו לא תמכו שר החוץ שולץ ושר ההגנה וויינברגר, גרם למתח בקשרים בין ארה"ב לבין מדינות ערביות מתונות.

הרמטכ"ל של צבא ארה"ב, האדמיראל וויליאם קראו הופתע עד כדי כך ללמוד באמצעות העיתונות שהבית הלבן עסק בעסקות נשק תמורת בני ערובה עם אירן, שהחליט לפתוח בחקירה פנימית, מסר ה"וושינגטון פוסט".

החקירה הפנימית שאותה ניהל האדמיראל קראו, העלתה כי אף אחד מעוזריו לא קיבל מידע על התפתחויות אלה, לא מצד הנשיא רייגן, לא מצד שר ההגנה וויינבר־גר, ולא מצד יועץ הנשיא לביטחון לאומי האדמיראל פוינדסטר.

אתמול מסר ה"וושינגטון פוסט", כי הנשיא רייגן הורה למנהל סוכנות הביון המרכזי סי־איי־אי, וויליאם קייסי, לא למסור דבר על הפרשה לועדות הקונגרס האמורות לפקח על סוכנות הביון ושרותים חשאיים אחרים (ע"צ).

בקרוב שלב נוסף בהסרת הפיקוח על המחירים

מאת סופרנו הכלכלי

משרד התעשיה והמסחר יו־דיע בקרוב על שלב נוסף בהסרת הפיקוח מכל שורה של ענפים ושירותים במשק. המדובר בשחרור מהפיקוח של קבוצת מוצרים בתחום התעשיה, שהשפעתם על המדד היא שו־לית, ובמוצרי צריכה אחרים.

במשרד התעשיה והמסחר מגבשים עתה את הרשימה הסופית של המוצרים שיוצאו מפיקוח. גורמים בכירים במשרד אמרו אתמול, כי יש לשאוף למצב שבו המשק יהיה חופשי מהקפאות האדמינסטרטיביות, אולם במקביל לכך, יש לבצע הוצאה זהירה ומ־בוקרת של מוצרים מהפיקוח, כדי למנוע עליות מחירים חריגות.

הולך רגל נדרס למוות בתל אביב

מרדכי אלחרר בן 73 מבת ים נדרס אתמול למוות מפגיעת משאית ברחוב המסגר בתל אביב.

המשאית, נהוגה בידי בן 31 מראשון לציון פנתה ימינה מרחוב בן אביגדור לרחוב המסגר ופגעה בהולך הרגל. האיש נפצע קשה ומת בדרך לבית החולים (עתים).

האוצר לא קיבל את תוכנית ההבראה של "פרי זהר"

מאת סופרנו הכלכלי

משרד האוצר לא קיבל את תוכנית ההבראה שגיבש כתם הנכסים ד"ר מאיר ליפא למפעל "פרי זהר".

בתוכנית ההבראה מוצע, כי האוצר יעמיד לרשות המפעל ער־בות מדינה בסך של 2 מיליון דולר ולתקופה מוגבלת. באוצר לא מקבלים הצעה זו מחשש פן תהווה תקדים למתן ערבויות כאלה למ־פעלים דומים בעתיד.

גורמים תעשייתיים הביעו אמש פליאה על כך, שהאוצר אינו פועל ליישום תוכנית ההבראה של כונס הנכסים ואמרו, כי ניתן היה להפ־עיל עתה את המפעל בראשיתה של עונת ההדרים, למצוא מקורות עבודה לעובדים ולנסות למכור אותו כמפעל פעיל. זאת אי הפעלת תוכנית ההבראה תגרום לחיסולו המוחלט.

צמצומים ופטורים בעיריית עכו

עיריית עכו החליטה על פיטורי כל העובדים הזמניים ועל פיטור עובדים ותיקים לצאת לפנסיה מוקדמת, כדי להקטין את ההוצאות נוכח הגרעון התקציבי המצטבר של העיריה, המסתכם כבר בלמעלה מ־4 מיליון ש"ח.

הודעה על כך כבר נמסרה ע"י ראש העיריה למנהלי האגפים בפגישה שהיתה להם בענין זה.

כתב עתי"ם מוסיף, כי בנוסף לכך, הוחלט על קיום דסמת טלפון של שעתיים ביממה, על צמצום בשעות נוספות, על אי הוצאת עבודות לקבלנים וביצוען, עד כמה שניתן, כחוות עצמיים.

במקביל, הוחלט להגדיל את הכנסות העיריה באמצעות אכיפת חוקי העזר העירוניים, דבר ש־תבטא בגביה נוספת. בין היתר, יועלו גם שעורי הקנסות שיוטלו על אזרחים שיעברו על חוקים אלה. (עתי"ם)

מחפשים נפט מתחת לפריס...

פארים — "משאיות־ויבראציה" ייכנסו היום לפאריס, כדי לפתוח בחיפושים סיסמיים, במטרה לגלות מרבצי נפט מתחת לפני פאריס, מסרה חברת הנפט הצרפתית אראקיטאן.

החל מהיום בערב סייר משאיות מיוחדות אלה משך 4 לילות רצופים לאורך הצירים הגדולים צפון־דרום ומזרח־מערב.

המשאיות הענקיות, המצויידות בלוחות־ויבראציה, ייעצרו כל 10 מטרים כדי לשדר ויבראציות אל מתחת לפני הקרקע. הגלים החוזרים יקלטו על ידי מערכת של 36 גיאופונים מפוזרים על פני 5 ק"מ, ואלה ייאספו לאחר מכן על ידי משאית־מעבדה.

שיטה זו של סקירה סיסמית תאפשר להכין מפה גיאולוגית של השטח שמתחת לפני פאריס, כדי לגלות "כיסים" אפשריים של זהב שחור.

אם אכן ייתגלו כיסים כאלה, לא יתחילו הקידוחים לפני שנה, והחברה תשתדל להמנע מקידוחים בלב פאריס.

בינתיים כבר הוכנו מפות מדוייקות של תעלות הביוב ומנהרות המטרו שמתחת לפני פאריס, כדי למנוע כל פגיעה בהם בעת הקידוחים האפשריים. (ע"צ)

דליקה במפעל ליצור פצצות כימיות בביירות

ביירות — דליקה פרצה במפעל ליצור פצצות כימיות במזרח ביירות, תרמה "לנפגעים" — כך מוסר העיתון הלבנוני "נהר".

באיזור זה טוען העתון, מש־תמשים בחומרים כימים רעילים ליצור נשק תבערה כימי (במקור: אסלחה כימאויה תארקה) החומ־רים מיוצרים במפעל סודי ליצור פצצן בפרבר אלשבאן. חומרי הגלם הרעילים, שהם בעלי סף הצתה גבוה, גרמו לדליקה שבה ניספו אנשים רבים ופניהם של אנשים נוספים התעוותו. חומרים דומים עדיין נמצאים במחסנים הסמוכים למקום הדליקה והם עלולים לגרום לאסון בהיקף גדול יותר מהדליקה שארעה בפרבר אלשבאן.

לדברי העתון האחראים על הייצור הם: אילי אנטואן ונקולא צקר וכן בעל"המפעל שהוא דאני שמעון בנו של כמיל שמעון, הסומך על בנו בעיסקות רבות מסוג זה. הם וכן סמיר ג'עג'ע יש להם קשרים הדוקים עם שגרירות עירק והפצצות מיוצאות לעיראק כדי לסייע לה במלחמתה נגד אירן. (ע"מ)

השכר נטו יגדל ב־5-1.5 אחוזים

מאת סופרנו הכלכלי

עקב תשלום תוספת היוקר, יגדל במשכורת הבאה השכר נטו ב־5-1.5 אחוז.

תוספת היוקר בת 5 אחוזים תינתן עד לתקרה של 1,506 ש"ח. התקרות לחישוב דמי הביטוח הלאומי הוגדלו בנר במבר מ־2,931 ש"ח ל־3,945 ש"ח. נקודת הזיכוי תהיה בת 38 ש"ח.

● עכו — תושב הכפר ערבה שבגליל המערבי, חשוד בהצעת שוחד בסך 100 דולר לשוטר

קרן התרבות דגל ירושלים

במסגרת אגודת ישראל
רחוב פרס 5 ת.ד. 5130 טל. 02-227251 ירושלים

בס"ד, ט"ו חשון תשמ"ז

הננו להודיע בשמחה רבה לקהל הרחב ולבני הנוער בבני ברק

על פתיחת משרדי תנועת "דגל ירושלים"

במסגרת אגודת ישראל, בעיר בני ברק

המשרדים יהיו פתוחים בעז"ה לקהל הרחב ברחוב חזון איש 49, ע"י הדאר בין השעות 2 — 12 בצהרים 9 — 7 בערב טלפון 03-785866

ההנהלה

מחשבת

בי"ס תיכון לפקידות
בנ"ב ר' עקיבא 58, ים צפניה 41
אחה"צ 03-702864 לפנה"צ
אחה"צ 02-821311 03-7512448

א. פתוח קורס מקצועות בקורס הנה"ח מיוחד לנשים שנפתח היום בב"ב
ב. הרשמה פתוחה לסתכנות בירושלים
ג. לפני ההרשמה למכונים הנשים כדאי לברר על ותק ונסיון של המכון

מכירה מיוחדת

לבגדי תינוקות
אקסלוסיביים
מאיטליה
הגיע מבחר
חליפות
מרהיבות עין
מאקרילן
כל יום שני ושלישי מ־7-9 בערב
בבתי אונגרין 126 משפחת היס
מאחורי בית כנסת חסידים
טל. 02-288162

אבא!!!

קנה לי את הספר
"למשמעות"
על פרשיות:
בראשית, נח, לך לך
כדי שאוכל לחזור היטב בחומש שלמדנו בחדר

מוסדות באר מים חיים זוטשקא

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ב"ב יצ"ו

ברגשי גיל וחדווה ובחרדת קודש הננו מגישים ברכת מז"ט נאמנה לעט"ר

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

לרגל אירושי הנכד הבה"ח פרי עץ הדר ענף עץ אבות חריף ובקי עדיו לגאון ולתפארת

הרב ישכר דוב שליט"א

בן כ"ק אדמו"ר מסטאניסלאוו שליט"א מונסי

עב"ג הכלה הצנועה החסודה והמושלמת תחי' בת הרה"ג המפואר איש האשכולות שהיר"ח כש"ת

הרב יעקב פרץ פרידמן שליט"א

רב דקהל כתר תורה בורפארק ברוקלין

בן הגאון הגדול מעוז ומגדל הפוסק מובהק

כ"ק ש"ת מרן אבדק"ק טנקא שליט"א בורו פארק ניריורק

וחתן כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א ב"ב

ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין לתפארת ישראל ויזכו לרוות רב. נחת דקדושה ומלא חפניים מתוך בריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת הגואל

רחמנים הצילו נא

ת"ח שמטה ידו ליפול, אשר חובות גדולים מונחים על צוארו אחרי הוצאות רפואיות, ובשביל זה נכנס לחובות, נקרא הצבור לתרום בעין יפה. בכדי להלצו מהחובות המעיקים

לנדיבי עם

הנני להמליץ עבור ת"ח שמטה ידו ליפול אשר חובות מונחים על צוארו, אחרי הוצאות רפואיות, שעי"ז נהי' לבעל חוב. וראוי לעזור בעין יפה להלצו מן המיצר

החותם בברכה לכל המסייעים
ש. י. נסים קרליץ

תרומות לשלוח אל:
הרב הגאון משה מרדכי שולזינגר שליט"א
רח' השל"ה 18, זכרון מאיר בני ברק
ולציין ע"ג המעטפה: "עבור ת"ח בחובות"
לחשבון הצדקה המיוחד בבנק הדואר שמספרו: 4/81347/1
לחשבון הצדקה המיוחד בבנק המזרחי רח' שטמפר 49 פתח תקוה
מס' חשבון: 530105 סניף מזרחי מס' סניף 429 פתח תקוה או לשלוח
לת.ד. 734 פתח תקוה מיקוד: 49106

דרוש דחוף

חלב אם
להתקשר 03-794221

מהיר ירושלים
285103-4

היום
יום ההילולא של ר' לייב.
בעל היסורים זיע"א
נסיעה לקבר בצפת ולמירון
היציאה ב־12.00 מהמשרד
מא"ש 83
ההרשמה בטלפון או במשרד

דרוש/ה

שליח/ה או פנסיונר

לשעה עבודה בערך בצהרים
לפנות למשרדנו בת"א
רח' אלנבי 132
בין 14.30-16.00

המודיע

יד אליעזר

קרית צאנז, אמרי בינה 15 810976 812060

חתונות מפוארות במחיר סימלי

לבני תורה באזור ירושלים בהכשר הבד"ץ (כולל עופות)
אפשרי גם באולם בנות ירושלים
במחירים: החל מ־2 דולר למנה *
לפרטים נא להתקשר 02-820469
* לא כולל מענק מיוחד מעזרת תורה

המכון לחקר החקלאות עפ"י התורה

בית מדרש להלכה בהתישבות

הודעה משמחת

יצא לאור הספר שרבים ציפו לו

שביעית להלכה ולמעשה

מלאכות, טיפול בגינות נוי ובעציצים
מאת: הרב שאול רייכנברג שליט"א

★ בפירוט רב מובאים בספר ההלכות ודרכי הטיפול בגינות ובעציצים
★ לכל הלכה מציין ומוסבר המקור והדעות השונות
★ בספר מתפרסמים לראשונה הרבה הוראות מגדולי הפוסקים שליט"א
★ בנספח המעשי — הנחיות מעשיות בהדרכת אגרונומים

בן הופיע
ערכי שמיטה
לבסיקון מושגים להלכות שביעית
מאת: הרב מ. עמנואל שליט"א
בעריכת: מרא. וסרטייל

בספר מוסברים בצורה מדוייקת ובלשון קלה כמאה וחמישים מושגים הלכתיים הקשורים לשנת השמיטה
הספר משמש כלי עזר הכרחי לכל מורה ותלמיד בנושא זה
כמו כן ניתן להשיג את מבחר ספרי המכון ובית המדרש, העוסקים בהלכות שביעית ומצוות הארץ
ניתן לרכוש ולהזמין את הספרים:
1. ביהמ"ד להלכה בהתישבות
רח' יוסף בן מתתיהו 19 בשעות 9-1 לפנה"צ
ת.ד. 7900 ירושלים טלפון 381579
2. המכון לחקר החקלאות, עפ"י התורה
בית מועצה אזורית, ד.נ. עמק שורק
טלפון 055-93266

בית המדרש וישיבת נחלי אמונה

קרעטשניף — סיגעט
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' שלי"ה 14-16 בני־ברק

תנו כבוד לתורה

ברגשי גיל מתכבדים אנו להזמין את ידידנו ואנ"ש ומוקירי התורה והחסידות להשתתף בשמחת

הכנסת ספר תורה

נדבת ידידנו הרב החסיד המפורסם רוצ"ית
מוהר"ר יוסף לוי הי"ו
ובנו הנגיד המפואר רוצ"ית
מוה"ר ישראל לוי הי"ו

וסעודת הודאה

שתתקיים אי"ה היום יום ב' פרשת וירא אור לט"ז חשון תשמ"ז
יום הצלת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בהשתתפות, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, אדמו"רים, ורבני העיר
התהלוכה תצא אי"ה בשעה 7.00 בערב מבית ידידנו
הרה"ח מו"ה יוסף לוי הי"ו
רח' ברנשטטר 4 לעבר בית מדרשנו
כתיבת האותיות משעה 3.00 אחה"צ
שישו ושמחו בשמחת תורה

ההנהלה

התחבורה: מירושלים: מהיכל ישיבתנו רח' אבינועם ילין 5, בשעה 5.00 אחה"צ.
מקרית אתא: שכון סיגעט בשעה 4.30 אחה"צ.
מחיפה: רח' יל"ג 33, בשעה 5.00 אחה"צ.

שמעון עמר

רח' בית וגן 10 ירושלים, טל. 02-434284

שמחים אנו לבשר לתושבי בית וגן והסביבה כי פתחנו

חנות מרכזית

לפירות וירקות

★ סחורה טריה יום יום
★ מחירים זולים
★ משלוחים הביתה
★ בהשגחת הבד"ץ קהל מחזיקי הדת

פתוח רצוף מ־9 בבוקר עד 6 בערב

להתראות

02-245044 — מרכז

שלום הלפרט
רהיטים
הרב קוק 7 בני ברק
03-798897

מבצע מיוחד
למזרוני פרדייז

הדגמים המעולים
★ פרדייז חדש עם הלב האנטומי
★ פרדייז יוקרה במחירים מיוחדים
החנות פתוחה: א, ב, ד, ה, 9.30-1, ג, ו, 4.30-7.30

לתושבי חיפה והסביבה

הערב בשעה 8 האוטובוס
ליארצייט של
רבי לייב
בעל היסורים
חוזר דרך מירון
פרטים והרשמה 04-668895 או באיתורית 38261 מס' מנוי 3574
חזור. מובטח פיזור. מלא בים הזכרון המשתתפה על הקבר מתקבלים תפילותיו

תבל להחמיץ!

דקסים כחול כהה
לנשים
חולצות אקרילן, שמלות לנשים ועוד ועוד..
תוצרת אנגליה

זה עתה הגיע

היום בין 7-10 בערב בינאל 7 ק"ב

נעלי גל

מכירת זוגות בודדים
נעלי כפיר, נוער ועוד
לבנים ולבנות
במחירים מפתיעים ביותר
מ־10 עד 25 שקל
בימים ב-ג-ד טו-טז-יז חשון בין השעות 3-5
המכירה ברחוב ישא ברכה 15 ר"ג
בואו ותופתעו!!!

טובית
בני ברק
ר' עקיבא 107
בחצר

הכונו
ליומיים
מכירה

ממיטב
תוצרת בגדי
ילדות של
טובית
השבוע בימים
שלישי רביעי
7-9 בערב
במחירים של
שנה שעברה
להתראות
בטובית

מחלקת השמיטה מחזיקי הדת

הננו להודיע

כי בכל שבוע בימים שני ושלישי יהיו כל הפירות והירקות ב"היפר־שוק" תנובה בגבעת־שאול שוק הסיטונאי

תחת השגחת הבד"ץ בעניני שמיטה
ערלה תרומות ומעשרות

א. משגיח צמוד ימצא במקום בימים הנ"ל

ב. בכדי שהצבור לא יכשל בשימוש של דמי שביעית הוחלט כי עם פתיחת הקופות ביום ב' בבוקר ישתמשו לעודף רק במטבעות שלא היו במחזור ביום הקודם

מכירה מיוחדת!!
3 ימים
בלבד!!!
הגיע מחו"ל!!!
כובעי נשים
מיוחד לכלות וכו'
מודלים ודגמים
החדישים ביותר!!!
בימים שני, שלישי, רביעי משעה 10-8 בערב "בתוככי ירושלים" (במרתף) רח' מלכי ישראל 8 ירושלים

מכירה חד פעמית
תוצרת חוץ
שמלות הריון
במבחר עשיר
וכן ביגוד
לנשים וילדות
מחר יום שלישי בשעות 8-10 בערב
ברח' יונה הנביא 10 ק"ב ב"ב

מכירה חד פעמית

שמלות מאנגליה
לילדות מגיל 2 עד 12
במחירים נמוכים
ברמת אלחנן גבורי ישראל 24 דירה 8 היום ומחר
משעה 12 עד 10 בערב

מכירה ענקית

באיכות מעולה
הכל תוצרת
ארה"ב וקנדה
היום ומחר בשעות
7-9.30
בשומרי אמונים בלוק
ד' כניסה ב' ק"ד

מכון חנוכי חיפה

מיסודו של ארגון "יד לאחים"

לרגל בקשת המשפחה
הוחלט לערוך את
עצרת הזכרון למנהל הנערץ
ר' י. פלונצ'ק זצ"ל
רק במסגרת פנימית של המכון
ולא כפי שהתפרסם בעתונות
בכבוד רב הנהלת המכון